

Referat af politikmøde i Alternativet Aarhus den 28. august 2017, kl. 18.00

Referat

Rasmus Foged oplyste, at der kun var modtaget meget få ændringsforslag forud for mødet. Det var derfor besluttet, at der vil være mulighed for at fremsætte ændringsforslag mundtligt på mødet i det omfang, der vil være tid til det.

De indsendte forslag blev præsenteret, og der var debat om forslagene, hvorefter der blev stemt om forslagene. De forslag, der blev vedtaget, vedlægges referatet som bilag. De forslag, der blev ændret inden vedtagelsen, vedlægges referatet i den form, de blev vedtaget.

1. Manifest for Alternativet Aarhus
Forslaget til manifest blev rettet til i løbet af aftenen, hvorefter det blev vedtaget.
2. Overordnet lokalpolitisk platform for Alternativet Aarhus
Vedtaget.
3. Bæredygtighed og mobilitet (vedlagt)
 - a. Grøn mobilitet – bilen
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter tema 2 udgik.
 - b. Boligen og byen
Vedtaget.
 - c. Bøffen (bæredygtig madkultur)
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter 100 % økologi ændres til mindst 90 % økologi.
 - d. Børsen (divestment)
Vedtaget.
4. Integration og ligestilling for flygtninge, indvandrere og migranter
Vedtaget.
5. Sociale forhold og beskæftigelse
Vedtaget.
6. Kultur
Vedtaget.
7. IT
Vedtaget.
8. Iværksætteri
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter pkt. a om 20 % indkøb fra nye virksomheder udgik.
9. Ældrepolitik
Vedtaget.
10. Henrik Hjortshøjs forslag
Vedtaget.
11. Sander Jensens forslag
 - a. Bæredygtighed
Vedtaget.
 - b. Iværksætteri
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter de 3 sidste bullits udgik.

- c. Forskellige enkeltsager
Vedtaget minimumsnormering med ændringsforslag, hvorefter andel af pædagoger udgik, og vedtaget forsøgsordning med 30-timers arbejdsuge.
 - d. Aktivt medborgerskab
Vedtaget.
12. Marie Ambrosius' forslag
- a. Forslag vedr. folkeskolen
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter pkt. 1 udgik.
 - b. Forslag vedr. opland
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter pkt. 8 udgik.
 - c. Forslag vedr. Letbanen
Vedtaget med ændringsforslag, hvorefter hele teksten blev erstattet af en ny tekst.
 - d. Diverse forslag
Ikke vedtaget.
 - e. Kvoteflygtninge
Ikke vedtaget.
13. Jan Birchs forslag
Forslaget blev trukket.
14. Liv Gro Jensens forslag
Forslaget blev trukket.

/Dirigent og referent: Rasmus Foged

1. Manifest for Alternativet Aarhus

Alternativets Aarhus er empatisk og reagerer og handler på uretfærdighed. Her lytter vi til hinanden, tager hensyn til hinanden og skaber respektfulde løsninger for alle.

Alternativets Aarhus er grøn og tager miljø- og klimaudfordringer alvorligt og skaber løsninger, der rækker langt ud i fremtiden. Her er der langt mere grønt mellem husene - og sammen finder vi bæredygtige løsninger når vi planlægger, udvikler og bygger.

Alternativets Aarhus er inddragende og politik skabes af de borgere, der drømmer og færdes i kommunen. Her reagerer vi på de behov, som vi som borgere giver udtryk for - og vores dialog har afsæt i, at alle ønsker det bedste for hele kommunen.

Alternativets Aarhus er nysgerrig og stiller sig til rådighed som et eksperimentarium for nye løsninger i forhold til nye fællesskaber, iværksættere, ulighed, trafik og meget andet. Her tør vi stille vanskelige spørgsmål - og vi er heller ikke bange for vanskelige løsninger.

Alternativets Aarhus er rummelig og forskellighed er en mulighed for at lære noget nyt. Her anerkender vi, at alle har en vigtig rolle at spille i fællesskabet.

Alternativets Aarhus er tillidsfuld, for tillid er langt vigtigere end kontrol. Her forstår vi, at jo mere forbundne vi føler os, jo bedre kommer vi til at fungere.

Alternativets Aarhus er legende og spontanitet og kreativitet har masser af plads. Her kan vi kan være legesyge og kun fantasien sætter grænser.

Alternativets Aarhus er nytænkende og rækker ud mod verden og stiller sig til rådighed. Her anerkender vi, at kun sammen med andre, kan vi løse klodens problemer.

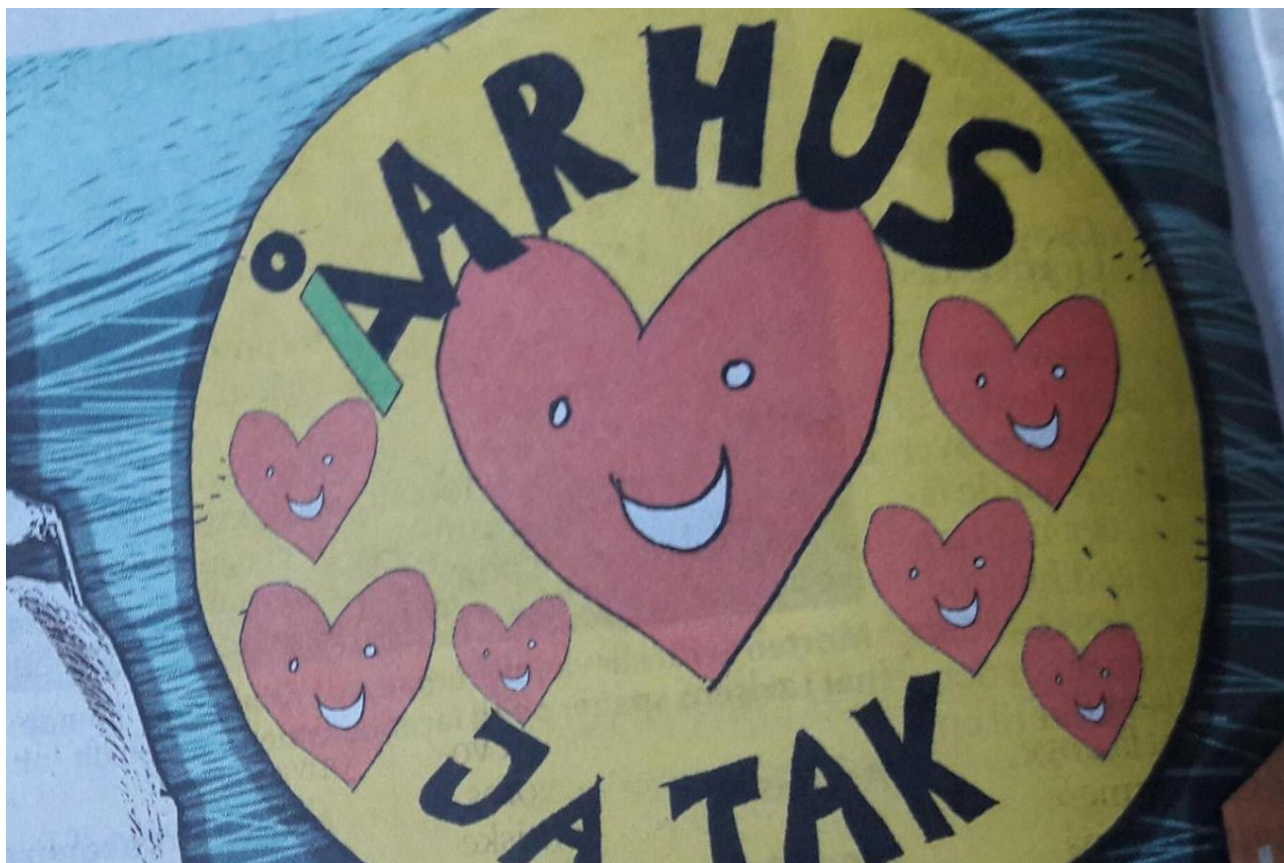
Alternativets Aarhus er poetisk, hvor kunst og skabertrang trives.

Alternativets Aarhus er en sammenhængende kommune, hvor byer og bydelene er forbundet med hinanden via bæredygtige trafikale løsninger. En kommune, hvor skolen, daginstitutionen, lokalcentret, boligen og naturen er tænkt ind i alle lokalplaner.

Alternativet Aarhus er en Alternativ kommune, hvor vi ikke er bange for at tænke store tanker - også når det får andre til at trække på smilebåndet.

Alternativets Århus er smilets by.

2. Overordnet lokalpolitisk platform for Alternativet Aarhus

Udspil til en kommunalpolitisk platform for ALTERNATIVET I AARHUS
Udspillet skal tjene som et bæredygtigt arbejdsredskab og vurderes, videreudvikles og konkretiseres i den videre proces. Forfattet af Carsten Borup 14. august 2017 med bidrag fra mange sider!

Hundrede fællesskaber – en kommune!

- en vision, et håb og en drøm for Aarhus

ALTERNATIVET er nu kommet til Aarhus, og vores kandidater står på spring for at træde ind i Byrådet og gøre en forskel.

Få steder i landet findes så forskellige naturtyper på så lille et område. Og få steder findes marker, skov og strand så tæt på byens mange faciliteter og tilbud. Aarhus Kommune er både land og by og kultur og natur, når begge dele er bedst, og blandt andet derfor er det så dejligt at bo netop her. Aarhus Kommunes indbyggere udgør en mangfoldighed af mennesker, der på alle måder bidrager til at gøre kommunen til det helt særlige sted, som vi alle holder så meget af. Vi er stolte af Aarhus, men der er stadig meget, der kan gøres bedre. Det ønsker Alternativet Aarhus at yde sit bidrag til.

Alternativet har en vision for Aarhus Kommune. Et udspil der viser den retning, som vi på langt sigt ønsker, at Aarhus skal udvikle sig i. Et udspil under stadig forandring og udvikling og et udspil som kommer fra hjertet!

I Alternativet mener vi, at den stærkeste kraft skal findes hos borgerne selv, alle os der lever og bor i kommunen. Vores styrke er de mange fællesskaber, vi indgår i og den synergi, der kan opstå imellem dem i kombination med enkelt individers kunnen og ambitioner.

For at sætte den enkelte borger og fællesskaberne i centrum udnævner vi ”det reelle demokrati” som det værktøj, der skal give os mulighederne for at udfolde og skabe fremtiden i Aarhus. Vi ønsker at finde den kortest mulige vej til indflydelse for så mange som muligt. Vi anerkender, at demokratiet bevæger sig langsomt. Vi anerkender, at demokrati kræver nærhed og nærvær. Og vi ønsker, at alle borgere tager deres demokratiske autoritet på sig, for på den måde kan vi gøre Aarhus til den mest demokratiske kommune for alle!

Vi tror på, at hver enkelt borger både vil og kan gøre det allerbedste for sig selv og det omgivende samfund. Hvis mulighederne for reel og vedkommende deltagelse er der.

Derfor foreslår vi at udnævne lokalsamfund, lokale miljøer og fællesskaber som udviklingsmotorer for kommunen. Hvert lokalsamfund eller fællesskab skal danne rammer og inspiration for borgernes indflydelse på livsvilkårene i det nære, på udvikling af socialt ligeværd og fællesskab, på styrkelse af lokalt iværksættereri, på indsigt i miljø og bæredygtighed og på handlinger der skaber synergi mellem børn, unge og voksnes livsverden.

Den nære demokratiske indflydelse skal selvfølgelig udvikles i et tæt samspil med Byrådet, og vi skal finde de rigtige balancer mellem, hvad det lille fællesskab kan bestemme selv, og hvilke beslutninger der berører det store fællesskab, og derfor skal varetages af Byrådet.

Vi ønsker en ny politisk kultur. En kultur, hvor læringskulturen er i centrum frem for fejlfinderkulturen eller klagekulturen. Et samfund præget af gensidig deling af viden og erfaringer og uden kontrolkulturens begrænsende indgriben. Vi ønsker at afgive kommunale midler og at så mange afgørelser som muligt lægges hos borgerne ude i de lokale fællesskaber.

Borgerne må finde initiativkraften og gøre krav på retten til at handle, hvor det lokale fællesskab finder det nødvendigt, nødvendige handlinger for fællesskabets interesse og for de enkelte mindre gruppers interesser i lokalsamfundet. Hvordan borgerne vil organisere dette er op til dem selv.

Vi ønsker en central politik, der balancerer social, miljømæssig og økonomisk bæredygtighed

Den centrale politik skal kendetegnes ved en bæredygtig vækst, der tage hensyn til miljøet og det sociale liv. Økonomien skal indtænkes som redskab til at skabe menneskelig trivsel,

og den må aldrig være et mål i sig selv. Kommunens ansatte skal gå forrest, og sikre at der altid sker et ligeværdigt møde, når borgeren møder kommunen.

Vi ønsker at sætte den grønne dagsorden øverst. Vi ønsker at gøre Aarhus til den grønneste storby med den mest bæredygtige indsats når det gælder offentlige rum, byggeri, institutioner og forsyning. Vi ønsker et Aarhus, der går forrest i indsatsen for at undgå miljøbelastning af luften, vandet og naturen, som giver plads til den levende vilde natur og sikrer renere og sundere fødevarer i alle institutioner og kommunale tilbud. Vi ønsker et Aarhus med en lærende tilgang til, hvordan vi hele tiden kan gøre tingene mere hensigtsmæssigt for at skåne natur og miljø. Der er ikke længere tid til småjusteringer, der er behov for en bæredygtig omstilling, for en ny balance mellem mennesket og miljøet.

Vi ønsker at styrke den direkte borgerinvolvering. Det danske demokrati har brug for at borgerne engagerer sig både nationalt og lokalt. Der er brug for, at vi frisætter borgernes energi, så de i langt højere grad kan forvalte ansvaret for det nære samfund. For skoler, ældrepleje, børnepasning, sundhedsindsatser, kulturelle oplevelser og sociale udfordringer. Aarhus kommune skal understøtte dette ved at facilitere lokaler, lokal koordinering og ønskelige folkeoplysende indsatser og ved at gøre det muligt for kommunens lokale medarbejdere at deltage.

Alternativet ønsker at give alle borgere frihed, tryghed og ansvar. Vi ønsker derfor at afskaffe modkrav i forbindelse med overførselsindkomster, og vi ønsker at gennemføre forsøg med ubetinget basisindkomst i form af borgerydelse uden modkrav. Samtidig med at dette sikrer social tryghed for befolkningen, fjernes en mængde unødvendigt og skadeligt kontrolarbejde og bureaukrati i forvaltningerne.

Vi ønsker et rigt og sprudlende kulturliv. Kulturen kan skabe dybde og udfordre tankernes og følelsernes univers. Vi har brug for kulturen, kunsten og kunstnerne for at udvikle og forny. Kreativitet og fantasi er udviklingens forudsætning. Alternativet ønsker kunsten i alle dens udtryk tilstede i hverdagen, i bybilledet, i skolen, børnehaven, på arbejdspladsen overalt hvor mennesker færdes.

Med andre ord ønsker vi at finde de gode måder, at eksperimentere og blive klogere – at forsøge os frem med en ny politisk og demokratisk vej, som vi tror på rækker ind i fremtiden på en sandt bæredygtig måde. Hvor enhver beslutning ud over økonomiske hensyn i lige så høj grad vægter hensynet til klimaet og ansvaret overfor de svageste i samfundet. Dette, mener vi, er en alternativ og god recept for politikudvikling.

- Lokal nærhed

De fleste lokalområder har i dag Fællesråd, Brugerråd, sogneråd, rigtig mange foreninger og forældrebestyrelser. Vi har tradition for fællesskab og ansvarlighed. Alternativet ønsker at borgerne kan enes om skabelsen af lokale råd, hvor vigtige beslutninger for lokalområdet kan tages. Lokale råd er demokrati vugger, som både skal lære os og udvide demokratisk forvaltning og ansvar. Alle kan være med. Ingen kan udelukkes. Vores skoler skal have lokal indflydelse og afspejle den lokale virkelighed. Vores lokalcentre for seniorer og pensionister skal forbindes

med lokalsamfundet på tværs af alder. Vore daginstitutioner skal bæres oppe af forældre og andre borgeres opbakning. Vores sundhedssystem skal kende den lokale virkelighed og afspejle mangfoldigheden i forståelse af sundhed. De lokale iværksættere skal bakkes op med indsigt og støtte. Udvidelse af beslutningskompetence til Lokale råd bør forsøges blandt andet i forhold til lokalplanerne. Ideer til Socialøkonomiske virksomheder for lokalmiljøet skal sikres støttemuligheder. Vi tænker, at hvert lokalsamfund i kommunen bør have et medborgerhus. At Byrådsmøder skal tættere på borgerne og at fysiske borgermøder skal være en almindelig begivenhed i et demokrati.

Vi ønsker levebyer og levesteder båret af tillid til mennesker.

- Institutionerne

Sæt personalet og fagligheden fri. Stop bureaukratiet og mistillidskulturen. Giv institutionerne selvstændigheden tilbage. Lad de fælles værdier styre. Aarhus må opnormere sine institutioner. Pasningstilbuddene til børn skal igen udvikles med tid til gode pædagogiske indsatser. Vi skal sikre minimumsnormeringer på et højt niveau. Der skal tænkes helhedsorienteret og proaktivt så vi har god institutionsdækning alle steder i kommunen.

Lad børnene bevare skolefritidsklubberne udenfor skolen. Lad børnelivet være mangfoldigt.

Gør alle Børn- & Unge institutioner til grønne oplevelses- og læringssteder, så alle kan passe på miljøet og have praksislæring; skolehaver, kornproduktion, bageri.

- Folkeskolen

Vi ønsker en mangfoldighed af forskellige skoler. Mindre fokus på karaktertænkningen og mere fokus på dannelse og udvikling og personlig feedback. Vi ønsker at sætte skolerne fri, så den enkelte skole får større frihed til at tilrettelægge skoledagen samt et opgør med nationale tests og en overdreven målstyring og præstationskultur. Vi ønsker langt større ligestilling af boglige og ikke-boglige færdigheder; håndværksmæssige, kunstneriske og kreative færdigheder skal opprioriteres. Skolerne skal indgå som lokale samlingspunkter i og med lokalområdet, hvor eleverne også indgår i forpligtende fællesskaber med det omgivende lokalsamfund. Det er centralt at modvirke udviklingen af A og B skoler. Folkeskolen har brug for normeringer, der kan imødekomme både kendte og nye sociale og faglige udfordringer, så der er mere tid til det enkelte barn, til udvikling af relationelle kompetencer og til at skabe omdrejningspunkt i en værdsættelse af fællesskabets betydning.

- Ungdommens Aarhus

Aarhus er også de mange uddannelsers by. En by præget af unge. De mange alternative ungdomsmiljøer inden for kunst, kultur, erhverv og iværksætteri skal også fremover støttes og unge skal via deres uddannelsessteder kunne medforvalte miljøerne og have indflydelse på udfoldelse i Aarhus for unge. Fortsæt udbygningen af billige ungdomsboliger, tiltræk unge til kulturlivet via særlige rabatter på kultur og kollektiv transport, og lad os sikre muligheder for billige

spisesteder for unge (f.eks. organiseret som socialøkonomiske virksomhed). Det støttes af Alternativet.

- Naturen

Vi ønsker Aarhus som en grøn oplevelsesby. En by præget af naturen. Udvid Bynaturen og en vildere natur i områder udenfor byerne. Støt en opblomstring af kolonihaver, nyttehaver og byhaver, så den enkelte kan lære og på den baggrund forsyne sig selv med grønne glæder. Gør landbruget, planteskoler og grønne fritidsanlæg og sportspladser økologiske. Forbyd sprøjtning på markerne. Slip grøftekanterne fri. Giv landmænd incitamenterne til omlægning fra traditionelle dyrkningsmetoder. Alternativet ønsket oprettelse af et Naturens Byråd, som i alle sager skal inddrage politiske beslutningers betydning for naturen (dyr, insekter, planter, undergrunden og andre levende organismer). Biodiversiteten i Danmark er kortlagt, og de kommunale skove syd for Aarhus indeholder både noget af den højeste biodiversitet i Danmark og mange truede arter. Disse skove syd er blandt kerneområderne, da de indeholder arter, som kun findes her eller et par steder i landet. Det kan blive Danmarks første kommunale naturbeskyttelsespark og henlægges som urørt skov. Et område fritaget for skovbrugsproduktion.

- Boligen

Alternativet ønsker billigere boliger. Vi ønsker en fantasifuld by med eksperimenterende bæredygtigt byggeri der også bærer præg af kunstnerisk afsøgning og spændende æstetik. Billige Ungdomsboliger til alle unge. Lys og luft og grønne oaser skal præge vores byer. Eksperimenter med mangfoldige boformer. Fokus på boligens energiforbrug, CO₂ regnskab, nye brændeovne og intelligent styring af husets bæredygtighed. Alt nybyggeri skal være CO₂ neutralt. Vi ønsker ikke unødvendig byfortættelse, men en hensynsfuld tilgang til byfornyelse. Vi vil koble retten til byggeri med et forholdsmæssigt krav om grøn natur. Der skal være større fokus på Gaders inde-luft så luftforureningen mindskes markant.

- Trafik

Gratis (eller meget billig) offentlig transport er en støtte til ligestilling og lige muligheder. Den offentlige transport skal også ligestille borgerne i hele kommunen og sikre gode linje-føringer hvor man end bor. Elbils netværk. Omstilling til kollektiv eltrafik og bycykler. Fortrinsret for elbiler. Aarhus skal være cyklernes og fodgængernes by. Et sikkert cykelstinet uden biler. Sikre skoleveje. Udbyg nær- jernbanen med flere afgange. Gør store dele af Aarhus midtby bilfri. Opret billige P-pladser ved zonerne. Støt erhvervslivet med Citylogistiklager og varelevering ind i bilfri områder. Udbyg den kollektive trafik med fleksible og mindre eldrevne enheder (shuttle-busser). Styrk dele tanken; eldrevne debiler og elcykler

- Miljø
Kommunen opretter en lokal klimafond som støtter omstilling til bæredygtighed. Vedvarende energi overalt, affaldssortering, økologi i alle institutioner, cradle to cradle tankegang ind i alle offentlige indkøb, regnvandshåndtering.
Vi skal grundlæggende gøre brug af cirkulær økonomi tankegang – hvor balancen opretholdes og vi ikke belaster miljøet
- Energi
Vi vil arbejde for oprettelse Solcelletilskudsordninger og tilstræbe solceller på alle kommunale bygninger.
Vi skal have udviklet en strategisk helhedsplan for kraft-varme produktion, energiforsyning og forbruget så det overgår til vedvarende energi, der også tager højde for en omstilling til eldrevne biler og offentlig transport.
- Kulturen
Alternativet støtter et bredt og mangfoldigt kultur- og kunstudtryk. Vi ønsker at byens pladser og faciliteter stilles til rådighed for den levende kultur og de kunstneriske talenter – for det spirende kunst- og kulturmiljø, for forsøg og for høj kvalitet. Kommunen skal erkende dette som en investering i borgernes livsverden og sikre tilgængeligheden og mangfoldigheden. Byens ungdom skal nyde godt af store rabatter til kunstlivets udbud og den kulturelle undergrund skal have rum og plads. Vi støtter, at lokalområderne opretter kulturelle fællesråd som bakker op om de lokale kunstnere og produktioner og skaber muligheder for fællesskaber og oplevelser overalt i kommunen.
Vi ønsker flere frie kulturmidler, bedre og billigere faciliteter for udøvende kunstnere, events ud i hele kommunen og at vi indtænker kunst og kultur i alle kommunens budgetter (inklusive mikro tilskudsordninger). I Alternativet støtter vi forsøg med kreative frizoner, hvor kreativiteten kan slippes løs og kontrolkulturen afsættes.
- Sundhed
Vejen til et mere lige sundhedssystem er forebyggelse, som begynder allerede i vuggestuen, børnehaver og folkeskoler.
Hvert lokalsamfund skal etablere sundhedshuse med muligheder for en helhedsorienteret tilgang til sundhed. Sundhedshuse skal omfatte både almen praktiserende læger, psykologer, tandlæger, fysioterapi samt ikke evidensbaserede tilbud fra alternative behandlere eksempelvis akupunktører, zoneterapeuter, kropsterapeuter, homøopatikere mv.
Stress er en samlebetegnelse for et stort antal lidelser, der udgør et stadig større sundhedsmæssigt problem i Danmark. Indsatsen overfor disse symptomer skal prioriteres og kommunen bør gå forrest i forebyggelsen i sine egne organisationer.

- Arbejdslivet

Prekariatet er betegnelsen for en ny og voksende underklasse af underbetalt og ikke-forsikrede korttids- og kontraktansatte uden almindelige rettigheder.

Alternativet vil støtte organiseringer som modvirker udviklingen – gerne en ny og moderne udgave af det der hed Faglig Ungdom, hvor mennesker i fællesskab står sammen mod denne form for arbejde via aktiviteter og kampagner.

Alternativet ønsker oprettelse af iværksætterhuse, kommunal støtte til ledige som iværksættere, mere støtte til socialøkonomiske virksomheder og til virksomheder der arbejder for en bæredygtig og grøn omstilling. Vi ønsker forsøg med 30 timers arbejdsuge og selvplanlagt arbejdstid, så vi kan blive klogere på fremtidens muligheder.

Fagbevægelsen har en stor rolle at spille som fællesskabernes talerør for et sikkert og sundt arbejdsmiljø, for kollektive løn- og arbejdstidsaftaler og overenskomster der sikrer den enkelte mulighederne for et godt arbejdsliv. Fagbevægelsen skal ikke være en kontrollerende og afstraffende instans, der truer medlemmerne med fratagelse af livsgrundlaget og trygheden i tilværelsen.

- Sociale indsatser

Empowerment, magt i eget liv, opgør med al klientgørelse og med mangel på respekt, sikring af ligestilling og at servicering af borgerne er i centrum.

Vi ønsker social- og sundhedsmæssig lighed og retfærdighed og vil at udgifter på socialområdet ses som investeringer i mennesker.

Helhedssynet på borgeren skal være fundamentet i den sociale indsats. Vi ønsker at samle sociale fagligheder i fagteams knyttet til et Multikompetencehus placeret tættere på borgerne end kommunekontor og jobcentre er i dag. Vi ønsker at borgeren tildeles en fast sagsbehandler og gennemgående følgesperson, som altid sikrer en reel overlevering mellem myndighedsområder. Borgerne skal have muligheder for sober og uafhængig klageadgang, så der kan sikres retfærdighed for borgeren og en vejledningsindsats i forhold til forbedring af det faglige forløb. Integrationspolitikken bør baseres på ligestillingsstanken, at alle skal have lige muligheder og rettigheder og anses som lige. Særlig indsats i forhold til ikke-etniske danskere via støtte, tolke osv.

Indførelse af flere forsøg med borgerdrevne budgetter og andre tillidsvisende initiativer. Vi ønsker en klar forståelse af, at beskæftigelsespolitik ikke er socialpolitik, men sigter på at etablere arbejdspladser og besætte dem på kvalificeret vis, medens socialpolitikken sigter på at støtte borgerne i svære perioder i livet.

- Uddannelse

Alternativet ønsker et samfund, hvor uddannelse er for både hoved, hænder og hjerte. Uddannelse skal kunne favne og styrke både håndværksmæssige, åndelige og boglige evner. Der skal være plads til både personlig indsigt og fagligt udsyn. Til dyb kundskabslære og kreative og kunstneriske processer i en integreret og uadskillelig helhed. Læring er en personlig og unik proces. Vi lærer på forskellige

måder og i forskellige hastigheder. Uddannelsesrejsen skal ikke gå den lige vej, men have mulighed for at være skæv og bugtende. Vi skal ikke længere lære i takt. Derfor skal vi gøre plads til den tidsforskudte, personlige og fleksible læringsproces.

På alle ungdomsuddannelser skal der indarbejdes projektføreløb som har fokus på grøn bæredygtighed, iværksætterier og kreativitet.

- It-politik

I Alternativet mener vi, at Aarhus kommune skal etablere en fælles tværmagistratslig It-strategi, som sikrer en fælles It-infrastruktur for enheder og brugere i kommunen. It er politisk vigtigt og der bør oprettes et Teknologiuvalg med høj faglig kompetence, som kan sikre Byrådet indsigt. Vi anbefaler brug af Open Source løsninger, som en sikkerhed for udvikling, kvalitet og tilpasning til både eksisterende og fremtidige systemer. Aarhus kommune skal gerne være den mest eftertragtede It-arbejdsplads og tiltrække de dygtigste fagfolk. It skal bruges til at styrke borgerinddragelse og tilgængelighed for borgerne, så der skabes "åben indsigt" i alle offentlige journaliseringer. Aarhus kommune skal støtte It-baserede iværksættervirksomheder og styrke It i folkeskolen.

- Ældre og seniorer

Alternativet anser ikke alder som en forklaringsmodel. Befolkningens sundhedstilstand er stigende til langt op i årene og der er reelt tale om en nyfortolkning af alder, hvor borgerne ofte først bliver "gamle" når de står midt i firserne. Denne 3. alder udgør en kæmpe ressource i vores samfund. Da mange ønsker at fortsætte med et aktivt liv bør der etableres mange jobs for seniorer på 5-10 timer om ugen. Kommunens seniorordninger bør effektueres, så flere bliver i et aktivt liv. Frivilligheden nyder godt af mennesker i den 3. alder og vi forventer at stadig flere mellem 60-80 er aktivt virkende i samfundet.

Når ældre mennesker bliver svagelige og har brug for støtte i hverdagen i eget hjem eller i plejebolig, så skal dette være af høj kvalitet. Værdighed, sikkerhed i plejen og muligheder for at leve så normalt som muligt er målet. I Aarhus råder vi over ca. 4000 boliger til pleje. Vi ønsker opmærksomhed på plejehjemmene, men også opmærksomhed på at ældres liv i langt de fleste tilfælde ikke foregår i plejen. Vi ser gerne forsøg med særlige former for plejehjem, hvor interesser eller levestil farver plejehjemmets hverdag og indretning. For at sætte ældreområdet i relief: Der bor 335.000 borgere i Aarhus.

- Økonomi

Alternativet er tilhænger af en skattepolitik, hvor de rigeste betaler mest og hvor miljøet tilgodeses mest muligt. Vi ønsker kommunal selvbestemmelse og at kommunerne igen kan bestemme over kommuneskatten. Vi ønsker især beskatning lagt på ejendom og erhverv og vi ønsker at tilgodese dele- og brugertilgange ift. ejerskab.

Vi vil ikke en politik, hvor vi bruger mere end vi har. Vi vil i Byrådet fremlægge forslag med fuld finansieringsdækning. Og vi vil prioritere! Vi vil arbejde på at sikre en proaktiv ledelse i det kommende Byråd for at undgå den slags store budget-overskridelser som vi har set med både Letbanen og DOKK1. Overskridelser som har en meget stor betydning for kommunens budgetter.

- Ny politisk kultur

Alternativet ønsker at fremme en ny politisk kultur, der er langt mere gennemsigtig, ærlig og lyttende end den nuværende. En kultur, som det er nemmere for alle at deltage i, uanset om man har lyst til at indgå i partipolitisk arbejde eller ej, og hvor borgere får præsenteret de politiske mellemregninger og ikke blot resultaterne. Alternativet ønsker en politisk kultur, hvor der er plads til uenighed internt i partierne, men også plads til enighed på tværs af partiskel, og hvor de reelle forhandlinger og debatter, der er afgørende for et velfungerende demokrati, ikke foregår i kulissen. Et velfungerende og dynamisk demokrati afhænger nemlig af et ægte, folkeligt engagement og hviler på fællesskabet.

De tre bundlinjer

I Alternativet opererer vi med tre bundlinjer i samfundsregnskabet:

- *Den økonomiske bundlinje*
- *Den sociale bundlinje*
- *Den grønne bundlinje*

For os er det afgørende, at der er balance på alle tre. Det betyder, at selvom vi gerne vil have overskud på den økonomiske bundlinje, så kan dette ikke skabes ved at give underskud på den sociale og den grønne bundlinje. Hver bundlinje skal måles med sine egne værdier. Den økonomiske aktivitet er derfor for Alternativet ikke et mål i sig selv, men derimod et af flere midler til at sikre, at mennesker trives og føler sig værdsatte, og at samfundet udviser respekt for både naturgrundlaget og kommende generationer. Økonomisk vækst er god, hvis den er i balance med den sociale og grønne bundlinje. Økonomisk vækst er dårlig, hvis et overskud på den økonomiske bundlinje medfører underskud på de to andre bundlinjer.

Denne platform udbygges løbende med vedtagelse af politiske dokumenter på mere specifikke politikområder.

I det kommende afsnit vil de konkrete forslag til vedtagne kommunalpolitik-områder derfor blive sat ind.

Eksempelvis:

- Økonomi – der beskriver hvorledes vi kan finansiere alle vores gode idéer!
- Iværksætter og kommunal iværksætterpolitik

- Socialpolitik
- Kulturpolitik
- Integrationspolitik
- Bæredygtighed
- Det specialiserede område: psykiatri, hjemløse, botilbud etc.
- IT politik
- Frivillighedspolitik
- Aktuelle brændpunkter i kommunen: Bandeproblematikken, sportsfaciliteter,
- Etc....

3. Bæredygtighed og mobilitet

Bæredygtighed politik arbejdsdokument

1. udgave, 22. januar 2017 (Sander Jensen på vegne af bæredygtighedsgruppen)

(Indledning fra Landsforbundet – omskrevet til Aarhus)

(Mobilitetsafsnit primært skrevet af mobilitetsgruppen)

Læsevejledning: Dokumentet er inddelt i fire temaer; bilen/mobilitet, boligen, bøffen og Børsen. Alle områderne er ikke dækkende, men skal ses som inspiration til at skabe en endelig politik for Alternativet i Aarhus. Politikideerne er fremkommet via POLA'er, åbne gruppemøder, skrivegrupper, research og ved at inddrage videnspersoner.

Bæredygtig omstilling

I Alternativet mener vi, at vi har brug for en seriøs, bæredygtig omstilling. Det indbefatter, at politikere i hele verden, erhvervsliv, borgere og kommuner møder klimakrisen med den politiske alvor, den fortjener. Vi mener, at den fossile industri står på den forkerte side af historien, og at de store internationale aftaler i 2015 (Parisaftalen ved COP21 og de 17 FN-verdensmål) fordrer en dansk indsats, der er mere ambitiøs end hidtil – både på kommunalt og nationalt plan.

Klima-, miljø- og naturhensyn bør tænkes ind i al politik – lokalt, regionalt og nationalt.

Vi vil have eksperimentalzoner, hvor vi afprøver nye modeller for bæredygtig produktion, forbrug, forsyning, økonomi og transport. Kommunen kan være gode platforme for disse forskellige eksperimenter, idet omstillingen til fx vedvarende energi forgår langt mere decentralt, end vi har været vant til med centrale kraftvarmeverker. På den måde får vi viden om, hvordan innovative løsninger fungerer i praksis, og hvordan de kan udbredes til andre kommuner og på sigt til nationalt niveau, ligesom vi har set det med testpladser for nye vindmølletyper.

Men ikke kun inden for vedvarende energi er der brug for foregangskommuner. Også affaldssortering og cirkulær økonomi skal forankres lokalt og kræver, at danskerne bliver engagerede og ansvarsbevidste omkring den kommunale omstilling. At engagere borgerne i at tage ejerskab i arbejdet med innovative, grønne løsninger er derfor en vigtig opgave for Alternativet.

Der har allerede været et omfattende, kommunalpolitisk arbejde med den bæredygtige omstilling, fx gennem Lokal Agenda 21 med egne klima- og energiplaner. I Alternativet vil vi gerne puste nyt liv i det

kommunale arbejde for en seriøs, bæredygtig omstilling ved at bygge ovenpå, men også gentænke måden, hvorpå vi omstiller Aarhus til en grøn og bæredygtig kommune.

a. Grøn mobilitet - bilen tema

Aarhus skal være CO2-neutral i 2030. Dét mål har det nuværende byrådsflertal reelt nedprioriteret ved at lave det om til ikke længere at gælde Aarhus som bysamfund men kun Aarhus Kommune som virksomhed. Men målet om CO2-neutralitet er et flot mål, og det er blevet mere nødvendigt – ikke mindre – i dag end det var i 2008, da det blev vedtaget. I Alternativet holder vi fast i det og vi vil kæmpe for, at vi når det – sammen med østjyske borgere, som tør gå foran i kampen mod klimaforandringer og alle de skræmmende ting, som følger efter!

Derfor må vi arbejde for en grøn omstilling af transportsystemet, der historisk set har vist sig at være den sværeste sektor at reducere miljø- og klimapåvirkninger fra. Derfor vil Alternativet arbejde for en lokal transportpolitik, som skaber en balance mellem bedre mobilitet i overensstemmelse med Alternativets tre bundlinjer: den miljømæssige, den sociale og den økonomiske.

Den miljømæssige bundlinje handler om hensynet til støj, luftforurening og CO2-udledning samt de grønne områder i byerne. Den økonomiske bundlinje handler om hensynet til erhvervslivet, beskæftigelsen og den positive vækst, som Aarhus opliver i disse år. Derudover handler det også om hensynet til at bruge midlerne der, hvor de gør mest gavn. Den sociale bundlinje handler om hensynet til, at transportsystemet skal tilgodese alle borgere uanset køn, indkomst og bopæl samt understøtte det gode byliv.

Alternativet har opstillet en række temaer for Alternativ Mobilitet, som vi ser som de vigtigste indsatsområder i forbindelse med den grønne omstilling af transportsystemet i Aarhus Kommune. Fælles for dem alle er, at de rammer alle tre bundlinjer. De er miljømæssigt bæredygtige, de er socialt ansvarlige og de er både samfundsøkonomisk og finansielt rentable løsninger.

Tema 1 – Fremtidens by er en cykelby

Cyklen er fremtidens transportmiddel i byerne. Den er billig, miljørigtig og kræver meget lidt plads i forhold til bilen. Cyklen har desuden vist sig som et meget fleksibelt transportmiddel, der kan dække meget af transportbehovet, hvis byerne indrettes på cyklens præmisser. Ifølge Transportministeriet er cyklen også langt den bedste samfundsøkonomiske investering i de større byer, når alle effekter medtages. Byer som København og Amsterdam er verdenskendte som cykelbyer, men sammenligner man Aarhus med førende cykelbyer på samme størrelse, så er der langt før Aarhus kan være med i front. Cyklen skal prioriteres langt højere i Aarhus både mht. infrastruktur og parkeringsmuligheder.

Forslag: Udlejning af el-cykler

Kommunale medarbejdere skal kunne leje el-cykler af kommunen, så de lettere kan komme til og fra arbejde. Kommunens forskellige afdelinger kan samtidig også leje el-cykler centralt, så deres medarbejdere kan bruge det i det daglige arbejde.

Forslag: Bemandet cykelparkering

Ved fx banegården afleverer du din cykel til en cykelguide og får udleveret et nummer. Som man kender det fra en garderobe. Det sikrer hurtighed og sikkerhed. Evt. socialøkonomisk virksomhed. Et alternativ til den foreslåede ressourcekrævende fuldautomatiske cykelparkering i siloer.

Tema 2 (udgået)

Tema 3 – Mobilitet er en service

Mobilitet er de seneste år gået fra at være et produkt til i højere grad at være en service. Aarhus skal arbejde for at integrere alle transportmuligheder i ét servicetilbud, så borgerne bliver langt mere fleksible i deres transportmiddelvalg. Landets trafikselskaber skal gå sammen om at udvikle en fælles portal, hvor man kan booke og betale sin delebil, bus, tog, letbane, metro, bycykel eller hvad man nu måtte have brug for. Systemet kan enten fungere ved at man optjener rabat som på rejsekortet (men over alle transportformer) eller som abonnement. Tilgangen kendes internationalt som Mobility as a Service (MaaS), hvor Helsinki er foregangsby.

(Kommentar fra Sander Jensen, tovholder på bæredygtighedsgruppen: Den nævnte service fra Helsinki er et privat foretagende. I Danmark har vi fx Rejseplanen.dk. Tænker den kommunale opgave er, at gøre alle data offentlige (open data), så private kan skabe løsninger. Derfor kan kommune dog godt fremme og ønske, at sådanne services kan lykkes.

Tema 4 – Bilister skal nemt kunne skifte transportmiddel

Jo længere man bor væk fra centrum af en større by, des mere behov har man for den fleksibilitet, som bilen tilbyder. Omvendt er bilen meget pladskrævende og helt uegnet til kørsel i centrum af de større byer. Derfor skal det være nemt for borgere, der bor i oplandet til Aarhus, at køre i bil ind til bygrænsen og derfra skifte til tog, letbane, bus, cykel eller en samkørselsordning. Kombinationsrejseanlæg i tilknytning til E45, letbanen og de større indfaldsveje skal sikre, at bilister nemt kan stille bilen og skifte transportmiddel.

Forslag: Pendler p-pladser

Der skal opføres pendler-p-pladser med aflåste cykelparkering ved alle større indfaldsveje, så pendlerbillister kan parkere og tage cyklen det sidste stykke ind til byen. Disse pendlerpladser skal også placeres strategisk i forhold til letbanestationerne.

Tema 5 – Elbiler, elbusser og elcykler

Elektrificeringen af det danske tognet er en af de største statslige investeringer i disse år, men her er Danmark mange år bagud i forhold til andre lande. Det samme er ved at ske for de andre transportformer. I Tyskland, Sverige, Norge og flere andre lande satser man ambitiøst på elbiler, elbusser og elcykler mens udviklingen herhjemme er meget langsom. Lokalt kan Aarhus hjælpe udviklingen på vej ved at sikre parkeringspladser og opladere til elbiler, stille krav om elbusser i rutedriften og investerer i flere supercykelstier, så elcyklen bliver et attraktivt alternativ på de mellemlange afstande.

Forslag: Elektrificering af byens taxier

Aarhus Kommune skal stille krav om, at alle byens taxier skal være hybridbiler og el-biler og på sigt udelukkende el-biler. Dette skal indføres i samarbejde med byens vognmænd.

Tema 6 – Færre biler giver mere byliv

Bilen fylder rigtig meget inde i midten af en by. Både vejkapacitet og parkering lægger beslag på store arealer, der kan bruges til mange andre formål. Når man lukker veje eller fjerner parkering inden i byerne ser man med det samme, hvordan et fantastisk byliv blomstrer frem. I Aarhus var Strøget og Åboulevarden tidligere fyldt med biltrafik, ligesom Store Torv og DOKK1 var rene parkeringspladser. I dag kan ingen forestille sig, at disse områder igen skulle ryddes for at gøre plads til biler, og folk har i stedet fundet andre måder at transportere sig på. Det samme kan man gøre mange andre steder i de centrale dele af Aarhus. Vesterbro Torv, Banegårdspladsen, Graven og andre pladser og gader ville med fordel kunne ryddes for biltrafik, så det i højere grad blev muligt at udnytte deres centrale placeringer til mere byliv.

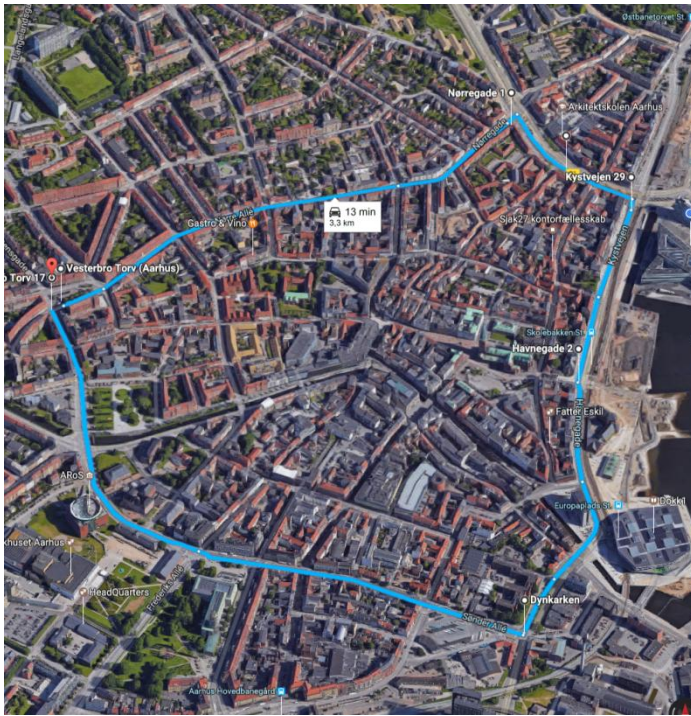
Forslag: Kørselsafgift

Aarhus Kommune skal indføre kørselsafgift for zonen indenfor Ringgaden for at begrænse trængsel og nedsætte forurening og CO2-udledning.

Teknologien er aflæsning af nummerplader samt differentierede priser på, hvornår man befinder sig i området – derved kan myldertrafikken nedsættes.

Forslag: Bilfri midtby

Færre biler i midtbyen på sigt. Indre by skal være bilfri i den forstand, at der kun skal være adgang for forretningsdrivende og beboere. Dette skal begrænse trængsel og få flere over i kollektiv trafik og på cyklen og samtidig nedsætte forureningen og CO2-udledningen. Det skal skabe et bedre og hyggeligere byliv for forretninger, fodgængere og cyklister, hvor luft og støjgener nedsættes betragteligt. Den bilfri zone skal være inden for ringen Vester Alle, Sønder Alle, Havnegade, Kystvejen, Nørreport, Nørre Alle, hvor Nørre Alle bliver reelt bilfri. Der skal dog stadig være mulighed for at parkere i byen P-huse, fx Salling, Magasin, Busgaden, Scandic, DOKK1 og Navitas.

Forslag: Kommunale delebiler

Kommunale biler skal være delebiler for kommunale medarbejdere, når bilerne ikke bruges. Typisk om aftenen. Typisk står biler stille 95% af tiden og den ledige kapacitet kan udnyttes bedre og medarbejderne behøver i mange tilfælde ikke egen bil til og fra arbejde. (Dette initiativ vil fx kunne resultere i at forældre der har 2 biler, fordi de har behov for 1½ bil grundet afhentning af børn og deslige, kan nøjes med 1 og bruge arbejdsbilen som flexbil.)

Forslag: Shuttle-busser

Gratis shuttle-busser, som man kan hoppe af og på indenfor Ringgaden. Busserne skal få folk hurtigt omkring og kompensere delvist for den nedsatte mulighed for at køre i egen bil i midtbyen.

Tema 7 – Gaderummet skal være mere fleksibelt

Nogle gader har forskellige funktioner på forskellige tidspunkter. Nogle gang er de primært transportkorridorer, mens de på andre tidspunkter primært er opholdssteder. I sådanne gader skal beboere, virksomheder og forretninger have mulighed for at udnytte gaderummet mere fleksibelt. Restauranter skal eksempelvis kunne bruge parkeringsarealer til udeservering om aftenen i sommerhalvåret, og beboere skal have mulighed for at bruge parkeringsarealer til at etablere midlertidige installationer med grønt, siddepladser, legeområder eller andre funktioner. Det sker allerede med større arrangementer som eksempelvis markedet på Ingerslevs Boulevard onsdag og lørdag, og det er et spørgsmål om at tillade en mere fleksibel brug af gaderum i mindre skala.

Tema 8 – Virksomheder og boligforeninger skal have mobilitetsplaner

Transportvaner er svære at påvirke. De fleste har ét primært transportmiddel, som de indretter deres daglige gøremål efter. Når først man har bygget sine pendlingsvaner, indkøbsvaner og fritidsinteresser op efter sit primære transportmiddel, så er det meget svært at skifte til et andet transportmiddel, der kan opfylde alle de samme behov. Der er dog nogle enkelte livsbegivenheder, hvor man er mere villig til at ændre adfærd end normalt. Nogle af de vigtigste er, når man flytter eller skifter job (eller går fra at være studerende til at få sit første job). Derfor skal virksomheder og boligforeninger have mobilitetsplaner for, hvordan medarbejdere og beboere bedst muligt kan udnytte de transportmuligheder, der er i tilknytning til deres arbejdsplads og bolig. Netværket Formel M under GATE21 har flere gode eksempler på, hvordan mobilitetsplaner kan tilrettelægges, så de både påvirker transportvaner og samtidig giver merværdi, for de involverede parter.

b. Boligen og Byen tema

Kampagner og oplysning

- Fokus på varmebesparelser i private boliger, fx kampagner (75% af CO₂-udslippet i Aarhus kommune kommer fra private husstande, privat forbrug og transport)
- Oplysning om muligheder for at få klimaforbedring/energirenoveret private boliger og lejeforeninger – gøre det attraktivt for borgerne at gøre dette
- Blive ved med at oplyse om hvordan affaldssorteringen foregår samt hvorfor det nytter

Del indsatsen op i

- huset/haven (energiforbrug, afledning af regnvand til kloak, anvende/sive regnvand på grunden, udledning fra brændeovne, indeklima)
- husholdningen (indkøbsmønster for fødevarer og beklædning, materialebevidsthed, kildesortering, affald til afhentning, affald til kompostering)
- beboeradfærd (personligt i huset, kollektivt i huset, kollektivt i boligforening, på vejen med naboer, i kvarteret med naboer)
- ferieadfærd
- optimere boligindretning, øge beboertætheden

Økonomiske incitamerter (1.bundlinje)

- Tilskud til energibesparende boligforbedringer
- Reducere udgifter ved hjælp af deleøkonomi (bil, godt naboskab, byttecentraler, storskraldsrum i etagebyggeri)
- Krav til energirenovering ved renoveringer af eksisterende bygninger
- Støttepulje for boligrenovering til mindre bemidlede
- Reducere transportudgifter ved lokal produktion
- Reducere udgifter til el, varme, og vand ved intelligent styring af huset
- Egenproduktion af byggeri
- Egenreparation af ting

- Oplyse om og stille krav om intelligente energisystemer (borgernes egen monitorering af deres el, vand, varmeforbrug) i lejemål
- Skabe incitamenter til miljøvenligt design til at fremme produkter, der lettere kan genbruges, reproduceres og skilles ad. Herunder kommunes indkøb.
- Lånebutikker: Aktivitetspligt for "tomme" butikker – der skal være gang i byen

Miljø og sundhedsincitamenter (bæredygtighedsincitamenter) (2.bundlinje)

- Reducere CO2-udledning (klimabelastning) – ved at efterisolere (reducere varmeforbrug), ved at udskifte lyskilder (reducere elforbrug), ved at anvende lokalt producerede varer (reducere transport), ved at kompostere husholdningsaffald på grunden
- Reducere partikeludledning – skifte sin brændeovn ud.
- Anvende algoritmer til løbende dokumentation af CO2-udledning ved forbedringer (målinger som man selv kan se motiverer adfærd til at spare)
- Kontrollere indeklimaets CO2, radon, relativ luftfugtighed og partikelindhold.
- Styre dugpunkt i soverum (luft ud, styre temperatur og luft ud)
- Reducere ikke nedbrydelige, giftige stoffer fra husholdningen (emballage, forbrugsstof, undgå plastikposer)
- Undgå syntetiske stoffer i beklædning, vaskemidler og overflademembraner på vægge, loft og gulv.
- Anvende regnvand på grunden (havevanding, toiletskyl), aflaste kloaker, renseanlæg og recipienter.
- Udskifte miljøskadelige materialer med genanvendelige/bionedbrydelige materialer.
- Kildesortering af affald, så materialer bedre kan genanvendes. (plast, papir/pap, metal, glas, vådt komposterbart affald) Brug kasser i stedet for poser.
- Fremme grønne områder i byen med bl.a. permakultur
- Forbud mod sprøjtning af gift kommunalt og privat, for at skåne biodiversitet og grundvand.
- Forbud/begrænse brug af plastposer, plastemballage og engangsemballage af plast.
- Vand som del af byen (fx husbåde) "vandpolitik"
- Fodgængerpolitik: Hvordan trives fodgængerne i bybilledet, og hvordan fremmer vi et bæredygtigt fodgængermiljø, der stimulerer sanser og oplevelser
- Fremme bæredygtig arkitektur, der står på de tre bæredygtighedsben – herunder arkitektonisk kvalitet

Sociale incitamenter (3.bundlinje)

- Delebiler (el og hybrid foretrækkes)
- Deleordninger på havemaskiner/snerydningsudstyr
- Kollektiv sommerbolig
- Lej et værelse ud
- Ansæt en ung pige i huset
- Flere kollegier
- Dyrk dine egne grønsager i kolonihaven
- Igangsæt/opfordre til flere byhave-initiativer
- Certificeret bæredygtig (mærkningsordning til bæredygtige virksomheder, borgere mv.)

c. Bøffen tema

Bæredygtig madkultur

- Oplysningskampagner for at få borgerne til at vælge økologisk, god hjemmelavet og klimavenlig mad og forbruge mindre kød. (*Madbus* kører rundt til familiekvarterer og boligforeninger til spisetid, eller fremme foreninger og initiativer, der fx laver gratis mad med skoler og folk på en fed måde, som fx *Foodmaker*)
- Undervisningsmaterialer fra kommunen til institutioner og skoler, der skal fremme den bæredygtige madbevidsthed.
- Kommunen skal fremme kødfrie dage og varieret kost i institutioner og kantiner
- Indkøb af kommunale fødevarer skal primært foregå lokalt for at nedsætte CO2-udledning ved transport.
- Al kommunalt engangsservice, emballager mv skal være produceret af bæredygtige materialer, der enten kan genanvendes eller er biologisk nedbrydeligt.
- Al kommunalt fødevarerindkøb og forbrug skal være mindst 90% økologisk i 2020.
- Kildevand på flaske (eller andre emballager) skal udfases i kommunen. I stedet bruges det udemærkede aarhusianske grundvand.

d. Børsen tema

Som helhed skal Aarhus' økonomiske og finansielle dispositioner leve op til Alternativets bæredygtighedsværdier på de økonomiske/finansielle, det miljømæssige og de sociale områder

Divestment – udskift sorte aktiver med grønne

I en virkelighed hvor vi har forpligtet os til ikke at forbruge de tilgængelige fossile energiresourcer, er det naturligvis det rigtige for alternativet ikke at investere de kommunale finanser i kul, olie og gasudvinding eller andre klima- og miljøskadelige produktioner.

(Vi skal undersøge om kommunen allerede har et "code of conduct" indenfor fx våben, børnearbejde mv.)

Vi mener det tillige ligger i en naturlig forlængelse af Aarhus allerede vedtagne klimaplan, hvor byens klimaaftryk skal reduceres og være klimaneutral i 2030. Det hænger naturligvis ikke sammen med at kommunen investerer i fossile energiformer.

Der foreligger i dag investeringsporteføljer fra forskellige banker, som gør det enkelt og muligt at investere økonomisk forsvarligt i ikke fossile virksomheder. Der kan således i dag argumenteres for det økonomisk bæredygtige i at omlægge investeringer væk fra den fossile industri, som med den globale konsensus fra Paris 2015 er under afvikling.

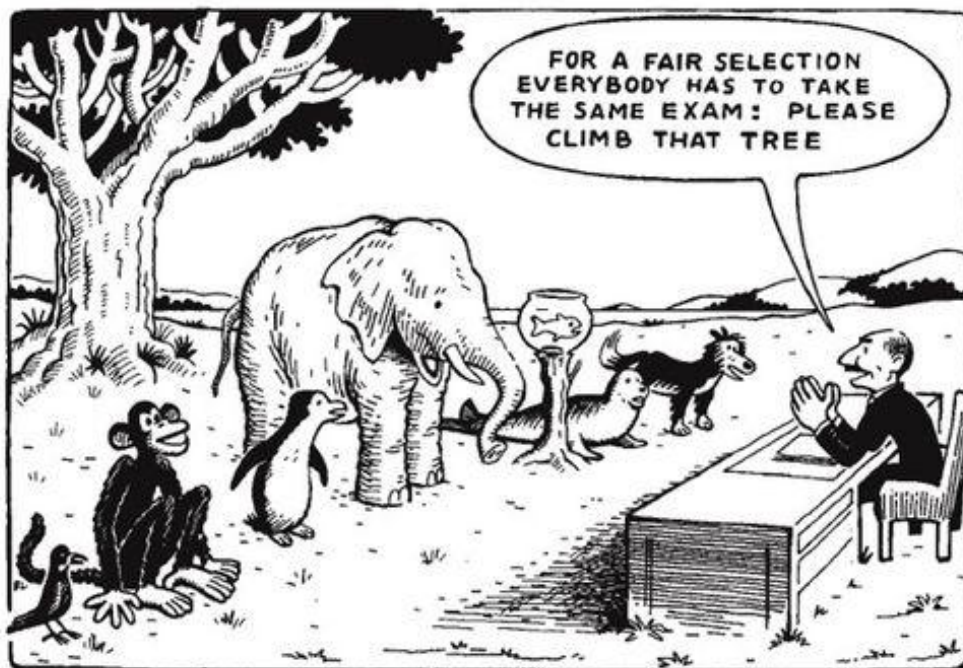
Investeringsportefølje skal sigte mod at kunne investere i lokale bæredygtige selskaber, der lever op til bæredygtighed på Alternativets tre bæredygtighedsparametre.

Aarhus går foran, sammen med København, Roskilde, Odense, Fredericia m.fl.,

4. Integration og ligeværd for flygtninge, indvandrere og migranter

Alternativet Aarhus

Lokalpolitik for integration og ligeværd for flygtninge, indvandrere og migranter

Forord

Dette papir er skrevet på baggrund af en række åbne møder i Alternativet Aarhus fra november 2016 til juni 2017. Gruppen er igangsat af Politikgruppen med udgangspunkt i Kommunalpolitisk Inspirationskatalog¹, politikområdet Integrations- og flygtningepolitik. Da gruppen blev dannet, valgte man navnet **Integration og ligeværd – for indvandrere, flygtninge og migranter**. Møderne havde to formål:

- at udvikle forslag og ideer til Alternativets arbejde for ligeværd i Aarhus
- at få viden om den virkelighed der er for flygtninge, indvandrere og migranter i Aarhus

Efter forslagene til lokalpolitik, mærkesager og andre sager, som vi bør arbejde for i Alternativet, kan du finde en del relevant materiale, som underbygger forslagene. Statistikker, referater, avisartikler, et resume af Aarhus Kommunes gældende integrationspolitik m.m. Denne del af

¹ Bilag 14

dokumentet vil sammen med afsnittet "Andre vigtige sager" være levende, hvor ny viden og nye forslag fra gruppens fortsatte arbejde løbende vil blive tilføjet. Alle er velkomne til at bidrage .

Motivering

Hvorfor er ligestilling vigtigt i integrationspolitikken?

I Alternativet Aarhus mener vi, at alle mennesker skal have ikke blot lige rettigheder, men lige værdi og lige muligheder i samfundet.

For mennesker der er kommet til Danmark som flygtninge, er familiesammenførte, er født i Danmark af forældre med en anden nationalitet eller er migrantarbejdere, er der flere fællestræk og vanskeligheder der går på tværs af socialgruppe/køn/uddannelse/erhverv, hvor oplevelse af ligestilling og lige muligheder vil være en vigtig forudsætning for en vellykket integration.

Vi ser, at gruppen deler problemer i forhold til uddannelse, beskæftigelse, sygdom og rettigheder i det sociale system, hvor der til trods for, at der har været et betydeligt antal indvandrere og flygtninge i Danmark de sidste 30 år, er vanskeligheder i forhold til ligestilling i de offentlige systemer. Fx manglende tilbud til demente med 2. etnicitet, manglende jobtilbud til kvindelige flygtninge og manglende sikring af tilstrækkelig læring af dansk.

I Aarhus har ca. 15 % af borgerne en anden etnicitet end dansk. Alternativet vil skabe rammer og initiativer, som kan være med til at sikre denne gruppes oplevelse af ligestilling og lige mulighed ved kommunens tilbud.

Nationale rammer og forhindringer

Integrationslovens² formål er at sikre, at nyankomne udlændinge får mulighed for at udnytte deres evner og ressourcer med henblik på at blive deltagende, selverhvervende og ydende medborgere på lige fod med samfundets øvrige borgere i overensstemmelse med grundlæggende værdier og normer i det danske samfund. Ifølge loven tager integrationsindsatsen udgangspunkt i den enkelte udlændings eget ansvar for sin egen integration. Og der er tydeligt fokus på, at den nyankomne bliver ydende og selvforsørgende. Loven har gennemgået mange ændringer med stramninger, og med ændringen i juni 2016³ er loven fortsat meget detaljeret. Det målbare er markant, og som udgangspunkt bliver alle nyankomne betragtet som jobparate, der senest 1 måned efter ankomsten enten er i virksomhedspraktik, ansat med løntilskud eller i ordinært arbejde.

Uddannelse i dansk som andetsprog bliver fortsat prioriteret højt, men i dag skal underviserne vægte, at voksne udlændinge så hurtigt som muligt kan anvende det danske sprog målrettet

² Lov om integration af udlændinge i Danmark. Den første lov på området blev vedtaget i 26. juni 1998.

³ Bilag 11

arbejdsmarkedet. Det betyder at danskundervisningen taber den del af sproget, som bærer viden om kultur- og samfundsforhold i Danmark. Og muligheden for udveksling mellem de nyankomnes kulturværdier og de danske værdier bliver svækket. Ligeværdige samtaler mellem borgere og nytilkomne borgere kommer alt for sent i gang.

Alternativet Aarhus skal følge den nationale udvikling på asylområdet nøje. Og vi skal rette opmærksomheden på, hvordan den lokale integrationspolitik på trods af Integrationslovens snævre rammer kan styrke og videreudvikle en ligeværdig integrationspolitik for Aarhus Kommune.

Alternativets lokale politikforslag og mærkesager

Lokalpolitik for integration og ligeværd for flygtninge, indvandrere og migranter

Alternativet Aarhus mener, at oplevelsen af ligeværd og lige muligheder er en forudsætning for vellykket integration. Ligeværd og lige muligheder i integration er et tværgående emne, og skal tænkes ind i alle, lokale politikområder altid. Vi lægger os derfor tæt op ad Alternativets nationale principper for ligestilling og mangfoldighed⁴: "Emnerne ligestilling og mangfoldighed er tværgående og bør derfor være perspektiver, vi forpligter os på at have på både Alternativets politik og på Alternativet som parti og bevægelse."

a. Mærkesager

1 – Gennemgående socialrådgiver på tværs af sektorer

Tilflyttere med anden kulturel og sproglig baggrund end dansk har særligt vanskeligt ved at finde vej i det kommunale hjælpesystem, som gennem de seneste årtier er blevet meget funktionsopdelt. Det betyder at flere forskellige rådgivere involveres, når en problemstilling bare er lidt kompleks. Og samtidig skal den personlige historie gentages igen og igen, hvilket er psykisk belastende. Sammenhæng og mening kan gå tabt, både for den nye borger og for medarbejderne i hjælpesystemet. Risiko for klientgørelse er stor, og måske i mere end en generation. Alternativet Aarhus ønsker derfor, at alle tilflyttere med anden kulturel og sproglig baggrund får en gennemgående socialrådgiver, når de søger hjælp i det kommunale system. Socialrådgiveren følger personen og sikrer en kontinuerlig sagsbehandling gennem forskellige faser og på tværs af sektorer.

⁴ Bilag 13

2 – Professionelle tolke⁵

Alternativet Aarhus vil arbejde for etablering af egentlige tolkeuddannelser i hovedsprogene blandt indvandrere, flygtninge og migranter i Aarhus.

Tolkeuddannelserne skal målrettes det offentlige sundhedsvæsen, retsvæsenet, det sociale behandlingssystem, m.m., og alle kommunale myndigheder skal forpligtes til kun at bruge statsprøvede tolke. Og det betyder at det aldrig er acceptabelt at familiemedlemmer optræder som tolke. Desuden skal de kommunale medarbejdere, der er i berøring med borgere, der har behov for tolk, uddannes i brugen af tolke, herunder brug af tolk via videosignal.

Alternativet Aarhus ønsker at etablere et nationalt tilgængeligt register over statsprøvede tolke, så den beskrevne praksis kan indføres i hele landet.

De nye tolkeuddannelser vil være en ny uddannelses- og erhvervsmulighed for andengenerationstilflyttere inden for de aktuelle, relevante sprogområder, til anvendelse i hele Danmark.

3 – Sammenspil mellem kommune, erhvervsliv og frivillighed

Kommunen har frikommunestatus på enkelte områder. Dette skal udvides betydeligt, således at hele politikområdet omkring Integrations- og flygtningepolitik kan nytænkes. Og med et særligt fokus på ligestilling. Aarhus Kommune har mange ressourcer stærke borgere, og vi har samtidig brug for de nye borgere, som kommer til kommunen. Både i kultur- og bylivet, i de lokale fællesskaber og i uddannelses- og arbejdslivet. Her er store muligheder for en samskabende integration. Vi skal eksperimentere modigt og empatisk på området. Og med fokus på Alternatives tre bundlinjer.

Der er allerede mange projekter, organisationer, virksomheder og frivillige tiltag, der arbejder for integration og ligestilling i Aarhus. Det er meget positivt, og Alternativet Aarhus vil gerne støtte op om disse og flere lignende. Vi ønsker at være med til at skabe en vedvarende udvikling og forbedring af de initiativer, der er i gang, så der er klare mål for hvordan det enkelte menneske bringes videre og tættere på fuld integration, og altid på menneskets individuelle præmisser.

Alternativet Aarhus vil arbejde på at skabe rammerne for initiativer på tværs af sektorer, da vi tror på at kommune, erhvervsliv og civilsamfund i samspil kan nå rigtig langt i arbejdet med integration af nye borgere og at vi sammen kan skabe Multikulturby Aarhus.

⁵ Bekendtgørelse fra 2006 har ophævet tolkeuddannelse ved København-CBS og Aarhus-BBS. Tolkeuddannelse til statsprøvet tolk er i dag under åben uddannelse og en erhvervsrettet videregående uddannelse med 60 ECTS-point 4. moduler. Juridisk-, social- og medicinsk tolkning.

b. Andre vigtige sager

4 – Danskundervisning som styrker samtalen i fællesskaber

Danskundervisning for tilflyttere med et andet førstesprog end dansk skal tilpasses den enkeltes behov og måde at lære på. Sprogundervisning til forståelse af og samtaler om samfund og kultur, og undervisning i erhvervsrettet sprog skal balanceres. Danskundervisningen skal sættes fri, og bestå af et miks af muligheder. Undervisningen skal godkendes ud fra sproglige kriterier, som rummer både bredde og nuancer. Det skal være muligt, ved behov, at få yderligere undervisning end de moduler, der aktuelt bliver tilbudt. Specielt for ældre indvandrere, som er meget dårligt stillede og med begrænset netværk, og hvis danskundskaber er utilstrækkelige.

5 – Differentieret uddannelses- og beskæftigelsesindsats

Vi kan se, at der er meget stor forskel i Aarhus Kommune på i hvor høj grad forskellige etniske grupper kommer ind på arbejdsmarkedet.

Aarhus Kommune har analyseret beskæftigelse og ledighed fordelt på oprindelseslande 2009-2015.⁶ De 6 år analysen spænder over viser, at kun fire af de 10 ikke-vestlige grupper har en beskæftigelses- og uddannelsesprocent på 50 eller mere, tre ligger mellem 30-40 %, og der er ikke nogen særlig stigning i niveau i perioden. Til sammenligning ligger den danske gruppe på 77 %. Alternativet vil i Aarhus byråd arbejde for at denne forskel mindskes. Årsagerne til den manglende niveaustigning kan være mange, men umiddelbart viser tallene, at der er brug for en tilpasset og særlig indsats. Målet skal være at igangsætte meningsfulde initiativer, som afhjælper problemet.

De følgende tre sager 6. 7. og 8 er også et led i at skabe en differentieret uddannelses- og beskæftigelsesindsats

6 – Fokus på oprindelige uddannelser

Når den nytilkomne flygtning hurtigt skal tilbydes arbejde, bliver uddannelser og erfaringer let overset i integrationsperioden. Et hurtigt og resultatorienteret tilbud, som i situationen virker realistisk fører til jobs som i længden ikke matcher personen. En bedre afdækning af uddannelse og erfaring vil føre til en mere varig selvforsørgelse, bedre livskvalitet og færre senskader. Her lægger vi os op ad Alternativets nationale asylopolitik, der foreslår tidlig kompetenceafklaring⁷.

7 – Udviklingsprojekter på lokale uddannelsesinstitutioner og i virksomheder.

⁶ Bilag 7

⁷ Bilag 7

Nytilkomne flygtninge med højere uddannelser eller særlige kompetencer, kan kobles på byens uddannelsesinstitutioner, kulturtilbud eller virksomheder. Her kan de sammen med studerende eller andre udviklere indgå i stedets udviklingsprojekter.

8 – Mikrolegater eller mikrolån til iværksætteri

Der skal være mulighed for mikrolegater eller lempelige mikrolån til flygtninge, der ønsker at blive iværksættere. Dette kunne godt også være et forslag indenfor iværksætterpolitik.

9 – Udvidet samtaletid hos praktiserende læge og tandlæge

Der er stor risiko for fejlbehandling hos læge og tandlæge, når patienten ikke kender de kulturelle koder, og når patientens danske sprog er begrænset. Lægen og tandlægen har brug for mere tid sammen med patienten for at få den nødvendige information til en faglig vurdering. I Aarhus Kommune vil vi arbejde for at der stilles tolke til rådighed for praktiserende læger og tandlæger.

10 – Tidlig indsats for særligt udsatte flygtninge

Skandia-modellen, som i denne sammenhæng kaldes Tidlig Indsats, er en regnemodel, som viser det økonomiske potentiale ved forebyggende indsatser i forhold til de mest marginaliserede borgere. Den fortæller ikke, hvilke indsatser der rent faktisk hjælper de svageste. Men det kunne være interessant at beskrive en indsats fagligt og organisatorisk, og derefter få en økonomisk beregning via Skandia-modellen. På den måde kan vi argumentere for en forebyggende medmenneskelig model ved hjælp af en økonomisk model. Det vil være interessant og alternativt.

I efteråret 2016 har medarbejdere fra Aarhus Kommune deltaget i uddannelse hos Skandia i modellen.

11 – Fremadrettet evaluering

Vi siger nej til effektmåling og ja til fremadrettet evaluering, hvor de berørtes egen stemme bliver hørt. Oplever familien selv, at de har fået bedre vilkår? Har den enkelte person fået det bedre i sit liv? Har indsatsen haft betydning? Det må gerne være i samtaler, hvor de professionelle også får stemme. Hvad var hensigten med metoden, og hvilken virkning oplevede du? Hvordan oplevede I samarbejdet? Og hvad skal der til fremadrettet?

Den rette metode for evaluering til det rette projekt. Fx *ikke* kun effektmåling og *ikke* kun "historisk"

evaluering. Evalueringen af projektet skal være tilgængelig for alle involverede i projektet - også brugere/borgere/patienter. Alle evalueringer skal op i byrådet for at afgøre om projektet skal sættes i drift. Vi har gennem de sidste mange år set talrige eksempler på gode projekter, der gjorde en positiv forskel for kommunen og borgerne, der stopper fordi projektmidlerne løber ud, og man ikke efterfølgende diskuterer varig finansiering.

Vi vil arbejde for, at man før start af et eksternt finansieret, kommunalt projekt, har en klar plan for hvordan projektet evalueres, hvilke succeskriterier, man arbejder ud fra og hvad næste skridt er hvis succeskriterierne opfyldes.

c. Dagligdagen i byrådet

Alternativet vil som medlem af byrådet arbejde med:

- aktivt at bringe de tre mærkesager på dagsordenen og søge dem gennemført i byrådsperioden. 1) gennemgående socialrådgiver, 2) professionelle tolke, 3) sammenspil mellem kommune, erhvervsliv og frivillige.
- at bringe de øvrige andre vigtige sager op i byrådet, ved relevante sammenhænge.
- at fremme netværk, som går på tværs af etnicitet og kulturer, og som hylder mangfoldighed. Fællesskaber, som drives af en fælles interesse frem for fælles etnicitet skaber varige integrerende relationer. Og vi vil fremme integrerende netværk, som samler borgere om det bedste for by og land i Aarhus.
- at medtænke ligeværd på tværs af alle forvaltningsområder. Og holde både byrådskollega og forvaltning op på den besluttede integrationspolitik om *_mainstreaming* og *servicedifferentiering*.⁸
- en bevidsthed om at 15 % af borgerne i Aarhus Kommune har en anden etnisk herkomst end dansk. Andelen af børn og unge 0-24 år i de ikke-vestlige grupper er 55 %. Her er et stort og vigtigt uddannelsespotentiale, hvor ligeværd og lige mulighed i de kommunale tilbud skal sikres.
- årligt at evaluere vores arbejde i byrådet på området og se på hvor langt vi er i forhold til gennemførelse af vores mærkesager og andre vigtige sager.

⁸ Der skal arbejdes ud fra to forståelse: 1. Mainstreaming, hvor man overvejer om der er brug for en særlig hånd for at alle (også de 15%) kan bruge nye og eksisterende normaltibud, 2. Ved servicedifferentiering overvejer man, om det er nødvendigt med differentieret service ved særlige behov (også hos de 15 %) (Se bilag 1)

d. Aarhus Kommunes gældende integrationspolitik

Et koncentrat

Aarhus Kommunes integrationspolitik, vedtaget i byrådet 13. juni 2007

Integration er ikke kun en kommunal opgave, men derimod et fælles ansvar for det offentlige, civilsamfundet, uddannelsesinstitutioner og virksomheder i kommunen. Både medborgerskab og borgerinddragelse er vigtige omdrejningspunkter. Integrationspolitikken er en integreret del af de store politikområder som: børn og unge, uddannelse, beskæftigelse, fritid, kultur, ældreområdet m.v. og med mindre fokus på projekter. Kommunens opgaveløsning skal sikre lige muligheder for alle. Og der arbejdes ud fra to forståelse: 1) Mainstreaming, hvor man overvejer, om der er brug for en særlig hånd, for at alle kan bruge nyetablerede og eksisterende normaltibud og 2) Servicedifferentiering, hvor man vurderer nødvendigheden af en differentieret service ved særlige behov.

Integrationspolitikkenes målsætning lægger vægt på fire indsatsområder

1. **Medborgerskab og antidiskrimination**, hvor civilsamfundet involveres gennem dialog, hvor kommunale arbejdspladser og service ikke diskriminerer, og hvor kommunen har fokus på integration både politisk og ved etablering af nye indsatser
2. **Uddannelse**. Et bevidst børne- og ungearbejde med fokus på faglighed, det personlige, det sociale og det kulturelle for at ruste børnene til uddannelse og et aktivt liv som demokratiske medborgere.
3. **Beskæftigelse**. Beskæftigelsesprocenten øges med mindst 3 % for personer med etnisk minoritets-baggrund. En resultatorienteret og tidlig indsats, primært til ordinær beskæftigelse. Høj prioritet af samarbejde med private virksomheder. Socialforvaltning og Beskæftigelsesforvaltning støtter sammen-hæng i indsatsen.
4. **Bosætning**. Mere alsidig befolkningssammensætning på tværs af lokalsamfund, og en nettotilflytning af personer på overførselsindkomst til lokalsamfund, som ikke overstiger landsgennemsnittet.

Syv aktuelle projekter

På Aarhus Kommunes hjemmeside fremhæves syv aktuelle projekter inden for de fire indsatsområder.

1. **Foreningsmentor** (medborgerskab)
Frivillige ForeningsMentorer bygger bro mellem familien og barnet, som ønsker at starte i fritidsaktivitet og forening. (Tryk Fonden)
2. **Handling Multiculturality in Care** (uddannelse)
Udvikle kompetenceudvikling til sundhedspersonale i at håndtere forskellige værdier og kulturelle baggrunde. (Erasmus)
3. **Bogstart** (uddannelse)

Bogpakker til børn når de fylder 6, 12 og 18. mdr. samt 3 år. Og besøg af bibliotekets personale, som fortæller om højtlesning og sprogstimulering.

(Satspuljemidler)

4. **Tegn på sprog** (uddannelse)

Afdække særlige forhold for tosprogede børns forudsætninger for at lære at læse og skrive (fællesfinansiering – B&U, DPU, VIA m.fl.)

5. **Talentprogrammer 2016-2017** (beskæftigelse)

Matching mellem flygtninge og virksomheder for at finde de mest talentfulde til konkrete jobs. (Industriens Fond)

6. **Projekt 500** (beskæftigelse)

Opsøgende arbejde, som motiverer de mest udsatte ægtefælleforsørgede indvandrere til et afklaringsforløb. (STAR)

7. **Hjem fra Aarhus** (bosætning)

Et informationsprojekt, som oplyser og rådgiver flygtninge og indvandrere om deres muligheder, hvis de er omfattet af repatrieringsydelsen.

Overvejelser om den gældende, kommunale integrationspolitik

Det er positivt, at Aarhus Kommune har en integrationspolitik, som skal kunne opleves som værende til stede og integreret i alle de store politikområder som: Børn og unge, uddannelse, beskæftigelse, fritid, kultur, ældreområdet m.v. Denne forståelse lægger op til ligestilling for alle borgere og dermed også for indvandrere, flygtninge og migranter.

Med begrebet *mainstreaming* skal alle medarbejdere og ledere forholde sig til, hvordan integration spiller sammen med normaltilbuddene, dels i det daglige arbejde, og dels i videreudvikling af tilbuddene og nye politikker på området. Og med begrebet *servicedifferentiering* bliver det fastslået, at forskellige borgere, og dermed også en indvandrer, en flygtning eller en migrant, har forskellige behov, hvor det kan være nødvendigt at differentiere den service, som kommunen tilbyder. Begge forståelser kræver opmærksomhed fra de ansatte uanset niveau, og inviterer til dialog med de berørte borgere. Og dette er virkelig positivt.

De syv aktuelle projekter, som primært er finansieret for forskellige eksterne midler, er interessante og det bliver særligt interessant at se, om de vil blive implementeret i det bestående system til gavn for udviklingen af de forskellige indsatsområder, og hvordan.

Det er også positivt at Socialforvaltningen og Beskæftigelsesforvaltningen i integrationspolitikken støtter sammenhæng i indsatsen over for etniske minoriteter, og at man arbejder på at udvikle et brugbart og effektivt koncept for samarbejdet på tværs af sektorielle og organisatoriske grænser. Det er imidlertid vores indtryk, at det tværsektorielle arbejde er vanskeligt at udbrede som en

generel praksis i kommunen. Og der er fortsat problemer ved mange skift_af kommunal rådgiver i et forløb.

Den manglende sammenhæng i indsatsen, således at borgeren får en oplevelse af sammenhæng og meningsfuldhed er netop et af de største problemer, vi ser i den måde Integrationspolitikken udmøntes på. Den særligt sårbare borger har vanskeligt ved at finde vej i systemet, allermest på grund af den store opsplittning, som er udviklet i den kommunale forvaltning gennem de seneste årtier. I den periode har mange etnisk danskere også fået vanskeligheder med at forstå f.eks. hvad der sker i det sociale system. For at sikre ligebehandling er det vigtigt, at den person, man møder, med det samme danner sig et billede af om ligeværdig kommunikation er mulig: Er der en kvalificeret tolk? Ved borgeren hvad formålet med mødet er, og hvad der skal ske efterfølgende? Kan man skabe en tryk stemning omkring mødet ift. at der bliver lavet aftaler, og at man ikke beslutter noget uden borgeren er orienteret? Hvis der er en situation, hvor man er tæt på en afgørelse om et ressourceforløb eller førtidspension, er det vigtigt, at tolken hjælper med at formidle muligheder for at anke og hvad grundlaget for afgørelserne typisk vil være. Alternativt risikerer man, at borgeren får en afgørelse, han ikke forstår og ikke opdager kan ankes.

Det er kritisabelt, at den del af sundhedsområdet der hører til i kommunen ikke er udvalgt som indsatsområde i integrationspolitikken, idet vi mener, at flere borgere blandt indvandrere, flygtninge og migranter har sundhedsproblemer, som der ikke bliver taget hånd om i tide. Vi ved, at en tidlig indsats, som vægter sundhed, det sociale liv og arbejde/uddannelse efter et gennemført forløb, vil give en menneskelig og også i mange tilfælde økonomisk gevinst⁹.

Det er i kommunens integrationspolitik ikke beskrevet, og dermed usikkert, om der laves en systematisk vurdering af indsatser og projekter på integrationsområdet, og vi vil i Alternativet holde byrådet op på at der *skal* ske en evaluering og på at der bliver fulgt op på integrationspolitikens mål.

⁹ Dette viser bl.a. arbejdet med Scandia-modellen, Bilag 4

Bilag

Bilag 1: Aarhus Kommunes gældende integrationspolitik - resumé

- **Aarhus Kommunes Integrationspolitik¹⁰**

Aarhus Kommunes integrationspolitik blev vedtaget af byrådet 13. juni 2007.

- **Politikken er en integreret del af kommunens store politikområder**

Integrationspolitikken er tænkt ind som en integreret del af de store politikområder som: børn og unge, uddannelse, beskæftigelse, fritid, kultur, ældreområdet m.v. og mindre fokus på projekter

- **Medborgerskab er omdrejningspunkt for integrationspolitikken.**

Integrationspolitikken indebærer, at det er obligatorisk at sikre borgerinddragelse vedrørende væsentlige beslutninger, der får konsekvenser for borgerne.

- **Kommunens opgaveløsning skal sikre lige muligheder for alle.**

Indsatserne udmøntes ud fra to forståelser, som skal tænkes ind i alle politikområder

1) mainstreaming – er der brug for en særlig hånd, som støtte til at bruge normaltillbuddene 2) servicedifferentiering – er det nødvendigt med differentieret service ved særlige behov

- **Integration er ikke et ansvar for Aarhus Kommune alene.**

Målsætningen for integrationspolitikken peger på et fælles ansvar, hvor det offentlige og civilsamfundet med bl.a. byens uddannelsesinstitutioner og byens virksomheder sammen yder en indsats.

- **Tværgående centrale indsatsområder i integrationspolitikken.**

Integrationspolitikken målsætning søges opfyldt ved at lægge særligt vægt på fire indsatsområder

1. Medborgerskab og antidiskrimination
2. Uddannelse
3. Beskæftigelse
4. Bosætning

Ad 1) Medborgerskab og antidiskrimination - Mål

1. Bysamfundet bidrager.
 - a. involvering af bysamfundet
 - b. styrkelse af dialogen mellem grupper på tværs af etnicitet og religion
2. Fremme af gensidig respekt og bekæmpelse af diskrimination.
 - a. kommunen som arbejdsplads diskriminerer ikke

¹⁰ Se Bilag 2

- b. kommunen yder service uden at diskriminere.
3. Indtænkning af medborgerskab/antidiskrimination i kommunens egen virksomhed.
 - a. kommunen har fokus på integrationsaspektet i kommende politikker og indsatser.

Evalueringer konkluderer, at medborgerskab er på vej. Brobygning, forældreinddragelse og sprogindsatser ser ud til at give positive resultater¹¹.

Ad 2) Uddannelse - Mål

1. Børn og Unge afdelingen skal med høj faglighed arbejde for at børnene og de unge tilegner sig nødvendige kompetencer, så de kan gennemføre uddannelse og blive rustet til et aktivt liv som demokratiske medborgere. Der bliver bevidst arbejdet med det faglige, det personlige, det sociale og det kulturelle.

Evalueringer viser, at en tidlig sprogindsats i vuggestuer og dagpleje og i samarbejde med forældrene giver et stort løft. Denne indsats fortsætter. Aarhus Kommune har med "Handlingsplan for 95 % målsætning" sat det mål at 95 % af alle unge skal gennemføre en ungdomsuddannelse. Det vil kræve at fokus på tidlige sproglige indsatser fastholdes, og at sproglige indsatser for de 6-18 årige bliver udbygget.

Ad 3) Beskæftigelse - Mål

1. Beskæftigelsesprocenten øges med mindst 3 % for personer med etnisk minoritetsbaggrund
2. Indsatsen skal være resultatorienteret, tidlig og realistisk
3. Indsatsen skal primært være ordinær beskæftigelse, sekundært på særlige vilkår.
4. En indsats i samarbejde med private virksomheder har høj prioritet.
5. Socialforvaltning og Beskæftigelsesforvaltning støtter sammenhæng i indsatsen.

Evalueringsrapport fra 2011/12 viser at beskæftigelsestallet toppede i 2008, hvor beskæftigelsesprocenten for de 16-64-årige fra ikke vestlige lande steg fra 35,6 % i 2000 til 50,9 % i 2008. Forholdene er meget forandret siden. Og vi har desværre ikke kendskab til nyere evalueringer.

Ad 4) Bosætning - Mål

1. En mere alsidig befolkningssammensætning i og på tværs af lokalsamfund og boligområder
2. Tilstræbe at nettotilflytning af personer på overførselsindkomst til lokalsamfund og boligområder ikke overstiger landsgennemsnittet.

Evaluering udtrykker at indsatsen i udsatte byområder er blevet mere fokuseret, koordineret og

¹¹ se fodnote 4

helhedsorienteret end tidligere.

Bilag 2: Links til Aarhus Kommunes integrationspolitik

Tre link til tekster med kommunens integrationspolitik 2007, evalueringsrapport 2011/12 og eksempler på aktuelle indsatser:

- [Integrationspolitik](#)
- [Medborgerskab skaber sammenhængskraft: Aarhus Kommunes Integrationspolitik - Evaluering 2011/2012](#)
- [26 gode eksempler på integrationspolitik](#)

Bilag 3: Referater fra gruppens møder

- [Note til møde 9. december 2016: Opstart](#)
- [Note til møde 15. december 2016: Frivillighed](#)
- [Note til møde 10. januar 2017](#)
- [Note til møde 30. marts 2017: LærDansk](#)
- [Note til møde 18. april 2017: Netværk](#)
- [Note til møde 29. maj 2017: Kvindehuset](#)

Bilag 4: Skandia-modellen

- [Skandia-modellen: Færre skal stå i skyggen](#)
- [Ny regnemodel skal spare milliarder og samtidig hjælpe de svageste](#)

Bilag 5: Kommunale veje til god integration - inspirationskatalog fra KL

- [Kommunale veje til god integration](#)

Bilag 6: Statistik: Statsborgerskab og herkomst i Aarhus Kommune

- [Statsborgerskab og herkomst i Aarhus Kommune](#)

Bilag 7: Statistik: Beskæftigelse og ledighed fordelt på oprindelsesland 2009-2015

- [Beskæftigelse og ledighed fordelt på oprindelseslande 2009-2015](#)

Bilag 8: Det nationale integrationsbarometer

- [Det nationale integrationsbarometer - Aarhus Kommune](#)

Bilag 9: Gellerup: støtte til udvikling af Gellerupparken

- [30 millioner til sociale projekter i Gellerup](#)
- [Det gjorde vi 2016 - Boligsocial årsrapport Gellerup og Toveshøj](#)

Bilag 10: Røde Kors: Sundhedsklinik tilbyder gratis lægehjælp, psykologbistand og medicin

- [Sundhedsklinikken - for mennesker uden opholdstilladelse](#)

Bilag 11: Link til Integrationsloven

- [Integrationsloven](#)

Bilag 12: Definitioner af integrationsformer

- [Definitioner af integrationsformer](#)

Bilag 13: Alternativets nationale politik på området

- [Alternativets Partiprogram: Asyl](#)
- [Alternativets Partiprogram: Ligestilling og mangfoldighed](#)

Bilag 14: Kommunalpolitisk inspirationskatalog

- [Kommunalpolitisk inspirationskatalog](#)

Bilag 15: Relevante artikler

Bilag 15.1: Videnskabelig artikel: Barrierer i lægesamtalen med indvandrerpatienten

- [Barrierer i lægesamtalen med indvandrerpatienten](#)

Bilag 15.2: Videnskabelig artikel: Work injuries among migrant workers in Denmark

- [Work injuries among migrant workers in Denmark](#)

Bilag 15.3: Artikel i Information: Hvorfra ved Støjberg, at dansk læres bedst på arbejdspladsen?

- [Artikel i Information: Hvorfra ved Støjberg, at dansk læres bedst på arbejdspladsen?](#)

Bilag 15.4: Artikel i Information: Som bisidder har jeg oplevet, at Udlændingestyrelsen behandler asylsøgere uanstændigt

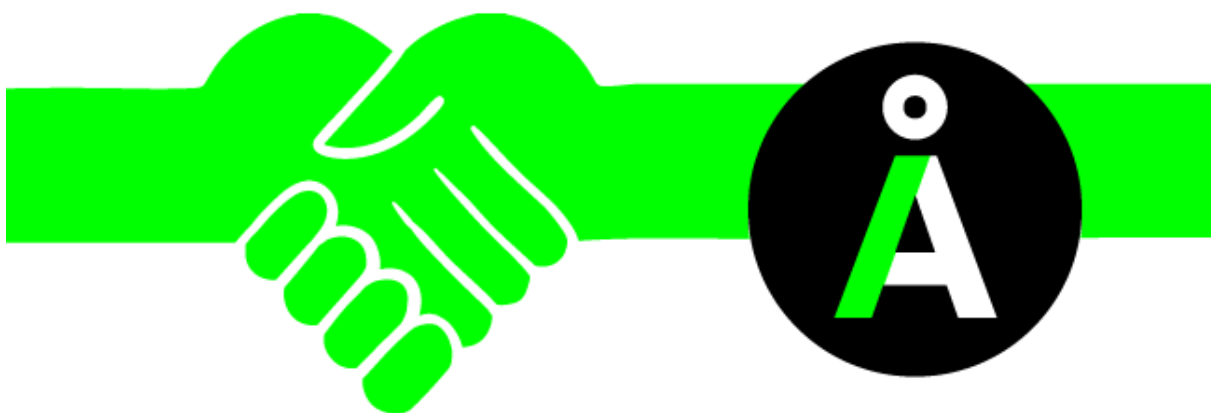
- [Som bisidder har jeg oplevet, at Udlændingestyrelsen behandler asylsøgere uanstændigt](#)

Bilag 15.5: Artikel i Ugebrevet A4: Flygtning med erhvervsuddannelser har størst chance for job

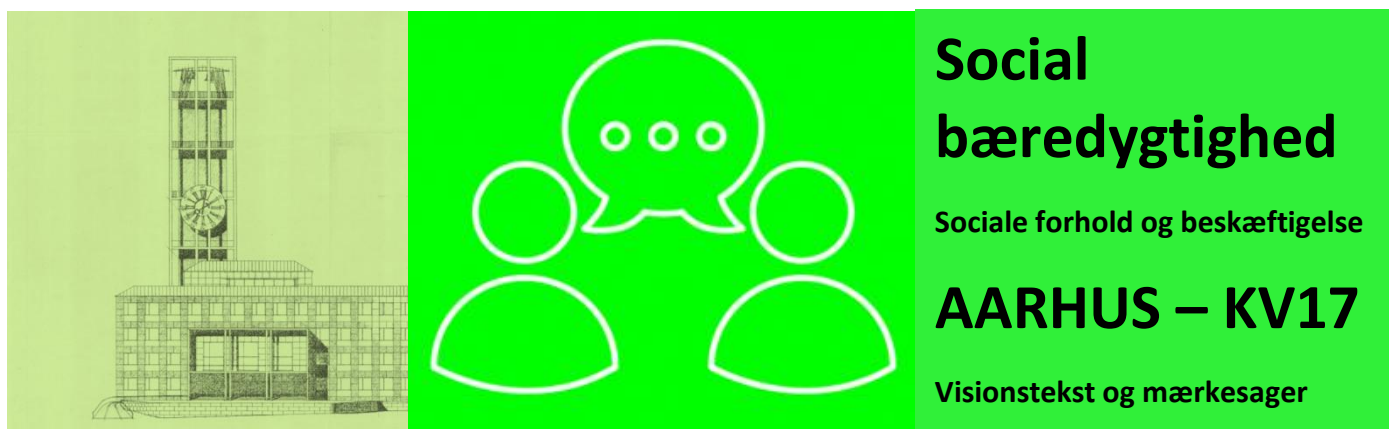
- [Flygtninge med erhvervsuddannelser har størst chance for job](#)

Bilag 15.6: Lovgivningshåndbog fra Dansk Flygtningehjælp 02.11.16

- [Flygtninge, familiesammenførte udlændinge og indvandrere med behov for støtte](#)

5. Sociale forhold og beskæftigelse

Alternativet Aarhus

Lokalpolitik for Sociale forhold og Beskæftigelse i Aarhus Kommune

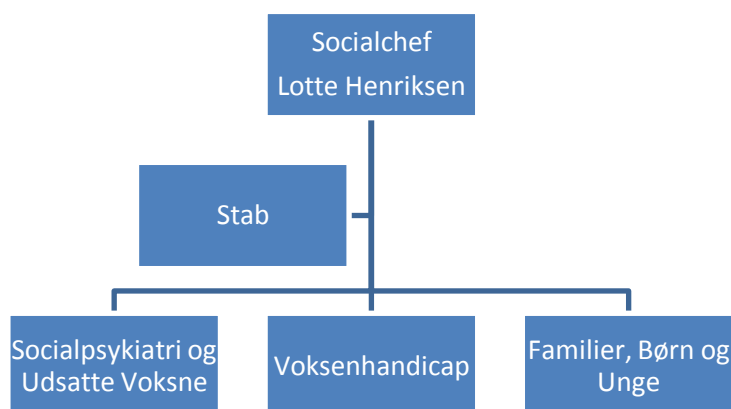
Indholdsfortegnelse

Den aktuelle organisering - 2017.....	38
Sammenfatning – Alternativets lokalpolitik for Sociale forhold og Beskæftigelse	39
Vision.....	39
Mærkesager.....	41
Social bæredygtighed – Alternativets lokalpolitik for sociale forhold og beskæftigelse i Aarhus Kommune..	42
Motivationen	42
Politikpapiret	42
Visionsteksten.....	43
Den aktuelle politik i Aarhus Kommune - 2017	48
Mærkesagerne.....	57
Andre sager	59
Deltagere i Socialgruppen	61
Bilag	61

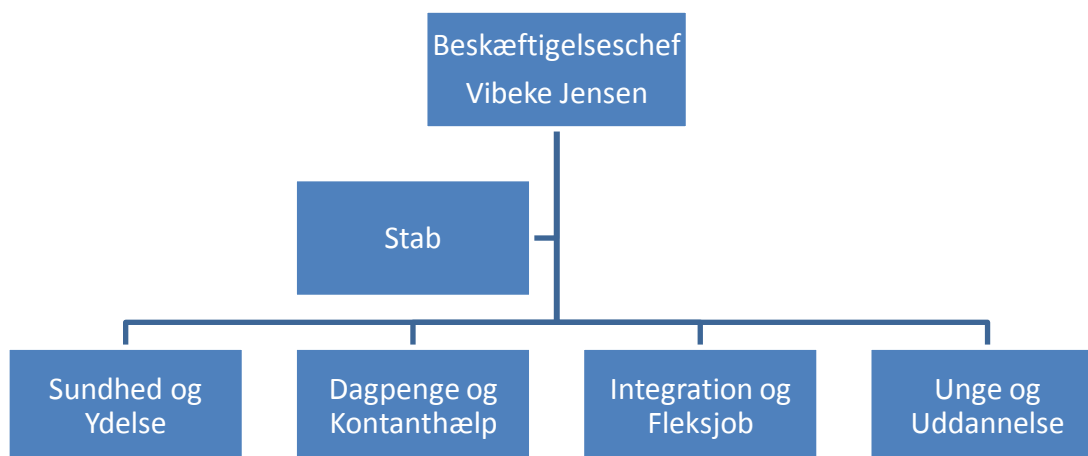
Den aktuelle organisering - 2017

Sociale forhold og beskæftigelse består af to forvaltningsområder, Socialforvaltning og Beskæftigelsesforvaltning. Her kommer borgere, som har brug for støtte og hjælp på grund af ledighed, sygdom, misbrugsproblemer, familieproblemer, hjemløshed, handicap eller andre sociale problemstillinger. Der er ansat godt 4.000 medarbejdere (fuldtidsstillinger), og den øverste politiske og administrative chef er én af de fem rådmænd. Organiseringen er opdelt i Socialforvaltning og Beskæftigelsesforvaltning.

Socialforvaltningen er organiseret i en stab og tre driftsområder i Socialforvaltning Aarhus fordelt på forskellige adresser. Borgerne kontakter Socialforvaltningen via et center - et familiekontor, et handicapcenter, et ungdomscenter samt et myndighedscenter eller via en af de andre borgerindgange.

Beskæftigelsesforvaltningen er organiseret i en stab og fire driftsområder i Jobcenter Aarhus fordelt på flere adresser. En ledig eller sygemeldt borger kontakter Jobcentret om hjælp til forsørgelse i form af kontanthjælp, revalidering, sygedagpenge, barselsdagpenge, fleksjob førtidspension m.v. Årligt henvender 80.000 borgere sig til Jobcentret.

Kommunens hjemmeside viser vej ind i de to forvaltninger.

<https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/organisation/Sociale-Forhold-og-Beskaeftigelse.aspx>

Sammenfatning – Alternativets lokalpolitik for Sociale forhold og Beskæftigelse

Vision

Social bæredygtighed løber som en rød tråd gennem Alternativets politik. Og social bæredygtighed handler ikke kun om social og økonomisk lighed, men i høj grad også om oplevelsen af ligeværd. Det handler om at skabe et dynamisk og engagerende samfund, hvor alle har mulighed for et individuelt liv som en del af fællesskabet, og hvor alle kan bidrage til fællesskabet. Vi ønsker et samfund, som fremmer social og sundhedsmæssig lighed og retfærdighed.

Alternativet sætter mennesket og fællesskabet i centrum, og den værdi skal gennemsyre sprog og handlinger. Vi gør op med ideen om, at det selvstændige, og selvhjulpne menneske er det sunde menneske. Tidens dominerende individorientering skaber mistillid over for de mennesker, som bliver ramt af sygdom og ledighed, og som må søge støtte. Alternativet ønsker at styrke tilliden, og holde fokus på, at vi skal tage ansvar for hinanden, og i solidaritet skabe muligheder for at mennesker kan udfolde deres potentialer.

Socialpolitikken skal handle om at udvikle generøsitet og empati mennesker imellem.

Investering i mennesker, meningsfuld beskæftigelse og tillidsfuld tilknytning står højt på Alternativets dagsorden. Vi vil gøre op med den tænkning, at det er en dokumenteret mangel, svaghed eller sårbarhed som udløser social støtte, ofte i form af standardiserede løsningsmodeller. Vi vil vende socialområdet på hovedet og i stedet se den sociale støtte som en investering i mennesker, bl.a. gennem forebyggelse og tidlige indsatser. Vi vil fremme en inviterende og samskabende tilgang i den professionelles praksis, og skabe et tillidssystem. Vi ønsker samtaler og handlinger, som tager afsæt i menneskets potentiale, motivation og kompetence bort fra tvang og kontrol. I det sociale arbejde skal vi udøve menneskearbejde før ekspertarbejde og investere i samskabende relationsdannelser.

Socialpolitikken skal være fremsynet og give voksne og børn en reel mulighed for at skabe sig et godt liv

Alternativet ønsker socialt arbejde med mere helhedssyn og færre kategoriseringer. I dag er der en stærk specialisering og kategorisering i social- og beskæftigelsesarbejdet. Det presser mennesket i baggrunden, fx bliver en familie omdannet til en sag, en ung bliver til en jobparat, et uroligt barn bliver til et ADHD-barn. Og selv i tilbuddene om støtte træder mennesket i baggrunden, fx bliver familiebehandling til PMT-O, hjælp til en ung bliver MST, samtaler om familieproblemer bliver til ICS osv.. Og det samme sker for de ansatte fx bliver socialrådgiveren til en sagsbehandler og pædagogen bliver til en foranstaltning. Kategoriseringen sker for at sikre høj faglighed og effektivitet, men der opstår samtidig en fremmedgørelse og et tillidspres. Alternativet ønsker et mere integreret og sammenhængende indsats- og støttesystem, hvor mennesket og dets livsforhold træder i forgrunden. Og vi ønsker, at der er plads til mere end et job- og uddannelsesfokus, når der bliver talt om beskæftigelse.

Socialpolitikken skal yde en personlig og helhedsorienteret indsats, med fokus på – hvad virker for hvem.

Mennesker, som har brug for støtte, skal kunne henvende sig til et borgerkontor i lokalområdet og stedet skal virke åbent og være let tilgængeligt. I Alternativet vil vi gøre op med ideen om, at der er fordele ved centralisering og stordrift. Vi mener det er en stor misforståelse, at et center med mange ansatte og med forskellige specialer inde for rækkevidde er bedst, når vi taler om institutioner, som arbejder med mennesker. De store enheder virker fremmedgørende, de svækker relationen, og man kommer længere væk fra oplevelsen af sammenhænge og mening. Man har i stedet brug for at komme til mindre steder med tryk og gensidig tillid. De lokale borgerkontorer må gerne være forskellige og udvikle samarbejdsformer som matcher områdets særkende. Kommunens sociale frontmedarbejdere, socialrådgivere,

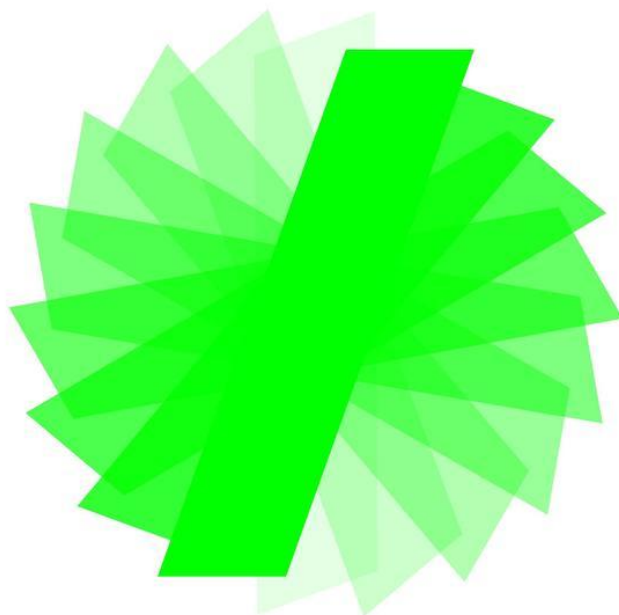
Sammenfatning

familiekonsulenterne og gademedarbejderne m.fl. skal frisættes fra administrative kontrolprocedurer, og højere grad bruge deres faglighed til at skabe en tillidsfuld relation til dem som søger støtte. Og de skal bl.a. have frihed til skabe område- og bydelsløft i samarbejde de lokale, inklusiv dem, som er presset i deres livsudfordringer.

Socialpolitikken skal udmøntes decentralt og i samspil med det lokale samfundsliv

Alternativet ønsker mindre resultatdokumentation og mere borgerinddragelse i evaluering af de sociale indsatsers værdi. I dag er der en stor mængde registrering og kontrol i både social- og beskæftigelsesforvaltningen, og man prioriterer økonomisk effektivitet og rationalitet højt. Det sker ofte på bekostning af medarbejdernes faglige viden og erfaring. Vi ser den nuværende form for kontrol som mistillid til både borger og den ansatte. Derfor skal vi ændre kontrolbegrebet til et fremadrettet udviklingsbegreb. Kontrol kan omdefineres til dialog, supervision og uddannelse. På den måde ændrer man de konkrete kontrolhandlinger til målrettet kompetenceudvikling og indsatsudvikling. Der er flere veje at gå, men uanset hvilken vej, vi vælger, skal formen bygge på tillid, meningsfuldhed og engagement. Både for borger og frontmedarbejder.

Socialpolitikken skal fungere i et tillidsbaseret system, hvor man dokumenterer, hvorvidt indsatsen har værdi for det enkelte menneske og for fællesskabet

Mærkesager

Basisydelse uden modkrav i stedet for kontanthjælp (økonomi)

Alternativet nationalt og lokalt ønsker at forenkle det nuværende social- og beskæftigelsessystem. Alternativet Aarhus er klar til et lokalt forsøg med basisydelse uden modkrav i stedet for kontanthjælp. Forsøget skal dimensioneres og fokuseres således, at der bliver udviklet valid viden og erfaring, som kan bidrage til den større omstilling på nationalt plan. I forsøget skal indgå medarbejdere, der engagerer sig med personlig og faglig interesse for de mennesker, som deltager. Borgerne skal opleve en relevant og fair mulighed for rådgivning og sparring. Tilgangen er *Relationel Velfærd*¹².

Lokale Borgerkontorer med gennemgående socialrådgivere – Multikompetencehuse (organisation)

Alternativet i Aarhus vil gøre op med ideen om, at der er fordele ved centralisering og stordrift. Vi vil oprette lokale Borgerkontorer (Multikompetencehuse). Her skal sammensættes fagteams af medarbejdere, som flyttes ud fra de centrale centre. Opgaverne flytter også med ud lokalt. Når et menneske henvender sig til Borgerkontoret om støtte, bliver han eller hun tilknyttet et team, hvorfra en socialrådgiver bliver den gennemgående person i hele forløbet. Fagteamet bliver friholdt fra en mængde registrering og effektmåling. Der skal bruges mindre tid ved computeren og mere tid sammen med de mennesker som kommer for at søge støtte.

Mennesketænkning frem for kassetænkning – Relationel Velfærd (forholdemåde)

I dag er det bærende princip i social- og beskæftigelsessektoren, at personen, som søger støtte, har ansvar for sit eget liv, og skal have den nødvendige hjælp til aktivt at kunne løse sine problemer. Ved et nærmere syn på teksten, og den måde de forskellige effektmål defineres på, bliver det tydeligt, at der sker en voldsom instrumentaliserings, hvor familieværdier eller personlige værdier får sparsom plads. Hvor er *det gode liv*? Eller sagt på en anden måde, der er et krav om personlig udvikling uden plads til dyder, som er forankret i kultur, ånd og musikalitet. Alternativet Aarhus vil gøre op med dette tyranni, som stiller krav om personlig udvikling målrettet beskæftigelse, og den altomfattende effektmåling. Vi vil gøre op med systemvelfærd, og i stedet bygge på en forholdemåde, som kaldes *relationsvelfærd*, og med tre indgange: 1) samarbejde 2) professionel praktiker 3) forbundethed

Borgerorienteret evaluering frem for resultatdokumentation (evaluering)

I Alternativet mener vi, at den sociale indsats skal bygge på tillid til, at det enkelte menneske er ekspert i sit eget liv. Og at den støtte, han eller hun har brug for, skal ydes i et nært samarbejde med en medarbejder som har socialfaglig viden og erfaring. De to parter samarbejde er det bærende element i socialt arbejde. Med det som udgangspunkt, må vi i Alternativet tage afstand fra den store mængde registrering og kontrol der i dag er i både social- og beskæftigelsesforvaltningen. Alternativet ønsker en borgerorienteret evaluering, hvor den, som søger støtte, kommer til orde. Det er værdifuldt for udvikling af det sociale arbejde med et "indefra perspektiv". Der er forskellige måder, man kan opstille evalueringsdesign på, hvor borgerne inddrages og får demokratisk indflydelse på de måder, støtten i den offentlige forvaltning udmøntes. Vi skal sikre en løbende kvalitative evaluering af de sociale indsatser. Og uanset hvilken vej vi vælger, skal formen bygge på tillid, meningsfuldhed og engagement. Både for borger og medarbejder.

Andre sager – se side 23-24

¹² <http://relationelvelfaerd.dk/relationel-velfaerd>

Social bæredygtighed – Alternativets lokalpolitik for sociale forhold og beskæftigelse i Aarhus Kommune.

Motivationen

Hvorfor er social- og beskæftigelsespolitik et vigtigt område?

I magistratsafdelingen **Sociale Forhold og beskæftigelse (MSB)** er der 4000 fuldtidsansatte fagfolk, som hver dag arbejder for at skabe gode kontorer, projekter, institutioner og bosteder, hvor mennesker kan komme, når de har brug for støtte. På kommunens hjemmeside kan man se, hvorfor de kommer. Det er ledighed, sygdom, misbrug, familieproblemer, hjemløshed, handicap og andre sociale vanskeligheder. De ansatte skal finde løsninger sammen med den, som kommer, og tage udgangspunkt i det han eller hun kan magte og har mulighed for at udvikle og lære. Det bærende princip er, at personen, som søger støtte, har ansvar for sin egen situation, og skal have den nødvendige hjælp til aktivt at kunne løse sine problemer.

Vi har på mange måder opbygget et stærkt velfærdssystem, og alligevel er det som om vi er gået i stå, eller måske er gået i en forkert retning i bestræbelserne på at professionalisere og effektivisere velfærdsydelserne. Trygheden på arbejdsmarkedet er faldende og med flere løsarbejdere. Denne gruppe, prekariatet, er uden pension, ferie eller dagpenge. Der er en stigning i arbejdsrelateret stress og i antallet af børn og unge med psykiatriske diagnoser. Mange unge mistrives, de føler sig marginaliseret og kommer ikke i uddannelse direkte efter 9. eller 10. klasse. Og misbrug af alkohol og narkotika er fortsat en udfordring. Og hjemløshed.

Alternativet skal venligt og modigt udfordre den tænkning og organisering, som dominerer i Socialforvaltningen og Beskæftigelsesforvaltningen. Vi skal bevæge os fra systemvelfærd, der tager udgangspunkt i standardiserede løsningsmodeller med høj grad af kontrol og administration, og bevæge os i retning af relationsvelfærd, hvor systemets professionelle går ind i et reelt og gensidigt samarbejde med den, som søger hjælp. Et samarbejde om at udfolde potentialer på højest mulig niveau. Relationsvelfærd kalder på gensidig tillid frem for kontrol.

Alternativet har grundlæggende tillid til kommunens fagfolk, og vi vil give plads til, at de kan bruge deres faglighed mere frit. Socialrådgivere, pædagoger og plejepersonale skal bruge mindre tid ved computeren og mere tid sammen med de mennesker, som kommer for at søge støtte. Og de skal have gode rammer til at udvikle løsninger sammen med de mennesker, de arbejder for. De akademiske og strategiske medarbejdere skal bruge mindre tid på at vedligeholde nøgletal og gennemføre effektmålinger, og mere tid til at skabe gode rammer for inddragelse af borgere og samarbejdspartnere fra omverdenen. Samtidig skal de sikre at vigtige principper for ligestilling, retssikkerhed, ansvar og ressourcestyling holdes i hævd.

Politikpapiret

Alternativets lokalpolitik for "Sociale forhold og Beskæftigelse" er under udvikling. Alternativets Kommuneforening Aarhus har stimuleret politikudviklingen på flere planer siden stiftelsen den 7. september 2016. Foreningens Politikgruppen igangsatte denne gruppe, som har arbejdet under navnet Socialgruppen. Vi har arbejdet med udgangspunkt i Kommunalpolitisk Inspirationskatalog for politikområderne Socialpolitik og Beskæftigelsespolitik. Og politikpapiret er skrevet på baggrund af en række åbne møder i Alternativet Aarhus fra november 2016 til juni 2017, hvor formålet har været at:

- Udvikle en lokalpolitisk vision for social- og beskæftigelsespolitikken i Aarhus
- Komme med konkrete forslag til forbedringer på specifikke områder

De første to tekster fra gruppen blev skrevet i januar -17 og fungerede som foreløbige politikpapirer. Sander Jensen¹³ og Lissi Bagge¹⁴ var penneførere. Begge papirer er fyldige og rummer ud over visioner også en mængde konkrete ideer på både social- og beskæftigelsesområdet. I april skrev Mogens Jørgensen¹⁵ et papir, som især har fokus på psykisk syge og sårbare borgere. De tre papirer er vedlagt som bilag.

De første møder i gruppen fra november 2016 – januar 2017 var med oplæg og en bred socialpolitisk debat. I april og maj 2017, holdt vi to POLA-møder, som især fokuserede på en socialpolitisk vision og begrebet tillid i det sociale arbejde. Notaterne fra POLA-møderne¹⁶ er vedlagt som bilag.

Et gennemgående tema i møderne var, at det er vanskeligt for den enkelte borger at navigere i forvaltnings-systemet. Temaet kalder på en forenkling med gennemgående socialrådgivere, som sikrer at borgeren og dennes nærmeste har ejerskab til løsningerne. Specialisering og opdeling i centrale centre gør det svært og besværligt, ikke mindst for borgere fra omegnen. Komplekse problemer betyder, at der ofte er flere afdelinger som skal involveres. Og medarbejderne har ikke altid overblik og mulighed for at samordne forskellige indsatsområder. Vi taler om, at der er brug for *Relationel Velfærd*, hvor den kraft, der kan ligge i en borgers reelle og aktive kontakt med en professionel, kommer i spil evt. sammen med familie, pårørende, og omsorgspersoner. Du kan læse om Relationel Velfærd her <http://relationelvfaerd.dk/relationel-velfaerd> og evt. Inspirers af TED-talk med engelske Hilary Cottam, *she wants to redesign the welfare state using the power of relationships.* https://ted.com/talks/hilary_cottam_social_services_are_broken_how_we_can_fix_them?utm_source=tcdcomshare&utm_medium=email&utm_campaign=tcdspread

Visionsteksten

Social bæredygtighed løber som en rød tråd gennem Alternativets politik. Det handler om at skabe et dynamisk og engagerende samfund, hvor alle har mulighed for et individuelt liv som en del af fællesskabet, og hvor alle kan bidrage til fællesskabet. Vi ønsker et mere lige og ligeværdigt samfund, som fremmer social og sundhedsmæssig lighed og retfærdighed. Et samfund, hvor det enkelte menneske kan leve et liv med meningsfuldhed, livskvalitet og social betyding.

Social bæredygtighed handler ikke kun om social og økonomisk lighed, men i høj grad også om oplevelsen af ligeværd. Det at blive værdsat som et menneske andre gerne inviterer *ind i varmen*, og hvor en geninvitation er kærkommen.

I Alternativet står vi fast på, at alle mennesker ikke blot skal have lige rettigheder, men også lige værdi og lige muligheder i vores samfund.

VISION/Mennesket og fællesskabet sættes i centrum

De fortællinger, som dominerer i tiden, og som samtidig er kulturskabende i det samfund, vi lever i, er fortællingerne om det selvstændige menneske, som det rigtige og det sunde menneske. Det er vigtigt, at vi ser på disse fortællinger, fordi det er dem, vi kommer til at leve, hvis vi ikke taler andre fortællinger frem. *Det individorienterede og det selvstændige menneske er det sunde menneske?* Nej, vi mener ikke, det skal være sådan, fordi mennesket er et socialt væsen, og fordi vi har brug for hinanden.

¹³ Bilag x – Social- og beskæftigelsespolitik, ideer og udkast

¹⁴ Bilag x – Socialpolitik – til kommentering

¹⁵ Bilag X – Udkast og tankegods – Politiske visioner og politikudvikling omkring psykisk syge og sårbare borgere.

¹⁶ Bilag X - POLA 1 – hvordan finder vi vejen & POLA 2 – Tillid – en socialpolitik med fokus på tillid frem for kontrol

Individorienteringen skaber et udgangspunkt med mistillid i næsten alle sammenhænge, også hvis man søger støtte og har brug for hjælp. Ud fra en individorienteret forståelse kan man let blive truet på sin eksistens. Ikke mindst fordi fortællingen om, at det rigtige menneske er det menneske, som kan stå selv og klare sig selv. Man er oppe mod noget voldsomt. På den måde bliver udgangspunktet dårligt, når man bliver ramt og søger støtte, fordi det, som egentlig skulle være er en støtte, ofte bliver et system med regler, krav og mistro, frem for et møde med et tillidsfuldt udgangspunkt. Hvis mødet derimod er båret af en god og tillidsfuld relation, føler man sig ikke er truet på sin eksistens, og man kan lettere opfatte støtten som positiv. Og med sindso tage imod relevant støtte, når man har et problem og en særlig livsudfordring. Vi skal prioritere det individuelle sammen med det fælles. Der bliver også talt meget om at tage eget ansvar. Vi skal i stedet turde ændre fokus til at tage ansvar for hinanden. Hvornår holdt vi op med at tage ansvar for hinanden? Det er mærkeligt, og måske skete det i 1990erne med velfærdsreformerne og en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Nogle husker Socialdemokratiets slogan: "Du skal yde før du kan nyde" og årene med Karen Jespersen som socialminister. Bistandsloven blev afløst af Serviceloven og Aktivloven¹⁷ i 1998.

Socialpolitikken skal handle om at udvikle generøsitet og empati mennesker imellem.

VISION/Investering i mennesker, meningsfuld beskæftigelse og tillidsfuld tilknytning

Alternativet i Aarhus vil vende socialområdet på hovedet, når vi arbejder med langtidsproblemer, det såkaldt tunge og umulige. Her ser vi det mulige i det umulige, hvis vi investerer. Vi skal vi se områdets udgifter som investeringer i mennesket, investeringer som kommer alle til gode. Alternativet nationalt vil oprette sociale investeringsfonde, som med klare målsætninger for investeringerne kan give viden om, hvad der virker, hvorfor og hvordan. Alternativet arbejder for at afprøve ideen i Danmark, og når ideen er klar skal Aarhus være med. I tråd med investeringsideen, vil det allerede i dag være naturligt, at den gevinst et vellykket forløb giver, når udsatte borgere opnår bedre trivsel og livskvalitet, føres tilbage i budgettet til nye investeringer.

Det er ikke kun den økonomiske tænkning, vi vil vende om. På beskæftigelsesområdet trænger politikken til en decideret U-vending. Tendensen lige nu er, at mennesker uden arbejde skal mistrives og skammes i job, mens de syge i stigende grad skal arbejde sig raske. Vi oplever, at der breder sig en straffkultur under dække af, at *det skal kunne betale sig at arbejde*. Alternativet vil vende beskæftigelsessystemet bort fra tvang og kontrol og skabe et tillidssystem, som tager afsæt i menneskets potentiale, motivation og kompetence. Vi vil gå fra kassetænkning til mennesketænkning og samarbejde om meningsfuld beskæftigelse. Det er en investering i tillid.

På børne- og familieområdet skal vi både vende tænkning og handling. Længe har det været anset for god praksis helt at adskille det private fra det personlige og professionelle i pædagogisk arbejde og familiebehandling. Der var advarsler om overinvolvering og usevltændiggørelse af de forældre og børn, som kommer for at få hjælp. Det er noget sludder, ganske enkelt. I samarbejdet med forældre og børn skal man tænke ind i tilknytningsforståelsen som ved forældredannelse – mor barn, far barn – og vi skal møde moren, faren, barnet som menneske først, og derefter som ekspert. Naturligvis har den professionelle ekspertviden at byde på; men vi skal udøve menneskearbejde før ekspertarbejde som en overordnet vision. En investering i relationsdannelse og personlig involvering.

Socialpolitikken skal være fremsynet og give voksne og børn en reel mulighed for at skabe sig et godt liv

¹⁷ **Service-loven**, Lov om social service, lov, der viderefører de dele af [Bistandsloven](#), der vedrørte kommunale omsorgs- og serviceydelser for borgere i al almindelighed samt for grupper med særlige behov. Serviceloven indgik sammen med [Aktivloven](#) og Retssikkerhedsloven i "Den lille Socialreform", der i 1998 afløste Bistandsloven.

VISION/Helhedssyn og fri af kategoriseringer

Alternativet mener, at der skal være sammenhæng i det kommunale indsats- og støttesystem. Kommunens landskabskort over social- og beskæftigelsesområdet er dækket af en overvældende mængde af opdelinger og kategorier. Det vrirler med betegnelser, som virker usammenhængende.

Her er et tilfældigt nedslag i ét Center ud af syv i driftsområdet "Socialpsykiatri og Udsatte Voksne":

- Det opsøgende team
- Flexbo
- Gadeteam
- Projekt Unge hjemløse
- Forsorgs- og samværstilbuddet Nordbyen
- Kirkens Korshær (4 § 110 pladser)
- Pro Aarhus-Exit Prostitution
- Ungeindsatserne i Grønnegade og Havnegade
- Socialvagten
- Udrykningsteamet & Akutteamet
- Ungetilbuddet Malmøgade § 110 samt Efterværn.

Og et tilfældigt nedslag i ét Center ud af fire under "Jobcenter Aarhus":

- Uddannelsesparate og virksomhedskonsulenter
- Mentorkorpset
- Aktivitetsparate og afklaring af arbejdsevne
- Jobinfo
- Visitation og Opstart
- Fredens Torv
- Ungdommens Uddannelsesvejledning

Hver betegnelse dækker over en kategori eller et specialområde. De problemer, mennesker søger hjælp til at afklare, hører til et eller andet sted i dette landskab. Systemet gør en stor indsats for at hjælpe borger og samarbejdspartner til at kunne finde vej. Kommunens hjemmeside er gennemtænkt og anvendelig. Så vidt så godt. Men hvordan opleves dette landskab mon af et menneske, som har problemer, der hører hjemme i både Socialpsykiatri og Jobcenter Aarhus. Og som også har et barn, hvis problem hører hjemme i Børnecentret. Der er trange kår for Helhedssynet, og kontakt med flere forskellige professionelle er uundgåeligt. Spørgsmålet er, hvem har det faglige overblik og ser sammenhængen?

Det er vigtigt, at man arbejder sammen i forvaltningen. Det er vigtigt, man anlægger et helhedssyn og tænker på menneskets livsperspektiv, og laver langsigtede planer. Et helhedssyn sammen med personen betyder, at man ser ham eller hende og problemerne i en samfundsmæssig sammenhæng, tidligere, aktuelt og fremtidigt. Det betyder, at man sammen med personen kan beskrive forståelsen af problemets forekomst i forskellige kontekster. Og helhedssynet inddrager også at se personen som unik, og se sig selv i relation til ham eller hende både personligt og fagligt.

Vi ved at beskæftigelsesforvaltningen i Aarhus har et stærkt job- eller uddannelsesfokus i alle deres indsatser. Vi mener der skal være plads til andre muligheder også. Muligheder, som kan skabe En aktiv Borger, som jo er en vigtig forudsætning for Aarhus Kommunes overordnede vision om En god by for alle.

Socialpolitikken skal yde en personlig og helhedsorienteret indsats, med fokus på – hvad virker for hvem.

VISION/ Lokalt forankret og let tilgængeligt

Der er siden slutningen af '90erne blevet omstruktureret, fusioneret, bygget og udviklet steder, hvor lovene om Aktiv Socialpolitik og Social Service omsættes til praksis, og i dag er kommunens Socialforvaltning og Beskæftigelsesforvaltning samlet i forskellige kommune-dækkende Centre, som alle ligger i Aarhus by. Her kan borgere henvende sig, når de søger støtte i forbindelse med ledighed, sygdom eller sociale belastninger. Centrene ligger i Aarhus, og når vi tager rundt i kommunen og ser ind mod Aarhus Centrum er det tydeligt, at den relevante støtte ligger langt hjemmefra for mange. Det vil Alternativet ændre og i stedet organisere den sociale indsats mere lokalt. Noget skal måske ligge centralt, fx de rene ekspeditionsydelser ved ledighed eller sygdom (kortvarige dagpengeydelse), men det øvrige skal være decentralt. For hvordan opleves det mon, at rejse fra Tulstrup til Børnecentret på Vejlbj Centervej med to børn, eller fra Lading til Tidlig Indsats på Langenæs Allé med et spædbarn for at søge støtte, når man har ondt i familielivet? Mennesker, som har brug for støtte fra det offentlige, befinder de sig i en sårbar situation. Og når det handler om støtte til det personlige og private i livet, har mennesker brug for at komme til mindre steder, som er integreret i det lokale miljø med kendte indkøbssteder, skole, daginstitutioner, og forenings- og kulturliv. Tryghed og gensidig tillid er forudsætningen for at en social indsats virker.

I Alternativet vil vi gøre op med ideen om, at der er fordele ved centralisering og stordrift. Vi mener det er en stor misforståelse, at et center med mange ansatte og med forskellige specialer inde for rækkevidde er bedst, når vi taler om institutioner, som arbejder med mennesker. De store enheder virker fremmedgørende, de svækker relationen, og man kommer længere væk fra oplevelsen af sammenhænge og mening. Centertanken var en del af regeringens moderniseringsprogram i 1993, som gennem de efterfølgende 10 år slog fast, at det er institutionerne, der skal sikre såvel kvalitet som effektivitet i det sociale område. Dertil kom ideerne fra New Public Management (NPM) som indtil nu har hyllet, at man med fordel kan overføre principper kendt fra den private sektor til det offentlige, bl.a. med fokus på mål- og rammestyring kombineret med budgetstyringssystemer. Dertil kommer brugen af kontraktstyring og evaluering. Ved NPM træder mennesket i baggrunden, og det er blevet vigtigere at vedligeholde det store system, som er opstået omkring støtten. Alternativet vil i stedet sætte mennesket før systemet og hylde et nærhedsprincip. Der skal være let adgang til den støtte, som kan lindre, udvikle eller afhjælpe de problemer, som presser de mennesker, som søger støtte.

Socialrådgiverne, socialpædagogerne, familieeksulenterne og gademedarbejderne m.fl. skal frisættes fra administrative kontrolprocedurer, og bruge deres faglighed til at skabe en tillidsfuld relation til dem som søger støtte. De skal have frihed til skabe aktiviteter og samvær, der hvor problemerne opstår. De skal kunne bruge tid i hjemmene, i byernes rum, i kvarterene eller omegnen, hvor de via sociale og kulturelle projekter kan være med til at skabe et socialt by- eller områdeløft i samarbejde med de mennesker, der er presset af deres livsudfordringer.

Socialpolitikken skal udmøntes decentralt og i samspil med det lokale samfundsliv

VISION/ Mindre fokus på resultatdokumentation, mere borgerorienteret evaluering og fremadrettet

Aktuelt er der en stor mængde registrering og kontrol i både social- og beskæftigelsesforvaltningen. Hensigten er at fremme nyttige og effektfulde indsatser på socialområdet. Alternativet vil udvikle andre måder at fremme udviklingen af indsatser på, dels fordi den aktuelle form for kontrol og resultatdokumentation stjæler meget opmærksomhed og tid fra de borgere, som søger støtte, og fordi formen ikke inddrager borger og medarbejders egne oplevelser i tilstrækkelig grad. Der er flere veje at gå, men uanset

hvilken vej, vi vælger, skal formen bygge på tillid, meningsfuldhed og engagement. Både for borger og frontmedarbejder.

Først et par ord om det nuværende evalueringssystem, som prioriterer økonomisk effektivitet og rationalitet højere end borgerens indflydelse. Og som har opprioriteret ledelse til et niveau, som foregår i afstand til frontmedarbejdere og den som søger støtten. Meget er besluttet fra Christiansborg. På beskæftigelsesområdet blev der således ved de seneste nationale reformer stillet skærpede krav om fokus på resultaterne af indsatsen. De fire ministermål retter sig mod 1) kontakt til virksomheder, 2) flygtninge selvforsørgende 3) unge i uddannelse 4) de svageste borger tættere på arbejdsmarkedet. Aarhus har sat tal på ministermålenes lokale udformning og indføjjet en sammenligning med resultaterne i 6-byerne (København Aarhus, Odense, Aalborg, Esbjerg). I socialforvaltningen er der formuleret ni lokale effektmål i forhold til de tre driftsområder. De seks af målene går på at borgeren bliver bedre til at mestre sit liv med sundhed, selvhjulpethed, evnen til at indgå i fællesskaber og vise fremdrift mod selvforsørgelse. I begge forvaltninger er der et omfattende arbejde med registrering, analyse, beskrivelse og afrapportering. Alt sammen for at kontrollere, at forvaltningerne leverer, det de skal, og for at vurdere hvordan arbejdet kan ledes og organiseres bedre. Registrerings- og evalueringsbølgen kom med New Public Management (NPM) i 1990'erne. NPM medførte reformer, som lovede at skabe en billigere og bedre offentlig sektor. Her 20-30 år senere er der en stigende politisk utilfredshed med den offentlige sektor, især fordi omkostningerne er steget.

Alternativet ønsker mindre resultatdokumentation og mere borgerinddragelse i evaluering af indsatsernes værdi. Vi ser den nuværende form for kontrol som mistillid til både borger og den ansatte. Derfor skal vi ændre kontrolbegrebet til et reelt støttebegreb. Vi skal ikke lave "new speak" for kontrol; men nytænke kontrol. Vi vil bruge den tid, som anvendes på dokumentation mere positivt og fremadrettet. Kontrol kan omdefineres til dialog, uddannelse og supervision.. På den måde ændrer man de konkrete kontrolhandlinger til målrettet kompetenceudvikling og indsatsudvikling. Det vil understøtte, at indsatserne bliver mere effektive i forhold til brug af både tid og ressourcer og til større opfyldelse af borgerens reelle behov. Hvis der skal være resultatdokumentation, skal den ske i samarbejde med borgerne, så den bliver til fortællinger, som de kan bruge til noget. Og som de kan tage med som dokumentation på det, som er opnået. Vi taler om narrativ eller anekdotisk evaluering.

I Alternativet er vi også optaget af at uddanne og udvikle tillidsledere i socialektoren. Vi mener det er vigtigt at udvikle en kultur for samarbejde, hvor der er tillid fra top til bund og modsat, også til borgeren, dvs. tillid mellem leder, medarbejder og borger. Ved at styrke relationen mellem medarbejder og borger vil vi skabe et ligeværdigt møde til udvikling af fælles løsninger. Vi vil satse på en kultur i socialområdet, som understøtter medarbejdernes selvrespekt, for i den ligger respekten for borgeren.

Socialpolitikken skal fungere i et tillidsbaseret system, hvor man dokumenterer, hvorvidt indsatsen har værdi for det enkelte menneske og for fællesskabet

Den aktuelle politik i Aarhus Kommune - 2017

Sociale forhold og beskæftigelse

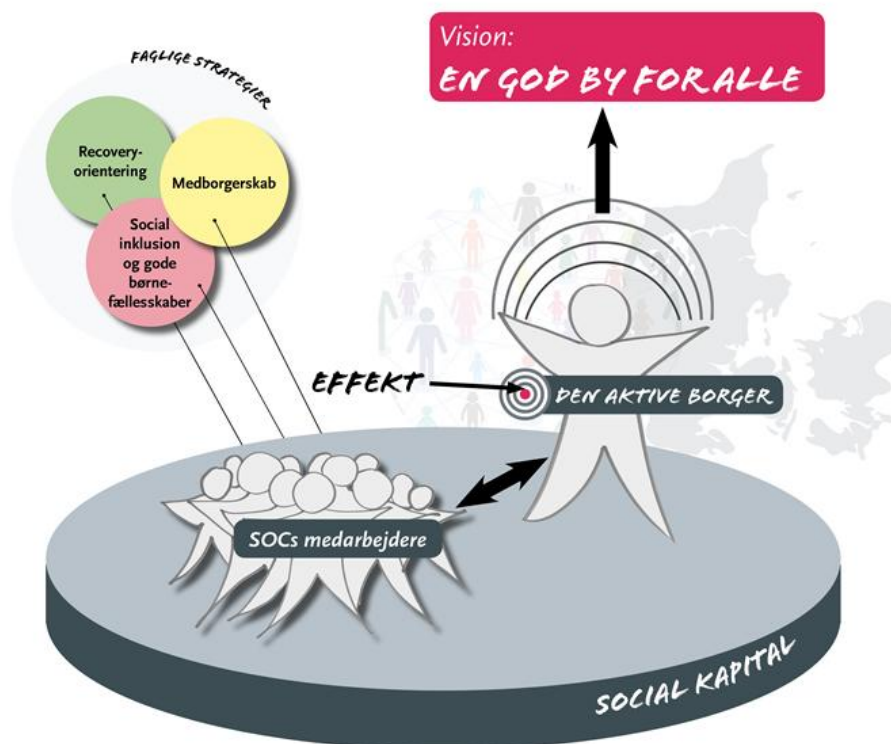
A. Socialpolitikken

Socialforvaltningens overordnede virksomhedsplan beskriver grundlaget for det sociale arbejde, og de mål og indsatsområder, som forvaltningen arbejder med. Måske har Byrådet en formuleret socialpolitik samlet i en større tekst svarende til politikken for beskæftigelsesområdet; men det er ikke lykkedes for os at opspore denne tekst. Derfor beskriver vi den nuværende socialpolitik ud fra Socialforvaltningens Virksomhedsplan 2015-16. En ny Virksomhedsplan 2017-18 er klar sommeren 2017 efter, at den har været til i høring på alle lederniveauer i Socialforvaltningen. Og derefter tilgængelig på www.virksomhedsplaner.dk

Strukturen for Socialforvaltningens overordnede virksomhedsplan 2015-16 er:

FORORD	Socialchefens forord
VISION	<u>En god by for alle</u>
MISSION	<u>Den aktive borger</u>
FAGLIGE STARTEGIER	*recovery-orientering *medborgerskab *social inklusion og gode børnefællesskaber
TILGANG	<u>Social kapital</u>
	<i>MÅLSÆTNINGER</i>
EFFEKT	<u>Borgeren bliver bedre til at mestre sit liv</u> * personlig udvikling * netværk og medborgerskab *læring og selvforsørgelse <u>Borgerne er tilfredse med vores indsats</u> * tilfredshed med Socialforvaltningens støtte
YDELSER	<u>Udvikling af det sociale arbejde</u> * metoder, tilbud og særlige indsatsområder
ORGANIS.	<u>Styrket borgerkontakt - og en organisation i udvikling</u> * åben forvaltning og koordinerende sagsbehandler *afbureaukratisering * samarbejde på tværs *implementering af resultatdokumentation
RESSOURCER	<u>Medarbejdere</u> * god ledelse * højt fagligt niveau * medarbejdere, der trives <u>Økonomi</u> * <u>økonomisk balance i et udviklingsperspektiv</u>
OMDØMME	<u>God kommunikation</u>

I følgende tekst, vil vi lave nogle nedslag i Virksomhedsplanen på det, som især kendetegner den aktuelle politik. Når du læser virksomhedsplanens fulde tekst, vil du finde andre temaer, som også er væsentlige. Se www.virksomhedsplaner.dk

Den aktive Borger i En god by for alle

Den overordnede vision for Aarhus Kommune er, at Aarhus skal være en god by for alle, hvor der er plads til forskellighed og mangfoldighed. Socialforvaltningen fremhæver, at samfundet forventer at borgerne er velfungerende på det individuelle plan, og har selvkontrol, viden om det sociale og sundhedsmæssige, og har styr på bolig og økonomi mm. Der er også forventning om borgerne er aktive i både samfund og det lokale nærmiljø, og i uddannelse eller job med henblik på selvforsørgelse. Der er mennesker, som af mange forskellige grunde ikke kan leve op de store forventninger og krav. Disse borgere søger hjælp i Socialforvaltningen, hvor de kan få støtte til at håndtere, det de især bliver ramt af. I det sociale arbejde søger Socialforvaltningen inspiration fra forskning, som bl.a. bruger begreberne *beskyttende faktorer* og *risikofaktorer*. (Øyvind Kjello)¹⁸

Den aktive borger er en forudsætning for *En god by for alle*. Det er Socialforvaltningens grundlæggende forståelse, at borgeren så vidt mulig ønsker at være aktiv, hvor han/hun gerne vil tage ansvar for sit eget liv og være en del af fællesskabet. Det er ikke enkelt at realisere tilgangen *Den aktive Borger*. Og Socialforvaltningen arbejder med flere veje at gå:

- Af-institutionalisering er en forudsætning, og det arbejder Socialforvaltningen med på to planer. Dels ved i praksis at være mere personorienteret og mere inkluderende i fællesskaber, og dels ved at hjælpe den enkelte borger med at af-institutionalisere eget liv og tankegang.
- Se og møde borgerne forskelligt og fastholde ideen om Den aktive Borger på trods af, at det sociale arbejde er dilemmafyldt - etisk, juridisk og menneskeligt.
- Betragte borgeren som partner og inddrage hans/hendes netværk. Samarbejde med frivillige og ansatte medarbejdere med brugerbaggrund. Handleplaner og effektvurdering skal have en reel dialog om mål, indsatser og udvikling.

¹⁸ Øyvind Kjello, *Børn i risiko*. Samfundslitteratur, 2013.

- Med fokus på Den aktive Borger som partner bliver der lagt et større ansvar på den enkelte borger og hans/hendes nærmiljø. Og det vil give større mulighed for personlig succes og større social sammenhængskraft.

Tre faglige strategier – inklusion, medborgerskab og recovery

Virksomhedsplanens tekst om faglige strategier indledes med: "Socialforvaltningens faglige strategier følger de intentioner, som ligger bag de centrale og internationale planer, målsætninger og principper, som berører Socialforvaltningens målgruppe." (Kildematerialet er ikke kendt af os p.t.). De tre driftsområder har hver deres faglige strategi:

- Familie, Børn og Unge samarbejder med Magistratsafdelingen Børn og Unge om *social inklusion og etablering af gode børnefællesskaber*. Virksomhedsplanerne for henholdsvis Børnecentret, Ungdomscentret, Familiecentret, Centret for specialpædagogiske børnetilbud uddyber denne strategi. Det handler om metoder til at styrke relationerne i børnenes og de unges egne fællesskaber. Det handler også om at ansvarliggøre de systemer, som barnet færdes i i hverdagen og barnets behandlingssteder. De Specialpædagogiske tilbud peger på mere specifikke inklusionsmåder til en bedre forståelse af handicap.
- Voksenhandicap har *medborgerskab* som faglig strategi, og peger på, at de handicappede er afhængig af, at andre borgere hjælper og støtter dem i at deltage aktivt i samfundet.
- Socialpsykiatri og Udsatte Voksne har *recovery-orienteret rehabilitering* som fælles faglig strategi. Mennesker kan komme sig, selv efter svære belastninger fra sygdom, misbrug og hjemløshed.

Social Kapital – gennemgående forståelse af Socialforvaltningens tilgang til ledelse

Social kapital er et vigtigt ledelsesværktøj. Social kapital er de relationer, der opstår, når ledere og medarbejdere løser kerneopgaverne sammen, og i bedste fald skaber *tillid, samarbejde og retfærdighed*. Social kapital handler således om forbindende relationer, med sammenhæng mellem ledelse og medarbejdere, og hvor der er brobygning på tværs af afdelinger og udadtil. Social kapital skaber et godt samarbejde med høj kvalitet, trivsel og produktivitet.

- Samarbejdet internt handler om at understøtte overgange fx fra barn til voksen og fx koordinering ved dobbelt diagnoser
- Samarbejdet på tværs handler om at koordinere forskellige indsatsområder, fremme inklusion, uddannelse og beskæftigelse.
- Samarbejdet udadtil handler om inddragelse af frivillige organisationer fx i forhold til borgerens personlige udvikling. Og inddragelse af vigtige kræfter fra erhvervsliv, faglige organisationer, boligforeninger, relevante foreninger for at støtte borgerens adgang til arbejdsmarkedet.

Organisering – en bedre koordinering resulterer i færre klager og stærkere synergieffekt

Socialforvaltningen ønsker en åben og gennemskelig forvaltning, både i mødet med den enkelte sagsbehandler og den øverste ledelse. Det skal være let at finde ud af hvor og til hvem borgeren skal henvende sig. Organiseringen skal være gennemsigtig, så både borgere og medarbejdere kan samarbejde. Socialforvaltningen ønsker at blive bedre til at koordinere de sager, hvor der er mange parter involveret og dermed hjælpe borgerne bedst muligt.

Økonomi – tydeligt serviceniveau hjælper til overholdelse af budgettet

Serviceniveau beskrives på alle fagområder som en hjælp til at styre og overholde budgettet. Det er imidlertid ikke nok, fordi der kommer flere borgere til kommunen og dermed også borgere som har behov for ydelser. Derfor har Kommunen indført en budgetmodel, som regulerer den økonomiske ramme efter den demografiske tilvækst. Alligevel er det nødvendigt at arbejde mere effektivt og produktivt for at fastholde hidtidig kvalitet og serviceniveau. Ved Budgetforliget 2015-18 blev der indført et effektivitetskrav på 1 %. Dette krav søges opfyldt ved afbureaukratisering, ny teknologi og smartere arbejdsgange. Ledelsen arbejder på at økonomien er fleksibel, for at sikre socialfaglig udvikling. Ved ændringer af målgrupper og behov sørger de bl.a. for at inddrage politikerne tidligere til dialog om, hvad der skal til for opnå den ønskede effekt ved en given indsats.

Vi kan ikke se udfordringer og planer for 2017 og 2018 i den aktuelle Virksomhedsplan 2015-16. Måske giver den alligevel et praj om, i hvilke områder der kommer det største pres på budgettet. Fx efterspørgsel på botilbud på Voksen-Handicapområdet og stigende behov for ydelser til handicappede børn. Socialforvaltningen ønsker et økonomisk råderum til udvikling af nye indsatser og tilbud. Og sidst men ikke mindst har Socialforvaltningen et mål om at styrke den tidlige, forebyggende indsats.

Effektmåling – borgeren bliver bedre til at mestre sit liv

Socialforvaltningens arbejde skal gavne borgeren. Socialforvaltningen følger regeringens krav om bedre kernevelfærd og understøtter målsætningen "det skal kunne betale sig at arbejde" og "10 mål for social mobilitet – fordi alle kan" <https://www.regeringen.dk/publikationer/10-maal-for-social-mobilitet/>

Alle borgere skal have mulighed for at tage ansvar for sit eget liv og for at udnytte sine evner i videst mulig udstrækning. Og det er Socialforvaltningens opgave at hjælpe den enkelte borger, når det fx handler om læring og uddannelse, beskæftigelse, bolig og økonomi.

Elementer i bedre mestring er:

- Personlig udvikling, som handler om sundhed, selvhjulpethed og selvstændighed i forhold til at håndtere egne udfordringer,
- Netværk og medborgerskab, som handler om at kunne indgå i fællesskaber, fx i nærmiljøet, i boligforeninger, erhvervslivet, frivilligorganisationer, faglige organisationer og flere.
- Læring og selvforsørgelse, som handler om, at de fleste kan opnå en eller anden form for fremdrift hen mod læring og beskæftigelse.

Socialforvaltningen udvikler sin organisation, sin ledelse og medarbejdernes kompetencer for at kunne understøtte borgeren til bedre at mestre sit liv. De tre mestringselementer bliver effektvurderet for at få viden om hvorvidt forvaltningens indsats bidrager til bedre mestring hos den enkelte. I 2017 har Socialforvaltningen 9 faglige effektmål. (fig. 1) Dokumentationen præsenteres for socialudvalget og bruges som udgangspunkt for ledelsens beslutninger og medarbejdernes arbejde. Alt sammen for at opnå de bedste effekter for borgerne.

Familier, Børn og Unge	Voksenhandicap	Socialpsykiatri og Udsatte Voksne																
<p>Familier, børn og unge bliver bedre til at mestre eget liv</p> <p>Andelen af udsatte børn, unge samt børn og unge med handicap, der opnår deres mål eller forbedring er:</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th></th> <th>Børn</th> <th>Unge</th> <th>Handicap</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Personlig udvikling</td> <td>75 %</td> <td>70 %</td> <td>75 %</td> </tr> <tr> <td>Netværk og medborgerskab børn: 80 %</td> <td>80 %</td> <td>75 %</td> <td>90 %</td> </tr> <tr> <td>Læring og selvforsørgelse</td> <td>70 %</td> <td>70 %</td> <td>80 %</td> </tr> </tbody> </table>		Børn	Unge	Handicap	Personlig udvikling	75 %	70 %	75 %	Netværk og medborgerskab børn: 80 %	80 %	75 %	90 %	Læring og selvforsørgelse	70 %	70 %	80 %	<p>Borgerne bliver bedre til at mestre eget liv</p> <p>Vurdering af personlig udvikling, netværk og medborgerskab og læring og selvforsørgelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektnøgletal for voksne med senhjerneskade og udviklingshæmning afrapporteres • Statusnøgletal for voksne med udviklingsforstyrrelse afrapporteres. 	<p>Borgerne bliver bedre til at mestre eget liv</p> <p>Vurdering af personlig udvikling, netværk og medborgerskab og læring og selvforsørgelse:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektnøgletal for voksne med senhjerneskade og udviklingshæmning afrapporteres • Statusnøgletal for voksne med udviklingsforstyrrelse afrapporteres.
	Børn	Unge	Handicap															
Personlig udvikling	75 %	70 %	75 %															
Netværk og medborgerskab børn: 80 %	80 %	75 %	90 %															
Læring og selvforsørgelse	70 %	70 %	80 %															
<p>Social inklusion af børn og unge</p> <p>Der måles på trivsel, deltagelse i fællesskaber, læring og overgang til ungdomsuddannelse. Forskellen mellem udsatte børn og unge og alle andre børn og unge skal blive mindre – og begge grupper skal opleve en positiv udvikling over tid.</p>	<p>Inklusion af voksne på arbejdsmarkedet</p> <p>Antallet af voksne med udviklingshæmning og udviklingsforstyrrelse i job eller uddannelse følges med nøgletal. Borgere med bostøtte og i botilbud opdeles ift. om de er i ordinær beskæftigelse og uddannelse, skånejob og løntilskud eller aktiviteter mod beskæftigelse.</p>	<p>Inklusion af voksne på arbejdsmarkedet</p> <p>Antallet af borgere med sindslidelse i job eller uddannelse følges med nøgletal. For borgere med bostøtte og i botilbud angives, om de er i ordinær beskæftigelse og uddannelse, skånejob og løntilskud eller aktiviteter mod beskæftigelse.</p>																
		<p>Effekt af misbrugsbehandling</p> <p>Ved afslutning af behandlingsforløb skal mindst 60 % af borgerne være stoffri eller opnå reduktion.</p>																
		<p>Effekt af alkoholbehandling</p> <p>Efter 7 måneder i behandling:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Må 75 % ikke have et overforbrug af alkohol i den seneste måned • Må 65 % ikke have dage med oplevede alkoholproblemer den seneste måned. 																
		<p>Færre hjemløse</p> <ul style="list-style-type: none"> • På forsorgsinstitutioner må maksimalt 10 % opholde sig over 120 dage • Unge på forsorghjem og unge i særlige ungdomstilbud følges med nøgletal • Tilbagevenden til forsorghjem følges med nøgletal. 																

Fig. 1

Ydelser – udvikling af nye metoder, nye teknologier og nye tilbudstyper der virker

Flere borgere efterspørger Socialforvaltningens ydelser. Det sker af mange grunde: Kommunen får flere borgere, borgere efterspørger de nyeste metoder, borgere som ikke tidligere har søgt Socialforvaltningen dukker op fordi der stilles flere diagnoser, institutioner som lukker skaber nye individuelle henvendelser og der er flere grunde. Samlet set er der et øget *innovationspres* på Socialforvaltningen. I disse år oplever forvaltningen udfordringer på fagligheden, på kulturen, sprogbrug og måden hvorpå arbejdet organiseres. Socialforvaltningens Virksomhedsplan beskriver kun de indsatsområder, som knytter sig til effektmålene

”Personlig Udvikling”, ”Netværk og medborgerskab” og ”Læring og selvforsørgelse”, og oplistningen handler om effektmål 2015. Det er interessant læsning, men vi vil anbefale, at du vælger at se på virksomhedsplanerne for de tre driftsområder (se nedenstående links). Her får du et let tilgængeligt overblik over hvilke ydelser og metoder, der mere konkret bliver arbejdet med. Og du har mulighed for at gå ind i det område, som interesserer dig specielt.

Alle tre driftsområder i Socialforvaltningen, dvs. **Familier, Børn og Unge, Voksenhandicap, Socialpsykiatri og Udsatte Voksne**, har udarbejdet virksomhedsplaner for deres Centre. Disse planer bliver løbende lagt på nettet.

Familier, Børn og Unge

http://www.aarhus.dk/sitecore/content/Subsites/CSUVirksomhedsplaner/Home/Familier-Boern-og-Unge/Centrenes-virksomhedsplaner.aspx?sc_lang=da

- 1) **Børnecentret**
- 2) **Ungdomscentret**
- 3) **Familiecentret**
- 4) **Centret for specialpædagogiske børnetilbud**

Voksenhandicap

http://www.aarhus.dk/sitecore/content/Subsites/CSUVirksomhedsplaner/Home/Voksenhandicap/Centrenes-virksomhedsplaner.aspx?sc_lang=da

- 1) **Bocenter Nord**
- 2) **Bocenter Syd**
- 3) **Bocenter Syd-Vest**
- 4) **Center for Voksne med Autisme og ADHD**
- 5) **Kompetence- og Uddannelses Center Aarhus**
- 6) **Myndighedsafdelingen**
- 7) **Neurofysisk Handicapcenter**
- 8) **Solbakken**

Socialpsykiatri og Udsatte Voksne.

http://www.aarhus.dk/sitecore/content/Subsites/CSUVirksomhedsplaner/Home/Socialpsykiatri-og-Udsatte-Voksne/Centrenes-virksomhedsplaner.aspx?sc_lang=da

- 1) **Center for Alkoholbehandling**
- 2) **Center for Boområdet**
- 3) **Center for Dagområdet**
- 4) **Center for Forsorg og Specialiserede Indsatser**
- 5) **Center for misbrugsbehandling**

Se også Aarhus Kommunes Handicappolitik - ”Aarhus for alle – en politik for alle aarhusianere” - 2013-17

<https://www.aarhus.dk/da/politik/Raad-og-naevn/Handicapradaet/Aarhus-Kommunes-Handicappolitik/~media/Dokumenter/Borgmesterens-Afdeling/HR-og-Integration/Handicapradaet/aarhus-for-alle---aarhus-kommunes-handicappolitik.pdf>

B. Beskæftigelsespolitikken

Områdets politik er formuleret i teksten ” FLERE I JOB – Aarhus Kommunens beskæftigelsespolitik 2017 ” Politikpapiret indledes med udsagnet ” Stærk beskæftigelsespolitik styrker velfærd og vækst” og rådmand Thomas Medom lægger i sit forord vægt på følgende:

- Virksomhedsstrategien er omdrejningspunkt for beskæftigelsesindsatsen. Det betyder bl.a. prioritering af det rette match mellem virksomhed og borger. Målet om at få flest mulige i job eller uddannelse skal opfyldes ved såvel ordinære jobs på fuld tid som ved jobs i få timer. En virksomhedsrettet indsats er til glæde for borger og erhvervsliv – og kommunen som helhed.
- Udvidet økonomisk rådgivning og etablering af småjobs til borgere ramt af kontanthjælpsloftet og 225-timer-reglen
- Udvikling af nye metoder, som sikrer at flygtninge og indvandrere kommer i job
- En særlig indsats, som hjælper psykisk syge ind på en arbejdsplads.
- Sikre at udsatte unge påbegynder og gennemfører en uddannelse, ved bl.a. at understøtte overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse.

Rådmanden understreger, at de seneste reformer på beskæftigelsesområdet stiller skærpede krav om fokus på resultaterne af indsatser. Der bliver efterlyst flere indsatser som virker. Beskæftigelsesforvaltningen har gode erfaringer med investeringsmodeller, hvor en styrket virksomhedsindsats får flere i job eller uddannelse.

Følgende tekst, er et sammendrag af Beskæftigelsespolitikens fem politikområder. Når du læser Beskæftigelsespolitikens fulde tekst, kan du orientere dig nærmere om de særlige fokusområder for 2017 – der er 26 i alt.

<https://www.aarhus.dk/~media/Dokumenter/MSB/BEF/Beskaeftigelsespolitik/Flere-i-Job---Aarhus-Kommunes-Beskaeftigelsespolitik-2017.pdf>

Fem centrale politikområder

- 1) Stærkere partnerskaber med virksomhederne
- 2) Styrket jobfokus i alle områder inden for Beskæftigelsesforvaltningen
- 3) Flere borgere med ikke vestlig baggrund skal i job
- 4) Flere unge skal i uddannelse og job
- 5) Samarbejde på tværs af sektorer, fx social- og sundhedsvæsenet.

Ad. 1 Stærkere partnerskaber med virksomhederne

Beskæftigelsesforvaltningen har gennem de seneste år udviklet og styrket samarbejdet med virksomhederne i Aarhus. Målet med det udvidede samarbejde er, at langt flere ledige kommer i job eller uddannelse, og virksomhederne får både på kort og lang sigt dækket deres behov for kvalificeret arbejdskraft. Medarbejderne i Jobcentret har opnået stor viden om virksomhederne, en viden som løbende opdateres, herunder kendskabet til virksomhedernes efterspørgsel på medarbejdere. Det bærende element i udmøntningen af beskæftigelsespolitikken er det markante virksomhedsfokus. Medarbejderne på Jobcentret er et professionelt bindeled mellem borgerne, virksomhederne og uddannelsesinstitutionerne.

Særlige fokusområder i 2017

- Øget viden om virksomhederne og det østjyske arbejdsmarked hos alle medarbejdere i forvaltningen
- Skærpelse af forvaltningens kommunikation med virksomhederne og borgerne
- Besøgskampagne hos virksomheder inden for de kreative erhverv i Aarhus Kommune
- Europæisk Kulturhovedstad 2017 som indgang til hotel- og restaurationsbranchen for personer langt fra arbejdsmarkedet.
- Jobcenter Erhverv, hvor 12 virksomhedskonsulenter spotter jobåbninger.

Ad. 2 Styrket jobfokus i alle områder inden for Beskæftigelsesforvaltningen

Alle indsatser i Beskæftigelsesforvaltningen skal have et job- eller uddannelsesfokus. Den faglige tilgang til borgeren er individuel, og det skal fastholdes, sammen med medarbejdernes nuværende høje faglige niveau. Samtaler og aktiviteter skal styrke borgernes kompetencer og egen tro på, at de kan bidrage til samfundet – Den aktive Borger. Beskæftigelsesforvaltningen er de lediges professionelle samarbejdspartner, til at finde veje ud på virksomhederne, i uddannelse eller til at fastholde job og studie. Alle kan komme ud på arbejdsmarkedet, i fuld tid, deltid eller blot nogle få timer om ugen. Det er vigtigt at have øje for, at de allerfleste mennesker har nogle ressourcer, som kan bruges på arbejdsmarkedet.

Særlige fokusområder i 2017

- De forsikrede ledige skal hurtigere i job
- Investeringsmodel for AC'ere og professionbacheloror
- Jobparate kontanthjælpsmodtagere over 30 år
- "Fra ufaglært til faglært"
- Psykisk syge i job
- Projekt "Langtidsledig tager teten"
- Aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere – fokus på de virksomhedsvendte redskaber
- Indsatser for sygemeldte med en arbejdsgiver
- Ressourceforløb – en virksomhedsrettet tilgang

Ad. 3 Flere borgere med ikke-vestlig baggrund skal i job

Der bliver ydet en særlig indsats for at skabe løsninger med job og uddannelse for de nyankomne flygtninge og deres familier. Det sker for at forebygge, at de senere skal blive fastholdt i langvarig kontanthjælp. Indsatsen lægger vægt på princippet "Job Først". Der er mange flygtninge, som ved ankomsten ønsker at tage arbejde og uddannelse. De fleste har erhvervserfaring, en mindre gruppe har håndværksmæssige kompetencer eller akademiske uddannelser. En tidlig screening bliver sammenholdt med den efterspørgsel, der er i de aarhusianske virksomheder, for på den måde at lave et godt match til glæde for begge parter. Samtidig skaber screeningen mulighed for en målrettet opkvalificering. En del oplever de danske forhold så fremmede, at de har svært ved at bruge deres kompetencer fra hjemlandet. For dem kunne det være en mulighed, at Integrationsgrunduddannelsen (IGU) formaliserer færdighederne og fagligheden, samtidig med at der bliver tilført viden om det danske arbejdsmarked. Indsatsen "Job Først" indebærer at job og uddannelse er den højest prioriterede indsats sammen med sprogtræning. Det hele iværksættes samtidig og i sammenhæng med den virksomhedsrettede indsats. Indsatsen rettes både til nyankomne flygtninge og deres familier og borgere med flygtningebaggrund på langvarig kontanthjælp.

Særlige fokusområder i 2017

- Beskæftigelse og sprog
 - Talentprogram
 - Branchefokus
 - Sprogpraktik
- Samarbejde med civilsamfundet
- Styrket virksomhedsrettet indsats over for indvandrerkvinder

Ad. 4 Flere unge skal i uddannelse og job

Indsatsen for de unge er stærkt fokuseret på, at ingen unge skal ende på langvarig offentlig forsørgelse. Der bliver arbejdet målrettet på at sikre en god overgang fra grundskole til ungdomsuddannelse. Og der arbejdes intensivt på at flere unge bliver uddannelsesparate i forhold til erhvervsuddannelserne. De forskellige indsatser til de unge opererer med uddannelsesplaner, uddannelsespålæg, konkrete tiltag som nyttejobs og virksomhedsskolen, bygge- og renoveringsprojekter. En del af de unge skal der tages hånd om af grunde, som er fysiske, psykiske eller sociale. Nedenstående fokusområder er beskrevet nærmere i beskæftigelsespolitikken.

Særlige fokusområder i 2017

- Indsatsen for jobparate unge og åbenlyst uddannelsesparate unge
- Indsatsen for aktivitetsparate unge uden uddannelse
- Indsatsen for aktivitetsparate unge med uddannelse
- Fritidsjob

Ad. 5 Samarbejde på tværs af sektorer, fx social- og sundhedsvæsenet.

Det handler om at få flere i arbejde set i lyset af, at efterspørgslen af arbejdskraft er stigende frem mod 2020, p.gr.a. forventet økonomisk vækst og ændringer i demografi m.m. For at det kan lykkes, skal vi styrke samarbejdet på tværs af kommunale afdelinger, sektorer, institutioner, det offentlige og det private og ind i regionen. Vi ønsker, at den enkelte borger oplever en større sammenhæng, når hans/hendes sag behandles. Ofte er flere instanser i spil og de nødvendige overgange eller tværgående aftaler skal have opmærksomhed. Dette samarbejde, som illustreres ved nedenstående fokusområder, er nærmere beskrevet i Beskæftigelsesforvaltningens politikpapir.

Særlige fokusområder i 2017

- Samarbejde med uddannelsesinstitutioner i relation til de unge
- Samarbejde med A-kasserne i forhold til udvalgte målgrupper
- Samarbejde med virksomhederne om sygedagpengeindsatsen
- Samarbejde med Region Midtjylland om sundhedsindsatsen
- Koordinere samarbejdet på tværs i kommunen for de mest udsatte borgere

Til slut i Beskæftigelsespolitikken er der tre interessante bilag:

1. Situationsbeskrivelse og resultatvision (konjunkturernes betydning for beskæftigelsen i Aarhus Kommune – og en sammenligning mellem 6-byerne (Aarhus, København, Aalborg, Odense, Esbjerg, Randers))
2. Vejledende minister mål for 2017 og Aarhusmålene
3. Oversigt over budgetmål og delmål for 2017

Mærkesagerne

Basisydelse uden modkrav i stedet for kontanthjælp (økonomi)

Alternativet nationalt og lokalt ønsker at forenkle det nuværende social- og beskæftigelsessystem. I dag kommer der kritiske røster fra mange sider, fra forskere, planlæggere, medarbejdere og ikke mindst fra borgergrupper. Systemet ændres ikke over natten; men en markant forenkling vil uden tvivl komme.

Alternativet nationalt foreslår at sygedagpenge, arbejdsløshedsunderstøttelse, kontanthjælp og pension erstattes af en *basisydelse*, med mulighed for tillæg afhængig af borgerens aktuelle situation. Og med forslag om mulighed for at tegne tillægssforsikringer. Et nyt system kræver grundig forberedelse og tid til omstilling.

Alternativet Aarhus er klar til et lokalt forsøg med basisydelse uden modkrav i stedet for kontanthjælp. Forsøget skal dimensioneres og fokuseres således, at der bliver udviklet valid viden og erfaring, som kan bidrage til en større omstilling på nationalt plan. I forsøget skal indgå medarbejdere, der engagerer sig med personlig og faglig interesse for de mennesker, som er omfattet. Borgerne skal opleve en relevant og fair mulighed for rådgivning og sparring. Tilgangen er *Relationel Velfærd*¹⁹.

Lokale Borgerkontorer med gennemgående socialrådgivere – Multikompetencehuse (organisation)

Alternativet i Aarhus vil gøre op med ideen om, at der er fordele ved centralisering og stordrift. Social- og Beskæftigelsesforvaltningens ydelser er i dag placeret i kommune-dækkende Centre med mange ansatte og forskellige specialer tilknyttet. For den borger, som ikke kun skal have en ekspeditionsydelse eller møde til kontrol, men som har brug for støtte til mere komplekse problemstillinger er centertanken ikke god. Han eller hun skal måske også i kontakt med medarbejdere i forskellige afdelinger og fra andre Centre. De store enheder virker fremmedgørende, de svækker relationen mellem medarbejder og borger, og måske taber begge parter oplevelsen af sammenhæng og mening. Ansvar for overblik og helhed ved problemløsningen fortaber sig.

Alternativet Aarhus vil oprette Lokale Borgerkontorer (Multikompetencehuse). Her skal sammensættes fagteams af medarbejdere, som flyttes ud fra de centrale centre. Opgaverne flytter også med ud lokalt. Når et menneske henvender sig til Borgerkontoret om støtte, bliver han/hun tilknyttet et team, hvorfra en socialrådgiver bliver den gennemgående person i hele forløbet. Fagteamet bliver friholdt fra en mængde registrering og effektmåling. Der skal bruges mindre tid ved computeren og mere tid sammen med de mennesker som kommer for at søge støtte.

Oprettelse Lokale Borgerhuse-Multikompetencehuse skal først ske som et forsøgsprojekt for et eller to lokalområder i kommunen. Ideelt skal der udvælges en bydel i Aarhus og et lokalområde i oplandet. Der skal udarbejdes projektplan og opstilles et design, som opsamler viden og erfaring gennem en forsøgsperiode på 3-5 år. I projektplanen skal også indgå brug af digitale systemer og nye modeller for aktiv borgerinddragelse. Et integreret samarbejde med lokale frivillige, og samspil med lokalt kultur- og erhvervs-liv skal overvejes.

Mennesketænkning frem for kassetænkning (forholdemåde)

Siden slutningen af '90erne har det bærende princip i social- og beskæftigelsessektoren været at personen, som søger støtte, har ansvar for sit eget liv, og skal have den nødvendige hjælp til aktivt at kunne løse sine problemer. Ved første øjekast er princippet fint, fordi alle gerne vil kunne tage ansvar for sit eget liv og være aktiv i sin problemløsning; men ved et nærmere syn på teksten, og den måde de forskellige effektmål aktuelt bliver defineret, er det tydeligt, at der sker en voldsom instrumentalisering, hvor familieværdier eller personlige værdier får sparsom plads. Hvor er *det gode liv*? Eller sagt på en anden måde, der er ikke

¹⁹ <http://relationelvelfaerd.dk/relationel-velfaerd>

plads til dyder, som er forankret i kultur, ånd og musikalitet. Effektmålene i forhold til personlig udvikling er sundhed, selvhjulpethed og selvstændighed til at håndtere egne udfordringer. Målingen i forhold til medborgerskab er rettet mod netværksaktivitet i foreningsliv, frivilligt arbejde og erhvervsliv, og endelig er der en måling af læring og selvforsørgelse, som handler om fremdrift hen mod beskæftigelse. Prisen for den støtte man får er, at skulle opfylde krav, som alle retter sig mod job eller uddannelse. Det er krav som giver ekko til ordene, *du skal yde før du kan nyde og noget for noget*.

Alternativet Aarhus vil gøre op med dette tyranni med krav- og effektmåling. Vi vil gøre op med systemvelfærd. Og i stedet udvikle metoder, som bygger på en forholdemåde, som kaldes *relationsvelfærd*, og med tre indgange.

1. **SAMARBEJDE** – *Opgaven bliver delt, kollektivt og relationelt mellem borger og professionel*
Ved Relationel Velfærd står samarbejdet i centrum, og velfærden bliver skabt via et samarbejde, hvor systemets professionelle går ind i et gensidigt samarbejde med borgeren for at støtte og skabe det gode liv. Ved Relationel Velfærd finder professionelle og borgere nye veje, de samarbejder om velfærdsopgaver og tænker velfærd som en fælles løsning.
- 1) **PROFESSIONEL PRAKTIKER** – *Fagpersonen har en inddragende og samskabende professionel praksis*
Når den professionelle kan tænke ud over organisatoriske skel og inddrage borgeren i udvikling og løsning bliver der skabt kvalitetsrige løsninger. Den professionelle skal facilitere og udvikle løsninger sammen med de involverede borgere. På den måde udvikler vi den relationsbaserede velfærd.
- 2) **FORBUNDETHED** – *alt er forbundet, og vi medskaber gensidigt hinandens liv.*
Løsningen skaber problemet? – måske. Den sociale klient skaber den professionelle medarbejder – eller er det omvendt? Personlige og professionelle identiteter medskabes og er forbundne.
Den forståelse, at mangel udløser velfærdsydelse, som er forankret i systemtænkning, skaber en forbundethed, vi skal gøre op med (fx diagnose udløser bevilling til støtteperson i barnets klasse).

Mange frontmedarbejdere og mellemledere ansat i kommunen anerkender denne forholdemåde og er uddannet i metoder som matcher; men som de siger: Vi har viden, men sjældent råderum. Der er andre ting som vægtes højere længere oppe i systemet. *”Sagsbehandle flere, mere og på kortere tid”*.

Borgerorienteret evaluering frem for resultatdokumentation (evaluering)

I Alternativet mener vi, at den sociale indsats skal bygge på tillid til, at det enkelte menneske er ekspert i sit eget liv. Og at den støtte, han eller hun har brug for, skal ydes i et nært samarbejde med en medarbejder som har socialfaglig viden og erfaring. De to parter samarbejder er det bærende element i socialt arbejde. Med det som udgangspunkt, må vi i Alternativet tage afstand fra den store mængde registrering og kontrol der i dag er i både social- og beskæftigelsesforvaltningen, fordi den indebærer en effektmåling, som især værdsætter en personlig udvikling målrettet job og uddannelse. Der bliver også gennemført målinger af borgerens tilfredshed med myndighed og indsats. Vi mener ikke, at disse målinger har nogen egentlig betydning for udvikling af det sociale område. Meget bliver til statistikker og procenter, og meget lidt handler om borgerens oplevelse af, hvad der virker og hvad der kunne ændres eller forstærkes ved indsatsen.

Alternativet ønsker at evalueringer er borgerorienteret, hvor den, som søger støtte, kommer til orde. Det er værdifuldt for udvikling af det sociale arbejde med et ”indefra perspektiv”, hvor fx borger og medarbejder taler sammen om det, som har fungeret ved deres samarbejde. I hvilket omfang førte støtten til det bedre og i hvilket omfang til det værre. Og ikke mindst, hvad var det, som bidrog til hvad? Der er forskellige måder, man kan opstille evalueringdesign på, hvor borgerne inddrages og får demokratisk indflydelse på de måder, støtten i den offentlige forvaltning udmøntes. En evaluering kan fx gennemføres med et narrativt udgangspunkt, hvilket betyder, at der i særlig grad er opmærksomhed på deltagernes konkrete erfaringer i form af fortællinger om, hvordan forløbet virkede. En anden form kan fx organiseres som fokusgrupper med deltagelse af borgere, som har gennemført et forløb. Osv.

Alternativet ønsker at erstatte systemvelfærd med *relationsvelfærd*. Det indebærer at samarbejdet mellem borger og medarbejder står i centrum og at der udvikles et samskabende samarbejde. Denne forholdemåde kræver at medarbejderne løbende efteruddannes og modtager supervision. Alternativet mener at denne form for sikring af faglig kvalitet kan erstatte meget af den nuværende kontrol.

Der er flere veje at gå for at sikre den løbende kvalitative evaluering af de sociale indsatser på social- og beskæftigelsesområdet. Og uanset hvilken vej vi vælger, skal formen bygge på tillid, meningsfuldhed og engagement. Både for borger og frontmedarbejder.

Andre sager

Alternativet nationalt og lokalt skal arbejde frem mod en udfasning af New Public Management (NPM) på social- og beskæftigelsesområdet. Lokalt skal vi hurtigst muligt stoppe centraliseringen og igangsætte en decentraliseringsproces. Vi skal forlade systemvelfærd med mål- og effektivurderinger osv. og gå aktivt ind i relationsvelfærd med en involverende professionel praksis. Mange spørgsmål er hæftet op på den nationale lovgivning på socialområdet, og det kan spærre for ny handling lokalt. Alligevel vil Alternativet forsøge at præstere nytænkning, stort som småt. Og vi skal undgå den fristelse, at lave lappeløsninger, som får systemet til at vokse med diverse knopskydninger. De ideer til sager, vi peger på, er opstået under møderne i Socialgruppen fra november '16 til juni '17. Ideerne skal foldes yderligere ud, og nedenstående tekst er blot anslag.

Investeringsfond, nationalt eller lokalt. Flytte ideen om at en social ydelse er en udgift til i stedet at se udgiften som en investering i mennesker. Forsøgsvis gå aktivt ind og deltage med udvalgte grupper. Arbejde med målrettede indsatser, som ændrer forebyggende arbejde fra udgift til investering. fx på ungeområdet, fx ved tab af dagpenge og på vej mod kontanthjælp, fx langvarig kontanthjælpsydelse m.fl..

Mentorhus, som tager imod borgere, som har brug for støtte i overgangen fra indlæggelse eller dagbehandling til et selvstændigt liv i egen bolig. I Mentorhuset får borgeren tilbud om følgeskab fra en borger som tidligere var syg (en peer dvs. ligestillet), fra en frivillig borger eller en professionel medarbejder. Mentorhuset organiserer det ønskede følgeskab. Mentorhuset er et samarbejde mellem Aarhus Kommune og en frivillig organisation fx Gallo. Der er tale om et partnerskab.

Hjemløsepensionater i nybyggeri. Ved større byggeri skal vi beslutte et socialt ansvar (evt. lovgive). Det betyder at en vis % del af byggesummen afsættes til etablering af et mindre pensionat, som bliver integreret i byggeriet. Pensionatet skal have værelser med bad, et fælles spiserum og køkken. Stedets mål er at give "tryghed og ro med kost og logi". Kapacitet 8 – 12 personer og 2 værter. En tværmagistrats opgave (Teknik og Miljø/ Sociale Forhold og Beskæftigelse)

Udsatte ombudsmand. En uafhængig instans, dvs. person som bl.a. kan hjælpe de borgere, som føler sig uretfærdig behandlet og som oplever udenforskab. Ombudsmanden bistår borgeren, og kan medvirke til forbedring af forvaltning. Udsatte ombudsmanden kan undersøge forhold af egen drift.

Åben Dialog i socialpsykiatrien udvides. Arbejdsformen kaldes også Laplandsmodellen, og er ret ny i kommunens lokalpsykiatri. Kernen i arbejdet er at inddrage den sygdomsramtes netværk (både private og offentlige) i helingsprocessen. Netværket mødes i Åben Dialog møder, som bliver ledet af et team på to. Dialogmøderne udvikler nye forståelser af sygdommens betydning for de forskellige i gruppen. Målet er at udvikle fælles forståelse og fælles sprog. Der er brug for at skabe et samarbejde om Åben Dialog mellem Region Midt og Aarhus Kommune dvs. forbinde behandlingspsykiatrien og socialpsykiatrien.

Tidlig indsats skal styrkes. Den målrettede støtte til udsatte gravide, udsatte forældre med spædbørn og småbørn, kaldet Tidlig Indsats, er udvidet til også at omfatte vuggestuer og dagpleje. Dette skal styrkes med gennemslagskraft fra Sundhedsplejen og Vuggestedet til vuggestuer, dagpleje og familiepleje. En tværmagistrats opgave. (Børn og Unge/ Sociale Forhold og Beskæftigelse)

U-vending i Ungearbejdet. Alternativet siger nej til kontrakttænkning og uddannelsespålæg i ungearbejdet. Vi skal gå fra systemvelfærd til relationsvelfærd og investere i en personlig og relationel praksis, både individuelt og i grupper. Arbejdet skal opbygge gensidig tillid mellem den unge og den professionelle. Vi taler om at samskabe.

Voksenhandicap med livskvalitet – hele livet. Personer med handicap må ikke miste plads på et beskyttet værksted ved overgang til folkepension, og personen må ikke miste personlig støtte og vejledning fra sit bosted ved overgang til folkepension. Voksne mennesker med handicap, som har tilbragt mange timer ugentligt i et beskyttet værksted, har opbygget venskaber og oplevet tryghed, som ikke umiddelbart kan erstattes. Disse mennesker kan ikke ligestilles med ældre pensionister, der uden støtte kan deltage i aktiviteter og møder i et lokalcenter. En tværmagistrats opgave (Sundhed og Omsorg/Sociale Forhold og Beskæftigelse)

Borgergrupper i lokalområder. Vi ønsker at udbrede et eksempel på borgergruppe som tidlig indsats i Rosenhøj til andre lokalområder. Indsatsen har fungeret i 10 år, og er kommet i stand som et partnerskab mellem boligforeningen og kommunen. En medarbejder fra kommunen er knyttet til projektet få timer ugentligt. Den professionelle laver ikke et færdigt program. Hun organiserer rammerne og giver opbakning til at borgerne selv kan udvikle aktiviteter og programmer. Projektet viser tillid til at borgerne som gruppe kan en masse sammen. En tværmagistrats opgave (Børn og Unge/ Sociale Forhold og Beskæftigelse)

Ressourceforløb med værdighed og mening. Alternativet vil sætte grænser for krav og varighed, og finde nye veje. (Følg aktuel debat på nationalt plan, august 2017 – ændringer på vej i forligskredsen vedrørende førtidspension)

Frivilligarbejde koblet med optjeningskravet ved 225-timers reglen. Ideen bør undersøges nærmere. Kan der være problemer med at frivilligtimer fjerner timer fra ansatte?

Udvikle tillidsledelse fra bund til top og fra top til bund. Uddannelsesforløb for ledere.

Det ligeværdige møde. Styrke medarbejder-borger relationen frem mod relationsvelfærd.

Folkesundhed i byens frirum. Alternativet ønsker at styrke den forebyggende folkesundhed fysisk og mentalt. Der skal etableres åbne mødesteder, som er gratis for alle. Det kan være dans på torve og på pladser ved letbanens centrale stoppesteder. Alsang i banegårdshallen. Forskellige former for folkelig idræt. Det skal foregå fra Aarhus Midtby, langs åen, til Brabrandstien, over havnen til Den Permanente. Med bænke, boldbaner og redskaber osv. En tværmagistrats opgave. (Teknik og Miljø/Børn og Unge/ Sociale Forhold og Beskæftigelse)

Deltagere i Socialgruppen

Deltagere i et eller flere møder i SOCIALGRUPPEN, november 2016 – juni 2017

Sander Jensen
Lior Nynne Hansen
Mogens Jørgensen
Helle Egberg
Mette Worm
Maria Bergstrøm
Peter Clausen
Karoline Barkvoll
Birgitte Klostergaard
Inuitfeet@gmail.com (navn?)
Niels Christiansen
Thor Jonassen
Tanja Deregt
Nicoline Tobiasen
Tharesiga Ratneswaran
H C Molbech
Poul Burian
Anita Bergman
Klavs Lindequist
Janne Hjort
Jens Destcyer-Sørensen
Tina Lauritsen
Tove Christiansen
Tine Bjerre,
Mette Østergaard
Anne Marie Bosley
Annegrete Brøner
Anne Houmann
Lissi Bagge
Bodil Burian

Planlæggere, tovholdere og penneførere

Sander Jensen (plan og tovholder november '16 – januar '17)
Lior Nynne Hansen (POLA-planlægning januar)
Bodil Burian (POLA-planlægning januar, tovholder januar – august '17)
Lissi Bagge (POLA-planlægning januar og co-tovholder, januar – august '17)

Bilag

[mangler]

*Bodil Burian & Lissi Bagge
Socialgruppen den 28. august 2017*

6. Kultur

Kulturpolitik

Alternativet Aarhus 2017-2020

Forslagsstillere: Kulturgruppen v/HC Molbech

Indledning

I Aarhus Kommunes kulturpolitik for 2017-2020 fremgår det af en analyse fra Epinion at der er to tydelige topscorere til spørgsmålet "Hvad gør især, at Aarhus er en god by for dig?". Det er hhv. **Kulturliv** med 38 % og **Natur** med 32 %. På en delt tredjeplads med 20 % finder man de to svar **Studieliv** og **Størrelsen på byen**. Med kultur og natur som de absolutte topscorere, mener vi at det siger ret klart at her er noget, Aarhus gør godt nu, men også at her en styrkeposition, vi kan udvikle yderligere.

a. Overordnet vision

Alternativets kulturpolitik går ud på at om at **skabe gode liv** ved at sikre et **aktivt og mangfoldigt kulturliv i alle dele af kommunen**. Kulturpolitikken har længe været nedprioriteret, men Alternativet vil arbejde for, at området genopdyrkes som et politisk fokusområde, så kunst og kultur igen kan blive en vigtig motor for samfundsudviklingen.

Vi tror på, at kunst og kultur kan berige vores liv, understøtte vores mangfoldige fællesskaber, levere løsninger som adresserer klima-, social- og økonomiske spørgsmål. Kunst og kultur kan understøtte læring og kreativitet i uddannelsessystemet og er en forudsætning for udviklingen af innovative og entreprenante løsninger i det private og offentlige erhvervsliv og i krydsfeltet herimellem. Aarhus Kommune er mangfoldig, og det skal vi sikre at vores kulturtilbud derfor også er.

Kunst og kultur er ikke kun "nice to have", det er "need to have". Kunst og kultur handler ikke kun om gode og rare oplevelser for den enkelte. Kunst og kultur kan nemlig ændre os og vores forhold til verden og gøre os i stand til at forestille os nye måder at leve på - nye måder at gøre ting bedre. At kunne forestille sig nye måder at leve på er en forudsætning for at kunne handle og faktisk skabe en forandring i samfundet.

Hvad skal kulturen?

Kulturens formål er ikke at skabe profit og værdi, der kan måles i penge. Kulturens værdi skal derimod findes i de oplevelser, den genererer, den indsigter, den skaber og det fællesskab, den danner. Det er både en god forretning, fx på sundhedsområdet, men det er meget vigtigt i sig selv at støtte kulturen for at styrke civilsamfundet. Kulturen skal tages seriøst og anerkendes som en vigtig del af de kommunale beslutningsprocesser.

Kulturen skal være uden restriktioner med mere gunstige vilkår både til de etablerede institutioner og til det spirende og endnu ikke etablerede kreative miljø. Kulturen skal fungere som kulturel brobygger.

Kommunens opgaver

Vi mener at de primære opgaver, Aarhus Kommune skal løfte på kulturområdet, er at

- Fremme og tilskynde til forskellig kunst- og kulturmæssig virksomhed.
- Sørge for at der er forudsigelige udviklingsvilkår for kunst- og kulturlivet.
- Fremme professionalitet og kvalitet i kulturtilbuddene.
- Anspore til deltagelse i kulturelle aktiviteter.
- Informere om virkemidler, tiltag, støtteordninger; generelt fremme tilgangen til informationer om kunst og kultur som vedrører brugere, skabere, udøvere, organisationer og institutioner.

Disse opgaver vil vi fokusere på at styrke yderligere gennem vores arbejde i byrådet og de respektive udvalg, råd og nævn. Derudover har vi nogle konkrete forslag til initiativer, vi gerne vil iværksætte:

b. Forslag

Flere frie kulturmidler

Det er et stort problem for kulturlivet, at der konstant skal laves ansøgninger og skaffes penge for at et projekt får lov at fortsætte og overleve. Mange små kulturinstitutioner fungerer projektbaseret og overlever kun pga. dedikerede frivillige kræfter. De kæmper fra projekt til projekt og fra år til år for at skaffe midler. Rigtig mange har ikke selv bygninger eller store driftsudgifter, men kæmper, ligesom enkeltstående kulturprojekter og de etablerede institutioner, om meget få midler, blot for at kunne få deres projekter realiseret. Vi ønsker derfor at der gives flere frie midler til den udøvende kultur, bruges mindre til drift, og at vejen til dem bliver enklere og mindre bureaukratisk.

Billigere forhold for de udøvende kunstnere og kreative

I mange kommuner stiller man gratis faciliteter til rådighed til kreativt arbejde. I skærende kontrast er det i Aarhus meget dyrt at leje sig ind på kommunens offentlige pladser og i lokaler som de, der udlejes på Godsbanen. Det betyder, at man hindrer teatergrupper, musikere, kunstnere og forfattere i at få adgang til brugbare faciliteter, samt at byrummet i langt mindre grad end tidligere bliver benyttet, fordi betalingen af pladsleje for torve, pladser mv. er for høj. Det har desværre også den konsekvens at mange kunstnere, eksempelvis de færdiguddannede fra Det Jyske Kunstakademi, rykker til andre byer som København, Bergen eller Berlin hvor de føler sig mere velkomne, fordi det er lettere at betale sig fra et atelier. Hvis vi skal holde på kunstnerne og hvis vi ønsker et rigt kreativt kulturliv i Aarhus, skal offentligt administrerede lokaler og pladser være langt billigere, gerne gratis.

Events skal ud i hele kommunen

Aarhus har haft stor succes med at tiltrække mange store events i de senere år, og har senest med titlen af Europæisk Kulturhovedstad virkelig markeret sig med et væld af events, heraf flere i mega-størrelse. Det er rigtig positivt med de mange events, men vi så gerne at der i langt større grad blev tænkt i at placere dem uden for ringgaden. Derfor så vi også gerne at der skaffes nye lokationer og alternative pladser til de store og tunge events udenfor midtbyen. Tangkrogen kunne eksempelvis med fordel gøres til et rekreativt naturområde med plads til blødere events, mens gruspladsen til de tunge events kunne nedlægges og den type arrangementer flyttes til andre pladser hvor de trafikale forhold også er bedre.

Kulturel bydel til kunstmiljøet

I forlængelse af Ridehuset, Officersbygningen og Musikhuset foreslår vi at udvide denne kulturelle bydel til at inkludere Brobjergskolen og gerne hænge sammen med Aarhus K og Institut for X. Her skal der indrettes bygninger som alene er tiltænkt kulturen, og som kan udfylde Aarhus' presserende kulturelle behov: Øvelokaler til musikere, skrivepladser til forfattere, scener til teatergrupper. I byudviklingen af Sydhavnen foreslår vi tilsvarende at der her i lokalplanerne reserveres en stor del til kulturelle og kreative formål, så denne bydel også kan udvikle sig til en ny kulturel bydel.

Slip kreativiteten løs i kreative frizoner

I modsætningen til nu, hvor det er nødvendigt at søge om tilladelse til at bruge et område eller en bydel til kreative formål, ønsker vi kreative frizoner, hvor der ikke skal søges om tilladelse. Aarhus K og Institut for X fungerer i praksis lidt på den måde i øjeblikket, men vi ønsker at gøre både den del samt dele af Sydhavnen og flere områder udenfor det centrale Aarhus til permanente frizoner. Desuden kan yderligere områder tænkes som midlertidige frizoner, hvor ordningen roterer fra sted til sted, og hvor tomme kommunale bygninger udnyttes.

Kultur på recept

Ligesom i Aalborg, Vordingborg, Nyborg og Silkeborg Kommune ønsker vi at langtidssyge kan få tildelt kultur på recept, der betyder, at kulturelle oplevelser betales af kommunen med det formål at øge borgernes livsglæde og bringe dem tættere på arbejdsmarkedet. Vi ved med sikkerhed at "kulturvitaminer" hjælper. Det viser bl.a. en forskningsrapport fra 2011 udarbejdet af Norges Teknisk-Naturvidenskabelige Universitet. Efter at have fulgt 50.000 mennesker over to år kunne de konkludere at hyppig deltagelse i kulturelle aktiviteter mindsker sygdomme som depression, angst og stress.

Link til undersøgelse: <http://www.ntnu.edu/news/culture-and-health>

Kunst og kultur skal medregnes i alle kommunale budgetter

Kulturudvalget eller en nyoprettet kulturgruppe med fagpersoner skal inddrages i alle høringsfaser, så det kulturelle perspektiv bliver naturligt indlejret i alt det kommunale arbejde. Der skal være nogen, der i alle større beslutninger stiller spørgsmålet "Hvad med kulturen?".

Mikrotilskud til kulturelle projekter

Vi ønsker en ordning, der yder små tilskud (under 30.000 kr.) til her-og-nu-projekter igangsat af

nybegyndere og amatører, med en behandlingstid på 14 dage og ingen ansøgningsfrist. Der er allerede sådanne puljer målrettet initiativer i Gellerup, men vi ønsker at det skal udvides til en generel pulje med mikrotilskud til kulturelle projekter for hele kommunen.

Formidlingen af interkulturelle arrangementer skal styrkes

Formidlingen af arrangementer, der sigter mod at skabe større kulturel udveksling ved at invitere etniske danskere med til et kig ind i andre kulturer, skal styrkes. Man kan f.eks. undre sig over at åbningsfesten af Gellerup hovedgade i 2016 ikke blev bedre formidlet og slået op som et stor folkefest hvor alle Aarhus' indbyggere var inviteret. Et stærk formidling af interkulturelle tiltag synliggør Aarhus' minoriteter positivt. En stærk og målrettet formidling er vigtig som led i en aktiv integrationsindsats.

Link til Aarhus Kommunes kulturpolitik:

<http://www.aarhus.dk/~media/Dokumenter/Kultur-og-Borgerservice/Kulturforvaltningen/Kulturpolitik/KP-2017-2020/Vedtaget-Kulturpolitik/KB-Kulturpolitik-2017-DK-Web.pdf>

7. IT

It-politik

Alternativet Aarhus 2017-2020

Forslagsstillere: Digitaliseringsgruppen v/HC Molbech og Hans Peter Erbs-Hansen

Indledning

Følgende forslag handler primært om etablering af en kommunal it-politik i Aarhus Kommune, samt et teknologiudvalg med ansvar for at udvikle og implementere denne politik på tværs af institutioner og forvaltninger i magistratsafdelingerne.

Ydermere indeholder forslaget forskellige anbefalinger, som Alternativet kunne tage op i denne kontekst. Det skal ikke ses som en endelig eller udtømmende liste.

a.

Etablering af en kommunal it-strategi

Aarhus Kommune har ikke lavet en ny it-strategi siden 2007 - i stedet er den overordnede strategi den fællesoffentlige digitaliseringsstrategi. De 6 magistratsafdelinger har deres egen beslutningskompetence i forhold til it og digitalisering for deres område. Selvom de samarbejder, er der ingen fælles it-strategi og ingen fælles politisk ledelse.

It understøtter i dag *alle* processer i kommunalt regi, og det er afgørende at vi i Aarhus bliver endnu bedre til at indkøbe, udvikle og bruge it.

Vi foreslår at der etableres en kommunal it-strategi for Aarhus kommune.

Overordnet skal it-arkitektur udvikles som samarbejdsprojekter gennem OS2 - det offentlige digitaliseringsfællesskab - eller lignende fællesskaber. På den måde deles viden, risiko og software med andre kommuner. Derudover skal strategien sikre en fælles it-infrastruktur og -strategi på tværs af enheder og brugere i kommunen.

Oprettelse af et teknologiudvalg

I dag træffes beslutninger om it som hovedregel langt væk fra byrådet. Men it er så vigtigt at vi bør få det på den politiske dagsorden og have faglig kompetence tættere på byrådet. Ligesom der er flere andre råd og udvalg, der i øjeblikket består både af politikere og fagfolk, ønsker vi at der oprettes et fast teknologiudvalg med en høj faglig kompetence, som kan være tværgående for alle afdelinger af magistraten.

Sådan et udvalg vil sikre høj kvalitet i beslutningerne, vil kunne hjælpe forvaltninger og institutioner med at blive inddraget, og vil hjælpe Aarhus Kommune med at have en langsigtet politisk it-strategi.

Primære politiske tiltag

Vi anser de to følgende anbefalinger som kritiske for Aarhus Kommunes IT fremadrettet, uanset om de skal implementeres via en overordnet it-strategi og tilhørende teknologiudvalg eller ej.

Forenkling og modernisering af udbudsprocesser

Udbudsprocesser i dag er tunge og uhensigtsmæssige for de fleste indkøb af it-systemer. Rigide regler håndteres af jurister og konsulenter, som er langt fra problemerne, og it-plattformene, der skal løse dem. Processerne fordrer store udbud, store firmaer og låste vandfaldsmodeller, der næsten garanterer de fejlslagne implementationer, vi hører om i pressen. Men der arbejdes på fuld tryk rundt omkring i det offentlige med nye tilgange, hvor der arbejdes agilt (metode inden for softwareudvikling, der baserer sig på en fleksibel tilgang til projektudviklingen), og hvor man sørger for at have fagfolk med helt fra starten. Her implementeres software i dialog med udviklere og slutbrugere, og de problemer, løsninger og erfaringer, der høstes undervejs, tages løbende med i revisioner af projektet, der dermed nemmere kan skifte retning og blive til en bedre løsning end hvis det blot gennemføres ud fra de præmisser, man opsætter for det ved opstarten.

Vi foreslår at der bliver sat stærkt ind for at hjælpe forvaltningerne med at forenkle arbejdsgangene i den løbende it-udvikling af både store og små projekter, og at byrådet leder ved at indsætte ressourcer for at få indført det agile princip og moderniseret udbudsprocesserne.

Open Source-software

Open Source-software, hvor kildekoden til den implementerede software gøres frit tilgængeligt, bruges i større og større grad, både i det private og offentlige. Fordelene ved Open Source er for mange til at inkludere her, men overordnet fordrer Open Source udvikling; samskabelse, bedre kvalitet, bedre integration til eksisterende og fremtidige systemer, og langt bedre mulighed for udvikling og integration af systemer på tværs af forvaltninger og kommuner.

Vi foreslår at der bliver sat ekstra fokus på brug af Open Source løsninger i Aarhus Kommune, og at indkøbt it som udgangspunkt - hvis muligt - er Open Source.

b. Øvrige anbefalinger

Følgende anbefalinger baseres på arbejde i digitaliseringsgruppen, og skal ses som forslag til hvad man kunne arbejde med - efterfølgende eller sideløbende med implementation af en overordnet it-strategi og etablering af et teknologiudvalg.

Egen platform

I dag lever software og data i skyen, eller hos udviklerne af de indkøbte it-systemer. Det er svært at være ansvarlig for performance, integrationer og datasikkerhed, når kompetencer og ejerskab ligger hos de firmaer, der hver især udvikler de indkøbte løsninger.

Vi foreslår at Aarhus Kommune etablerer en fælles it-plattform til hosting, integration og udvikling af it-systemer. Dette inkluderer ressourcer som udviklere, supportere, etc., som kan være i tæt samarbejde med forvaltninger og institutioner om opgaver som f.eks. indkøb og drift af it.

Ambitionen er at Aarhus Kommune bliver den mest eftertragtede it-arbejdsplads, så man fastholder de bedste faglige kompetencer. Her må vi kigge på hvordan moderne it-virksomheder har success med at indrette sig, og brande os som en arbejdsplads hvor vi har et ægte 'big why', et formål, der handler om mere end pengene på lønsedlen.

Dette vil sikre at man har fagligheden og kompetencen til at vurdere om de systemer, der indkøbes og bruges, lever op til de fastsatte kravene, og få den bedst mulige implementation og integration til eksisterende it. Det vil også gøre det nemmere at indkøbe eller udvikle mindre løsninger og værktøjer, som kan køre på den eksisterende platform. Ydermere kunne der etableres et it-taskforce, som kan tage rundt i de offentlige instanser for at hjælpe der hvor skoen trykker mest, hurtigt og tæt på de faglige kompetencer knyttet til domænet.

It-systemer til borgerinddragelse og samskabelse

"Medborgerskab i Aarhus" arbejder med at bruge it til borgerinddragelse. Den slags skal vi have meget mere af, og vi skal arbejde for at udvikle og støtte nye løsninger, der kan bruge it til at styrke borgernes demokratiske engagement i deres kommune. Tænk "it til samskabelse", i højere grad end inddragelse. Desuden bør der arbejdes for at koordinere de mange forskellige initiativer, udviklinger af apps mm., herunder også så flere ting lægges ud til åbne konkurrencer i stedet for at købe løsninger.

Udviklingen indenfor it til borgerinddragelse til demokratiudvikling eksploderer i øjeblikket rundt om i verden med eksperimenter lige fra Taiwan til Finland. Det skal vi være med til at lave eksperimenter med, og vi skal samarbejde med byer rundt om i verden.

Åben Indsigt

Offentlig information, der udarbejdes i Aarhus Kommune, skal være tilgængelig for borgerne på i moderne it-systemer, så den hurtigt og nemt kan tilgås. Som f.eks. i Syddjurs Kommune, hvor 'Åben Indsigt' giver øjeblikkelig adgang til over 400.000 dokumenter - dagen efter at de er journaliserede. Det gør eksempelvis byggesager meget nemmere at få indsigt i for borgerne.

It-iværksætter

Aarhus Kommune har et enormt potentiale i at have en klar erhvervspolitik med fokus på it-baserede iværksættervirksomheder. Der er allerede mange af dem i Aarhus, og det skal vi udvikle og gøre Aarhus til et centrum for it-iværksætteri. Derfor foreslår vi at der laves en strategi for det, som eksempelvis kan indeholde:

- Lettere og billigere adgang til kontorfællesskaber for it-virksomheder.
- Branding af Aarhus som en it-by, ligesom fx Struer, der brander sig som lydernes by.
- Særlig fokus på tiltrækning og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft.
- Et kommunalt hackerspace hvor folk kan komme og udvikle apps og andre it-løsninger til brug i kommunen.

Bæredygtig og grøn it

Kommunen gør allerede rigtig meget for at vælge bæredygtige løsninger på it-området. Der skal vi fortsætte med at gå forrest og vælge de grønneste løsninger, herunder at tænke på eksempelvis cirkulær økonomi, genanvendelsesmuligheder for udstyr og vurdere ressourceforbruget både af materialeanvendelse ved produktion og energiforbrug ved drift. Vi skal have nogle mere ambitiøse standarder og kan godt gå foran.

It-uddannelsespolitik

Folkeskolernes it er kommunens opgave. Her kan vi gøre meget mere for at få vakt interessen for it hos børnene meget tidligere. Her er det særligt vigtigt at gøre en indsats for pigerne, da de er underrepræsenterede inden for de traditionelle it-fag. Det kan være ved it-legepladser hvor det også er fedt for pigerne, eller deciderede bootcamps for unge piger, der gerne vil nørde og lære at programmere. Det er fedt at være gamer, også for piger, og skridtet derfra til at arbejde med it er ikke nødvendigvis så stort.

It-ombudsmand

I dag kan man få hjælp til at lære at bruge Nem-id og tage pc-kørekort mv., og der er diverse tilbud til hjælp hvis man er udsat for hævnporno og lignende. Men det er ikke enkelt for borgeren at regne ud hvem man skal kontakte for hjælp. Hvor går man hen hvis man oplever at ens følsomme persondata bliver offentlige mod ens vilje eller man er utilfreds med en it-relateret sag, man gerne vil klage over eller have hjælp til? Her foreslår vi at der oprettes eller støttes en enhed, der kan arbejde med det gennem Kultur og Borgerservice, og at der etableres en platform til formålet med henvisning fra kommunens hjemmeside.

8. Iværksætteri

Kommunal iværksætterpolitik

BÆREDYGTIG OG FORENENDE POLITIK

FOR IVÆRKSÆTTERI MED FOKUS PÅ DE TRE BUNDLINJER

a: (udgået)

b: Kommunen skal facilitere iværksætteri differentieret i forhold til branchekoder - en kommune "på dupperne"!

Kommunens ansatte skal ud til iværksætterne via en målrettet kommunikation baseret på branchekode. Kommunen bør have guides til hvad der er relevant for netop et specifikt erhvervsområde, og kommunen skal være bærer af og vide hvad der foregår af relevante tiltag i kommunen. Med andre ord – kommunen skal være "på dupperne" når det gælder iværksætteri.

Efter hvad vi ved, kommer der et velkomstbrev til nye cvr-numre i kommunen, men antageligt er det samme kommunikation til alle – kommunikationen skal differentieres ud fra den enkelte branchekodes behov. Vi ønsker at kommunen allerede fra første kontaktpunkt møder iværksætteren med entusiasme og en erklæring af, at det er vildt fedt at du/I starter virksomhed i kommunen.

Brug branchekoden koblet med antal ansatte til at målrette kommunikationen efterhånden som virksomheder i kommunen vækster – kommunens faciliteringsopgave vil ændre sig hen over tid i forhold til fra branchekode til branchekode, altså om det er ved 10 ansatte eller 40 ansatte at behovet for eks. ledelse opstår, og derfor skal virksomheden rådgives om ledelsesstruktur og organisering.

Kvalificering

- Også her skal undersøges hvad der reelt bruges af midler og er af ansatte
- Hvad skal der egentlig til ressourcemæssigt for at løfte opgaven?
- Hvad foregår der i dag

c: Fjerde Sektor Virksomhed med fokus på de tre bundlinjer

Et forslag er at der i Aarhus kommune etableres mange små cirkulære økonomiske fællesskaber, baseret på specialiseret produktion. De økonomiske fællesskaber forenes ved frivillig foreningsdannelse i et administrationsfællesskab, en andelsforening dækkende hele kommunen.

De borgere, der vælger at abonnere på ydelserne fra de økonomiske fællesskaber, køber også andelsbeviser i fællesskabet. Andelsforeningen skal være selv bærende, eventuelt overskud investeres i foreningen til videreudvikling af de cirkulære fællesskaber og andelsforeningen. Der trækkes således ingen profit ud af selskabet.

Den bæredygtige bundlinje: Alle produkter produceres lokalt i kommunen, så man reducerer transportudgifter, og dermed aflaster klimaets Co2-regnskab. Desuden anvendes bioafgrøder til energiproduktion. Herved indgår kulstof i et lukket kredsløb - luftens Co2-indhold bruger planterne til vækst, og dette Co2 sendes tilbage til luften ved afbrænding. Der tilføres således ikke ekstra Co2 fra fossile brændstoffer. Der anvendes eksisterende bygninger til produktion (landbrugsbygninger og drivhuse). Der avles alene økologisk på egnede jorder, så grundvand og vandløb aflastes, idet eksisterende konventionelt dyrkede marker konverteres til den nye produktionsform. En national jordbrugsfond (som pt. er under opbygning af Danmarks Naturfredningsforening) og Økologisk Forening bidrager med, at fonden går ind og opkøber konkurstruede landbrug og landmanden ansættes på gården med forpligtelse til at drive gården økologisk.

Den sociale bundlinje: Projektet har i høj grad en forenende effekt ved at føre borgere fra land og by, offentligt ansatte personer, arbejdsledige og privat iværksættere, sammen i et fælles andelsselskab med fælles interesser. Borgerne ser ikke længere hinanden som modsætninger, men forenes i et fælles tredje.

Den økonomiske bundlinje: Projektet er i driftsfasen omkostningsneutralt, idet produktion aftages af andelsforeningens medlemmer. Eventuelt overskud geninvesteres til udvikling af foreningens cirkulære økonomiske enheder samt andelsforeningen.

Produkter

- Økologiske frilandsgrønsager (eksisterende velegnede jorder)
- Økologiske drivhusgrønsager (eksisterende drivhuse)
- Bioafgrøder fra mark (halm, pil mv.) og skov (brændsel)
- Energien til opvarmning af drivhuse produceres fra bioafgrøder.
- Distributionsfællesskab
- Administrationsfællesskab

Projektgruppe

Der etableres en projektgruppe, som laver projektplan, forprojekt, holder infomøder rundt omkring i kommunen.

Kvalificering

- Hvilke planer findes i forvejen i kommunen, offentligt og privat?
- Hvilke erfaringer findes uden for kommunen. Besøge Samsø energi - Søren Hermansen
- Finde igangværende initiativer i kommunen
- Finde ledige drivhuse
- Finde motiverede landbrugere
- Finde motiverede skovbrugere
- Kontakte den Danmarks Naturfredningsforening
- Opsøge motiverede projektdeltagere

d: Strategisk samarbejde mellem kommunens iværksætter- og erhvervshubs for mindre virksomheder

Gennem særligt de sidste 5-10 år er der etableret en række stærke iværksætter- og erhvervsfællesskaber eller hubs (samlingspunkter), der med forskellige profiler og værdimæssige udgangspunkt, skaber en rugekasse og platform for nye iværksættere, nye virksomheder, og virksomheder der ikke har som mål at blive større end max 1-5 ansatte.

Lynfabrikken, HIVE, Sjak27, Venture Village, Culture Workspace er blot nogle få af de bottom-up drevne og private miljøer, der skaber de nødvendige specifikke, fleksible muligheder og værdifællesskaber for kommunens nye virksomheder.

I forlængelse af en Kommune "på dupperne" bør der være en facilitering af et strategisk samarbejde mellem disse enheder, som skal arbejde for at ressourcer, organisationsmodeller/kompetencer, erfaringer og muligheder deles på tværs, og at de sammen bliver stærkere forankret lokalt. Samarbejdet skal handle om at skabe flere og bedre muligheder for investering, udviklingssamarbejder, kommunikation og synlighed blandt iværksættermiljøerne. Det er forenende og bæredygtigt.

Der kan udvides med opkobling på de andre store erhvervsparker og inkubatormiljøer, således at vi sikrer et endnu mere sammenhængende erhvervs-økosystem på tværs af mindre og store virksomheder og på tværs af typer af virksomheder, der hvor det kan give mening. Der er også grobund for at udvide samarbejdet med aktører i hele regionen eller i regi af Business Region Aarhus, som eksempelvis FÆNGSLET i Horsens, Arsenalet i Viborg, Ny malt i Ebeltoft.

Desuden skal disse steder understøttes i at være "rugekasse" for de nye virksomheder. Opgaven som de primært bærende kræfter og værter skal varetages af iværksættere, da de er de bedste til at hjælpe og rådgive iværksættere. Men Kommunen kan hjælpe dem med at blive gode facilitatorer.

Uddannelsesinstitutioner kan eksempelvis kobles op på disse rugekasser, så vi skaber en lige linje fra uddannelse ud i iværksætttermiljøet.

Proceduren for nystartede iværksættere:

1. Læg et æg - ansøg om adgang, du kommer til en samtale hos en rådgiver i huset og modtager sparring.
2. Udklæk dit æg, når iværksætteren er klar kan denne aktivere 6 måneders adgang til huset. Der kan trækkes på hjælp, støtte og sparring fra andre iværksættere.
3. Flyv fra reden, efter de 6 måneder er der fortsat adgang til huset, men som ekstern. Det vil sige, at man ikke kan sidde ved et skrivebord, men man kan fortsat hente sparring og anvende mødefaciliteter.

Der opnås adgang til rugekassen med enten et studiekort, hvis du er ledig, eller har et cvr nr. der er max 3 år gammelt. Det vil sige, at man som studerende eller ledig kan opnå ophold af 2 eller endda 3 omgange, først med sit studiekort, som ledig og med sit cvr nr. (max 3 år gammelt). Adgangen er gratis. Omkostning til drift tages for kommunens vedkommende ud af det eksisterende budget, som derfor medfører en nedskæring af aktiviteterne i Startvækst Aarhus.

Kvalificering

- Hvilke samarbejder findes der i dag?
- Find kortlægninger af eksisterende erhvervsfællesskaber
- Snak med dem - er de interesserede i at investere i sådan et strategisk samarbejde, hvis kommunen faciliterer en del af det?
- Hvad er kommunens nuværende budget på området, er det realistisk at indarbejde "rugekasser" i det eksisterende budget? Altså kan der skæres på hvad disse midler indtil nu har været allokert til?
- Der er andre kommuner der gør dette?
- Se: <https://alleos.alternativet.dk/catalog/proposal/view/125>

e: Mikro-støttepuljer for iværksættere

Vi skal ikke kun have fokus på én standard for hvad en succesfuld vækstvirksomhed er. Vi skal forstå, at der er ved at opstå en ny generation af virksomheder, som ikke kun vil være store målt på økonomisk omsætning og antal medarbejdere, men kan være mindre (under 10 ansatte), og stadig skabe en succes. Den digitale udvikling muliggør, at de kan stadig række ud på globalt eller europæisk plan, og lave forretning.

Den voksende andel af nye typer virksomheder, som ikke ligner de traditionelle virksomhedstyper skal også have et sted, hvor de kan søge funding og få investeringer – bare i mikroformat.

25.000-200.000 kr. kan være en stor hjælp i en opstartsfasen eller en rekonfigurerings-fase i forhold til selve virksomheden, men også i forhold til at udvikle et projekt indenfor det kreative felt, det humanistiske felt, det kunstneriske felt, det digitale felt etc.

Disse virksomheder skal bevise, at de med fundingen kan skabe vækst, men væksten skal betragtes ud fra de tre bundlinjer (miljø, social og økonomisk) – det kan måles på om virksomheden har skabt netværk uden for DK? Har den skabt en lokal forandring til gavn for lokalsamfundet? Har den sparret med andre virksomheder om udvikling? Har den sikret, at en person på offentlig ydelse blev selvforsørgende? Etc..

Kvalificering

- Hvilke lovkrav findes der i dag til lignende puljer?
- Hvordan kunne man sikre en god og fair opfølgning (målsætninger/succeskriterier)?
- Hvilke muligheder findes i forvejen?

9. Ældrepolitik

Alternativets ideer til at skabe muligheder for et godt liv for ældre i Aarhus

Ældre er forskellige ligesom andre aldersgrupper og skal ikke puttes i en særlig ældre kasse.

Ældre kan være i arbejde, lave frivilligt arbejde, hjælpe familien eller selv have brug for hjælp.

Ældre kan være i egen bolig, i beskyttede boliger eller på plejehjem alt efter behov for hjælp fra andre.

Vi har et stort ansvar ift. de ældre der har brug for hjælp. Vi skal garantere værdighed og rammer så dagligdagen bliver så tæt på tidligere liv som muligt.

Det betyder for mennesker i egen bolig, der har vanskeligt ved at klare sig uden hjælp:

At der skal være mulighed for hjælp til indkøb og støtte til at deltage i aktiviteter som hverdages træning og rekreative tilbud som den ældre tidligere har deltaget i, det kan for ex være musik, biografbesøg eller gåture afpasset den ældres formåen.

Der skal være støtte ift. at den ældre kun får medicin hvis der er behov for det. Vi foreslår at der minimum hvert halve år foretages en gennemgang af om den ældre stadig har behov for medicin der kan være startet under en indlæggelse eller givet for sygdomme, der ikke er kroniske. Det gælder f.ex smertestillende medicin hvor virkningen mindskes og eller medfører afhængighed og sovemedicin.

Værdighed, mulighed for kommunal genoptræning på hold hvor der kan tages hensyn til andre sygdomme, og ret til udredning f.ex ift demens og incontinens som i mange tilfælde kan behandles efter udredning.

Det betyder for mennesker på plejehjem:

At der bliver bedre rammer for fælles aktiviteter, bedre muligheder for at have gæster uforstyrret, og f.ex at familie og venner kan deltage i spisning og madlavning. Mulighed for at have overnattende gæster (gæsterum på plejehjemmet).

Etablering af nyttehaver, muligheder for at få kæledyr med på plejehjemmet.

Ret til udredning af sygdom f.ex ikke acceptere inkontinens/blebrug uden udredning.

Jævnlig gennemgang af medicin forbrug med særligt focus på sove medicin og morfika

Herudover er det vigtigt både for de ikke demente og de demente at de ikke er i samme omgivelser hvor de demente har det bedst i særlige enheder tilpasset deres behov.

Det betyder det for de ansatte:

Der er for få ansatte inden for ældreområdet, de såkaldte velfærds milliarder har flyttet for lidt. Det er fint at man nu arbejder på at få køkkener tilbage på plejehjemmene og at få vakuum maden væk men det kan ikke stå alene –

Alternativet mener at der skal være ansatte i kommunens ældreomsorg så de aktiviteter vi beskriver ovenfor kan lade sig gøre både for mennesker med behov for hjælp i eget hjem og mennesker på plejehjem.

Tidligere var det almindeligt at man havde ergo og fysioterapeuter på plejehjemmene, vi mener de skal tilbage både for at støtte hverdagstræning og også for at se den ældre som andet end en der har brug for pleje.

Det er vigtigt med videreuddannelse, f.ex stiller det store krav til viden om psykisk sygdom at rumme ældre med psykiske sygdom på plejehjem både for den psykisk syge og de øvrige beboere.

Indsendt af Liza Kuyucu og Lone Donbæk Jensen

10. Henrik Hjortshøjs forslag

Forslagskatalog

Dette forslagskatalog til Alternativet Aarhus' politikmøde er udformet ud fra undertegnede (Henrik Hjortshøj) egne personlige mærkesager til kommunalvalget den 21. november.

Samtlige tre forslag i dette katalog mangler desværre én væsentlig ting for at leve bedst muligt op til Alternativets værdier for politik udvikling. De er alle stillet uden forudgående diskussion og vidensdeling, og er derfor ikke et resultat af politiske laboratorier og lignende, hvilket jeg beklager.

Forslag a.

Borgerdrevne forslag i byrådet

I overensstemmelse med Alternativets nationale politik (jf. "Et sammenhængende Danmark") forslår jeg, at vi Alternativet Aarhus skal gå ind for Borgerdrevne forslag i byrådet, da århusianerne skal have større indflydelse på udviklingen af og i deres lokalområde. Hvorfor der skal indføres mulighed for at stille borgerdrevne forslag i Aarhus kommune, hvilket betyder, at alle århusianer kan få et forslag til afstemning i byrådet, hvis tilstrækkeligt mange medborgere bakker op om det.

Hvilket kan udformes efter stor inspiration (direkte kopiering) af det forslag, som blev fremsat af SF til byrådsmødet den 26. April 2017:

(jf. <http://www.aarhus.dk/da/politik/Byraadet/Byraadsmoeder/Tidligere-moeder/2017/2017-04-26/Referat-Of27/Forslag-fra-SF-om-borgerforslag.aspx>)

Aarhusianerne skal involveres mere i de beslutninger, der træffes i kommunen. Borgerne skal have større mulighed for at få og tage et medansvar. Vi skal åbne den politiske beslutningsproces op, fordi det styrker demokratiet og mindsker politikerleder.

Aarhusianere engagerer sig allerede i diskussioner og beslutninger - eksempelvis i fællesråd og via deltager- og borgerbudgetter, der bliver anvendt i stadig stigende omfang. Erfaringerne fra de nye inddragelsesformer er gode. Det er derfor helt naturligt at gå et skridt længere og give borgerne i Aarhus mulighed for selv at fremsætte et beslutningsforslag for Byrådet. Det vil være med til at styrke og udvikle det lokale demokrati og borgernes engagement heri.

Vi ønsker derfor at borgerne i Aarhus skal have ret til at fremsætte et forslag for Byrådet, hvis 2.700 stemmeberettigede borgere støtter forslaget med deres underskrift. Borgernes underskrifter skal være verificerede fx via NemID.

Borgerforslag der er fremsat, skal behandles på samme måde, som Byrådet behandler beslutningsforslag jf. Byrådets forretningsorden.

Forslag b.

Forsøgsordningen "Langtidsledige tager teten" skal gøres permanent

I Aarhus kommune har man en forsøgsordning, hvor enkelte få langtidsledige, som er jobparate, har fået lov til at prioritere og gøre brug af op til 50.000 kroner i samarbejde med jobcenteret. Over halvdelen af de første 27, som har været en del af forsøget er kommet i arbejde, 9 har startet egen virksomhed.

(jf. <https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/nyheder/2015/November/Langtidsledige-faar-stoerre-valgfrihed.aspx> og <http://www.dr.dk/nyheder/regionale/oestjylland/fra-kontanthjaelp-til-egen-virksomhed-anne-mette-fik-50000-kroner-af>)

Derfor forslår jeg følgende:

I Alternativet Aarhus ønsker vi mere tillid til den enkelte fremfor kontrol, derfor skal forsøgsordningen "Langtidsledige tager teten" gøres permanent, derudover skal ordningen udvides, så den på sigt også dækker aktiveringsparate og dagpengemodtager efter 12 måneders ledighed.

Forslag c.

Flere generationshjem og andre alternative boformer

På Aarhus Ø vil man oprette Generationernes hus, som vil indeholde en ni-gruppers fleksibel daginstitution og 304 fleksible almene boliger med nære og inspirerende fællesarealer. Det vil være kombinationer af ungdomsboliger, familieboliger, boliger til voksne med handicap, ældreboliger og plejehjemsboliger.

"Generationernes hus bliver det moderne bud på flere generationer under samme tag. At møde mennesker i alle aldre og livssituationer og med forskellig formåen sætter vores eget liv i perspektiv. Vi opdager, at der er mange måder at leve liv på. I samspillet mellem generationer i huset rokkes der ved fordomme, vi lærer at tage hensyn, knytter bånd og skaber relationer mennesker i mellem."

(http://www.aarhus.dk/sitecore/content/Subsites/GenerationernesHus/Home/Huset.aspx?sc_lang=da)

Derudover laver man forsøg i Holland og Aarhus, hvor unge studerende (6 stk.) flytter ind på et plejehjem, og bor gratis mod at bruge 30 timer om måneden sammen med de ældre. Det er ikke for at tage arbejdspladser, men lave en kombineret løsning på studerendes boligudfordringer og ældres ensomhed (og de studerendes).

(jf. <https://www.mx.dk/nyheder/global/story/16745076> og <https://www.aarhus.dk/da/omkommunen/nyheder/2016/November/Studerende-flytter-paa-plejehjem.aspx>)

Derfor forslår jeg følgende:

Alternativet vil skabe og oprette flere generationshjem. Det er hjem som på forskelligvis skal skabe fællesskab på tværs af alder og livssituation, som skal være med til at bekæmpe boligmangel og høje huslejepriser samt styrke den sociale og psykiske sundhed for aarhusianerne.

11. Sander Jensens forslag

Sander Jensens forslag til politik 14. august 2017

Derudover er der fremsendt bæredygtig- og mobilitetspolitik samt socialpolitik (der dog bliver opdateret snart ifølge socialgruppen)

a. Bæredygtighed – tillæg til bæredygtighedspolitik, der allerede er sendt

Miljøvenlig varelevering - forsøg

Konceptet er, at Citylogistik etablerer et lager uden for byen, hvorfra de kan håndtere alle vareleverancer til og fra butikker, virksomheder og kontorer i midtbyen. De bringer varerne ud til modtagerne i mindre el-lastbiler, som ikke forurener eller støjer, og dermed får vi mulighed for at afprøve et tiltag, der forventeligt både kan gavne klimaet og bidrage til at mindske trængslen i midtbyen.

<https://www.kolding.dk/nyheder-aktuelt/nyheder-forside/kolding-afprover-nyt-miljoevenligt-koncept-for-varelevering>

Formålet er at få færre varebilerne i gaderne, der giver mindre dieselforurening og bedre mobilitet og fremkommelighed.

Aarhus Kommune skal være 90-100% økologisk

Inden 2020 skal Aarhus Kommunes køkkener i daginstitutioner, plejecentre, kantiner, skoler og institutioner være 90-100% økologiske. Kommunen har allerede nået 60% økologi på rekordtid – nu skal Aarhus gå efter guld. Kommunen har 274 køkkener.

b. Iværksætter

- Community manager til af facilitere startup netværk, fortsætte og udvide nuværende indsats
- Iværksætterydelse forsøg i stedet for dagpenge fx 1 år uden modkrav
- Flere ledige som selvstændige, talentudvikling, acceleratorprogrammer

c. Forskellige enkeltsager

Forsøgsordning med 30 timers arbejdsuge for 200 kommunalt ansatte

Ved at sænke arbejdstiden til 30 timer om ugen for nogle af kommunens medarbejdere, vil de få en mindre stresset hverdag og mere tid til familien. Erfaringen viser, at produktiviteten stiger, og at man får mindre nedslidning. Det vil også åbne for, at flere ledige kan få job.

Aarhus Kommune har over 22.000 medarbejdere. Vi skal lave et forsøg med mange hundrede arbejdspladser for at indsamle viden, så effekten kan dokumenteres. Der skal tilknyttes forskning til

forsøget, så der skabes et solidt sagligt grundlag, som vi kan arbejde videre med. Ordningen er frivillig for medarbejdere, der ønsker at gå ned i tid. Det skal alt sammen forhandles med de respektive fagforeninger.

Minimumsnormering for daginstitutioner

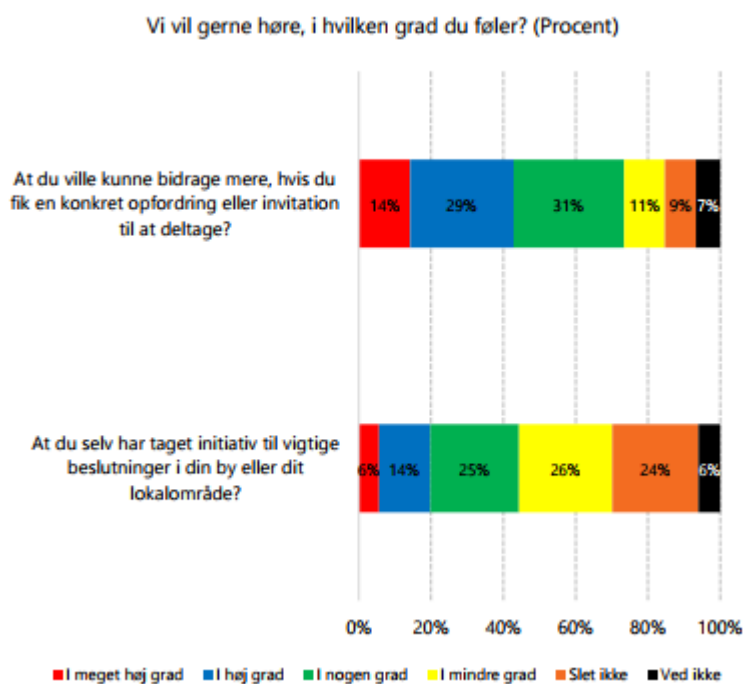
For sikre en høj kvalitet i vores daginstitutioner skal vi sikre minimumsnormeringer. For eksempel

- mindst 1 medarbejder til 3 vuggestuebørn
- mindst 1 medarbejder til 6 børnehavebørn

BUPL: <http://www.bupl.dk/minimum>

d. Aktivt medborgerskab: Fra høring til dialog til handling

Aktivt medborgerskab skal skabe handling, nye relationer og tages byens udvikling til et nyt og og borgernært niveau. I dag er kommunens sagsbehandlinger, politiske forslag og initiativer komplekst at sætte sig ind i og forstå. Både fordi dialogen mellem kommune og borgere er mangelfuld, ligesom hele sagsbehandlingen er uigennemsigtig for menigmand og -kvinde. Det kræver nye alternative måder at skabe mere aktivt medborgerskab.

En undersøgelse foretaget af Epinion for Aarhus Kommune viser, at borgerne efter eget udsagn vil bidrage mere, hvis de bliver opfordret konkret eller får en invitation til at deltage. (marts 2016)

Et rådgivende og handlende sekretariat

Medborgerskabet skal ledes af et tværmagistralslig sekretariat, der arbejder med aktivt medborgerskab.

Biblioteker som medborgerhuse

Udvid bibliotekernes rammer og rolle til at være huse for demokrati og medborgerskab. For nylig kunne man læse, at bibliotekerne udlåne færre medier, men at antallet er brugere aldrig har været højere.

Total digital gennemsigtighed

Ny byrådsportal på web og mobil, der løbende på en nem og intuitiv måde formidler byrådets indstillinger, processer og beslutninger. I dag har man det på www.aarhus.dk meget knudret og besværligt tilgængeligt og uoverskueligt. Det skal øge gennemsigtigheden og lysten til at engagere sig fra borgernes side.

Hver indstilling skal kommunikeres digitalt som en case, der er fuldt søgebar på nettet i forhold til sagsbehandlingen, høring, relevante bilag og sammenhænge med andre sager mv.

Fysiske borgermøder

Ved alle større byrådsager, der har indvirkning på lokalsamfund eller byen generelt skal der være åbne og involverende borgermøder, der er faciliteret af "neutrale" fagpersoner, der ikke har aktiver i sagen. Vi skal undgå, at det kun er dem, der råber højt, der bliver hørt. Alle borgere skal føle sig inviteret og mødt til et borgermøde. Alle skal høres og kunne gøre en forskel i processen til det endelige politiske forslag. Det er med disse fysiske møder mellem alle interessenter at politikudviklingen begynder!

Sekretariatshjælp til fællesråd, laug og foreninger

Udvid og understøt alle byens fællesråd som forummer for demokrati og medborgerskab, hvor de har hjælp fra medborgerskabssekretariatet til alt det praktiske. Fællesråd er frivillige foreninger, der er dannet i lokalområder og landsbyer, men også i Aarhus midtby. Nogle gange forgrener fællesrådene sig til gadelaug og gadeforeninger, hvor der typisk er et samarbejde imellem dem.

Hjælp til foreninger og laug

Foreningskonsulenter skal hjælpe borgere med at etablere foreninger og projekter og hjælpe eksisterende foreninger med både vejledning til drift, udvikling og aktivt medborgerskab.

Det begynder lokalt

Begynd altid lokalt. Politik har ofte stor indflydelse lokalt. Om det handler om nybyggeri, skoler eller ældrepolitik. Derfor når ny politik skal udvikles, skal man begynde med at involvere de mennesker, som det handler om. I dag bliver politikken udviklet på rådhuset og så herefter sendt i høring, hvor borgerne først der kan få høringsmulighed. I stedet skal kommunen inddrage borgere, virksomheder og institutioner langt tidligere i processen, så vi sikrer involvering og ejerskab i politikken.

Lokale løsninger – her begynder politikken

Vi skal væk fra ”top down” politik, hvor man ofte trækker en fælles løsning ned over hovedet på alle,

Når man begynder lokalt at udvikle politik skal kommunen også være indstillet på, at der skal være lokale løsninger. Fx skal nogle gader have andre regulativer for gadehandel, vareudstilling og udeservering en andre, fordi der skal tages hensyn til den lokale infrastruktur.

Kultur til social inklusion

Kulturinstitutioner skal i højere grad inkludere og tiltrække socialt udsatte og psykisk sårbare i deres publikumspolitik. Formålet skal fremgå af de samarbejdsaftaler kommune og institution indgår i forbindelse med økonomiske tilskud. Kultur og kunst er en fantastisk måde at møde om et tredje fælles, der er uafhængig af ens sociale status eller tilstand.

Hver bydel et medborgerhus

Det skal være et krav at kulturhuse og kulturfaciliteter tænkes ind i nye bydele, hvor der er fx nybyggeri som skoler, bytorve o.l. så flere steder mennesker kan mødes udenfor skole- og arbejdstid, som støtter op om borgernes fællesskaber med både faciliteter, oplevelser og oplysning til folket.

Medborgerskabshus i Latinerkvarteret: Tandklinikken i Graven skal omdannes til medborgerskabshus for Latinerkvarteret og midtbyen.

Medborgerhuse er vigtige for at bevare og udvikle nærdemokratiet og skabe lokal forankring.

Deltagerbudget / borgerbudget

Borgerne skal være med til at planlægge og budgettere og dermed få indflydelse og tage ansvar lokalt.

Borgerbudget er en betegnelse for en åben demokratisk proces, hvor borgerne har direkte indflydelse på prioritering og disponering af offentlige midler.

Moderne metoder og værktøjer

Der skal arbejdes med de nyeste metoder inden for medborgerskab og borgerinvolvering. Eksisterende modeller skal udfordres og gentænkes, så det passer til vores tid.

Kommunikation

Forny og forbedre måden som kommunen kommunikerer på til borgerne, men også internt og på politisk niveau for at øge gennemsigtighed og tydelighed i al kommunikation.

PS En del af ovenstående indgår også i det nu ophørte medborgerskabsudvalgs anbefalinger, der dog ikke er vedtaget. Se mere her:

<http://www.medborgerskabi aarhus.dk/da/Medborgerskabspolitik/Aarhus-foerste-medborgerskabspolitik.aspx>

12. Marie Ambrosius' forslag

Forslag vedr. folkeskolen

1. (Udgået)
2. Nye folkeskoler må højst have 4 spor (vi kan evt. spørge på den nye Frederiksbjerg skole, om 4 er for meget).
3. Der må ikke bygges nye boliger, før der er sikret pladser i institutioner til de nye tilflyttede børn.
4. Pladsgaranti i børnehaverne skal følge skoledistrikt, så det giver sammenhængskraft for børnene. (og forældre ikke skal krydse den halve by for at aflevere børn.)
5. Det skal ikke være praktik som store veje eller udgifter til sikre skoleveje, der afgør skoledistrikterne. Det bør være børnenes tilknytning til området.
6. SFO'erne og klubberne skal ud af skolerne igen. Børnene trænger til et scenskifte efter en lang skoledag, og det bliver blot en fortsættelse af skoledagen og ikke et spændende fritidstilbud.

Forslag vedr. opland

7. Oplandsbyerne skal have bedre mulighed for at tilbyde et varieret fritidstilbud til børnene. Hvis der er opbakning fra oplandsbyerne, skal de have mulighed for at bygge fx multihal.
8. (Udgået)

Forslag vedr. Letbanen

- Siger ikke ja til flere etaper, før vi har set etape 1 fungere.
 - Men vi vil gerne diskutere forlængelsen ud til Søften – Hinnerup
 - Og vi vil diskutere placeringen af flere linjer
- Den øvrige offentlige transport skal stadig have fokus, så ALLE i kommunen har god bæredygtige offentlig transport
- Vi skal tænke os godt om og undersøge nye alternative løsninger
- Vi skal lave langsigtet byplanlægning
- Kan vi dække letbanen med bynatur